

صبح جمعه

۹۹/۹/۲۸

زمان شروع آزمون عمومی: ۸:۱۵

زمان بیان آزمون عمومی: ۹:۱۵

آزمون ۲۸ آذر ماه ۹۹

آزمون عمومی

گروه آزمایشی دوازدهم انسانی

نام درس	۷۰۰۰	۶۲۵۰	۵۵۰۰	۴۷۵۰	۴۰۰۰	این قسمت را قبل از شروع آزمون بر کنید.
فارسی	۶	۵	۳	۲	۱	شما به چند سؤال از هر ۱۰ سؤال پاسخ خواهید داد؟
عربی زبان قرآن	۶	۴	۳	۲	۱	
دین و زندگی	۸	۷	۵	۳	۱	
زبان انگلیسی	۶	۵	۳	۲	۱	

شمارنده:

نام و نام خانوادگی:

مدت پاسخ‌گویی: ۶۰ دقیقه

تعداد سؤال: ۸۰

عنوان مواد امتحانی گروه آزمایشی علوم انسانی، تعداد، شماره سؤال‌ها و مدت پاسخ‌گویی

ردیف	مواد امتحانی	تعداد سؤال	از شماره	تا شماره	مدت پاسخ‌گویی (به دقیقه)
۱	فارسی	۲۰	۱	۲۰	۱۵
۲	عربی زبان قرآن	۲۰	۲۱	۴۰	۱۵
۳	دین و زندگی	۲۰	۴۱	۶۰	۱۵
۴	زبان انگلیسی	۲۰	۶۱	۸۰	۱۵

دانش‌آموز گرامی:

به کanal تلگرام تخصصی گروه دوازدهم انسانی @kanoonir_e و اینستاگرام به آدرس Kanoonir_12e بپیوندید:

➤ پاسخ سؤال‌های درسی خود را مشاهده نمایید.

➤ از جدیدترین اخبار کانون و کنکور باخبر شوید.

➤ از کتاب‌های جدید و به روزرسانی شده کانون مطلع شوید.

➤ ارزیابی و تحلیل هر آزمون را در همان روز مشاهده نمایید.

➤ از مشاوره‌های آموزشی و تحصیلی و فیلم‌های آموزشی استفاده کنید.

➤ خلاصه درس‌های مربوط به هر آزمون را دریافت نمایید.

➤ و .....

۱۵ دقیقه

ادبیات سفر و زندگی
(از پاریز تا پاریس)

درس ۸

صفحه ۵۸ تا صفحه ۶۹

فارسی ۳

۱- کدام واژه به درستی معنا شده است؟

(۱) اتراق: توقف چند روزه در سفر به جایی، به طور مستمر در جایی اقامت گزیدن

(۲) جراره: ویژگی نوعی مار سمی و خطرناک

(۳) حواله: نوشته‌ای که به موجب آن دریافت‌کننده ملزم به پرداخت پول یا مال به شخصی دیگر است

(۴) طاق ضربی: طاق احداث شده بین دهانه دو تیر آهن که آن را با آجر و ملاط سیمان می‌سازند.

۲- در کدام گزینه بیش از یک غلط املایی و رسم الخطی مشهود است؟

قاچ قصوای همت اشتهراری بیش نیست

(۱) شهره عالم شدی در خوش کلامی اینت بس

فضل از غریب هست و وفا در غریب نیست

(۲) بگریست چشم دشمن من بر حدیث من

با همه جهل ببینش چه حکیم افتاده است

(۳) می خورد صوفی پرخوار پی حزم طعام

قاشیه سوداش دارم بر کتف

(۴) سر بیاندازم به دستار از پی اش

۳- آرایه‌های «تشبیه، جناس، نغمه حروف و ایهام تناسب» تماماً در کدام بیت وجود دارد؟

دل غرق شوق دارم، سر مست شور دارم

(۱) افشنانده ساقی عشق ته جرعه‌ای به حاکم

شور مرغان چمن از نو بهار حسن اوست

(۲) سرو و گل را پرده عشق نهانی کرده‌اند

گردبادی را که شور عشق سرگردان کند

(۳) می شود خار ملامت شهپر پرواز او

چو مست دایم از آن گرد شور و شر می‌گشت

(۴) سرش مدام ز شور شراب عشق خراب

۴- ترتیب قرار گرفتن ابیات به لحاظ داشتن آرایه‌های «تشخیص، حس‌آمیزی، مجاز، تشبیه، استعاره» در کدام گزینه درست آمده است؟

الف) روزگاری است که تصدیق نمی‌باید کرد

(۱) دل آگاه ز هر ذره شود پندپذیر

مرده‌دل از دهن گور نصیحت شنود

(۲) ج) عنديليبي که ز تعجیل بهار آگاه است

از شکرخند گل آوازه رحلت شنود

(۳) د) از زبان بازی امواج، صدف آسوده است

غرقه عشق کجا حرف ملامت شنود؟

(۴) ه) هم چو پروانه جگر سوخته‌ای می‌باید

که ز خاکستر ما بوی محبت شنود

(۵) الف، ب، ج، د، ه

(۲) د، ه، ج، ب، الف

(۴) الف، ه، د، ج، ب

(۱) الف، ب، ج، د، ه

(۳) د، الف، ه، ج، ب

۵- نقش واژه‌های مشخص شده در ابیات زیر به ترتیب، کدام است؟

خاک بر سر کن غم ایام را

ساقیا برخیز و درده جام را

گرد خرگاه افق پرده شام اندازد

آن زمان وقت می‌صبح فروغ است که شب

(۲) مفعول، مضافق‌الیه، مسنده، مفعول

(۱) نهاد، متمم، قید، مضافق‌الیه

(۴) مفعول، متمم، قید، مضافق‌الیه

(۳) نهاد، مفعول، مسنده، مفعول

دیده گریان سینه بربان تن گدازان دل کباب
دل غمین خاطر حزین تن در بلا جان در عذاب
آب شرم آینه رو مهتاب خورشید اضطراب
پیرهن گل سر سمن رخ نسترن خط مشک ناب
نور ظلمت، روز شب، گوهر حجر، دریا سراب

(۴) الف، د

(۳) الف، ب

۶- در کدام بیت «وابسته وابسته» یافت می‌شود؟

- الف) همچو شمعم هست شبها بی‌رخ آن آفتاب
ب) بسته شد از چار حد بر من در وصلش که هست
ج) در زمین و آسمان دارند ز آب و تاب او
د) سرو کی گیرد به گلشن جای سروی کش بود
ه) تیره بختم آن قدر کز طالع من می‌شود
(۱) د، ه

برو بپرس که خسرو از این میانه چه برد؟
گوید سراغ گیر ز مستان که جم کجاست?
فریاد می‌کند که انوشیروان کجاست?
جان شد از دست برون نغمه مضراب کجاست؟

۷- مفهوم کدام گزینه با سایر گزینه‌ها متفاوت است؟

- (۱) بیا بگوی که پرویز از زمانه چه خورد
(۲) دانی دهان شیشه چه گوید به گوش جام
(۳) واکرده است طاق مدان دهن مدام
(۴) دل ز محنت شده خون جام می‌ناب کجاست

نبود نجات ممکن، بی‌ناخدای اخلاص
تا که امروز او همی‌بخشد عطای بی‌ریا
چون ضمیر تو بود واقف اسرار ضمیرم
جنگ دارد بنده بودن با رضای خویشتن

- (۱) هر سوز بحر طاعت، صد موجه از غرض‌هاست
(۲) کردگار او را دهد فردا ثواب بی‌حساب
(۳) به قلم صورت اخلاص نوشتن چه ضرورت
(۴) از سر اخلاص «صائب» با رضای حق بساز

۸- مفهوم بیت زیر با کدام گزینه قربت دارد؟

«طاق‌پذیر است عشق جفت نخواهد حریف / بر نمط عشق اگر پای نهی، طاق نه»

فارغ دلی است آن‌که در او نیست جای عشق
طاق ابروی تو را جز چشم پر نیرنگ تو
تا رخت خویشتن ننهد، جا طلب کند
می‌نشناسد حریف، خیره‌سری می‌کند

- (۱) تا جای عشق شد دل من جفت غم شدم
(۲) در جهان دلبزی، ای راحت جان جفت نیست
(۳) در کوی عشق جای نیابد کسی که او
(۴) عقل نه همتای توست کز تو زند لاف عشق

۹- مفهوم کدام گزینه با بقیه متفاوت است؟

نقد امروز پی نسیئه فردا می‌کرد
چو بیکاران به پیش و پس مشو باز
که هست امروز تو فردای دیروز
از رفته میندیش و ز آینده متross

- (۱) وقت را دار غنیمت که خطاب بود که شیخ
(۲) خوشی با نقد ابن الوقت می‌ساز
(۳) قیاس امروز گیر از حال فردا
(۴) این یک دم عمر را غنیمت می‌دان

ستایش، ادبیات تعلیمی،
ادبیات پایداری
درس ۱ تا پایان درس ۵
صفحه ۱۰ تا صفحه ۴۹

فارسی ۲

۱۱- با توجه به واژه‌های زیر، در کدام موارد بعضی واژه‌ها نادرست معنی شده است؟

الف) نزند: اندوهگین / زنخدان: چانه / راغ: صحراء

ب) خیرخیر: سریع / حشم: خدمت‌کار / خیلتاش: گروه چاکران

ج) گران: عظیم / سیماب‌گون: جیوه‌ای / زنبورک: نوعی توب‌جنگی

د) درایت: بینش / خصال: خوی نیک یا بد / وبال: گناه

۴) الف، د

۳) ب، ج

۲) ب، د

۱) الف، ج

۱۲- در کدام گزینه غلط املایی وجود دارد؟

۱) مزید ارتفاعات، تواتر دخل‌ها، عمارت نواحی و احیای موات به عدل متعلق است.

۲) حاجت ملوک به کافیان ناصح که استحقاق محرومیت اسرار دارند، مقرر است.

۳) مرغی خورد که نوک بر سر ملک می‌زد در آن توهمند مکروهی است.

۴) مطرب نوآموز که زخمی او با الحان و افغان یاران نسازد، برخود گمان مهارت دارد و در مقام جهالت است.

۱۳- پدیدآورندگان آثار «فرهاد و شیرین، تحفة الاحرار، عباس میرزا آغازگری تنها، بهارستان» به ترتیب چه کسانی هستند؟

۱) وحشی بافقی، جامی، مجید واعظی، جامی

۲) وحشی بافقی، محمدبن منور، مجید واعظی، سعدی

۳) نظامی، جامی، مهدی حمیدی، سعدی

۴) نظامی، محمدبن منور، مهدی حمیدی، جامی

۱۴- آرایه‌های مقابل ایات همه گزینه‌ها به جز گزینه ... تمامًا درست است.

۱) سقف کوتاه فلک معرض رعنایی نیست

که کاسه از سر منصور کرد و جام کشید (تلمیح، مجاز)

۲) کسی چو دار در این انجمن سرافراز است

گفتا که چراغم را پروانه نمی‌یابد (استعاره، ایهام تناسب)

۳) گفتم که بسویم جان بر آتش روی تو

تنور از عهدۀ تسخیر طوفان برنمی‌آید (اسلوب معادله، تناقض)

۴) گریان لحد را چاک خواهد کرد اشک من

۱۵- آرایه‌های «حس‌آمیزی، ایهام تناسب، اسلوب معادله، استعاره» در کدام بیت وجود دارد؟

وین چه درد است کزو بوی دوا می‌شنوم

۱) این چه رنج است کزو راحت جان می‌یابم

لب ز حرف تلخ شستم، غوطه در شکر زدم

۲) تلخی گفتار بر من زندگی را تلخ داشت

شمی که روشن است، مدام آه می‌کشد

۳) بی آه گرم نیست دل دردمند عشق

مرکب نی باشد بر سوار خویشتن

۴) زهد خشک از خاطرم هرگز غباری برنداشت

۱۶- در کدام گروه، رابطه معنایی واژه‌ها با سایر گروه‌ها متفاوت است؟

- (۱) درخت و کاج، پرنده و تذرو، لباس و دراعه
- (۲) افکار و خسته، جیب و گریبان، چاق و سمنین
- (۳) شعر و غزل، دریا و ماهی، رود و جیحون
- (۴) گل و سمن، اسب و سمند، درخت و تاک

۱۷- تعداد واپسی‌های پیشین در همه گزینه‌ها به جز گزینه ... یکسان است.

که کمترینش عطا هست بار صد گردون این نغمه نه از پرده منصور برآمد اگرچه هیچ ندارم همین هنر دارم زین چه حاصل که نهالم به ثمر نزدیک است	۱) نکو خصال و نکو حال امیر شمس الدین ۲) هر ذره که دیدیم همین زمزمه را داشت ۳) چو دام هرچه گرفتم به من نمی‌ماند ۴) منم آن باغ که دارد به کمین صد آفت

۱۸- کدام گزینه با بیت زیر قرابت مفهومی دارد؟

«اگر لطفش قرین حال گردد / همه ادب‌های اقبال گردد»

تنگ آمدم از نکبت افیون، ساقی به شمشیر احسان و فضل بمکشت همه تدبیرها هیچ است، هیچ است هم ز لطف خدا چو تیر شود	۱) اقبال تو می‌دهد ز ادب‌های نجات ۲) مرا بار لطفش دو تا کرد پشت ۳) در آن موقف که لطفش روی پیچ است ۴) چون کمان گرچه کج نماید کار

۱۹- مفهوم کدام گزینه متفاوت است؟

بی‌نیاز از ناز نعمت‌های الوانیم ما که دارد یاد هر موری در آن وادی سلیمان‌ها چهره زرین و قصر زرنگار من یکی است بی او قناعتی است که با خار می‌کنم	۱) روزی ما را ز خوان سیر چشمی داده‌اند ۲) حیات جاودان خواهی به صحرای قناعت رو ۳) قلب من گردیده از اکسیر خرسندی طلا ۴) گر غنچه را ببیوم و گیرم گلی به دست

۲۰- همه ایات با بیت زیر قرابت مفهومی دارد؛ به جز بیت ...

چون شیر به خود سپهشکن باش / فرزند خصال خویشتن باش مصرع بر جسته خود باشد سپند خویشتن بی‌نیاز از بحر گردد قطره چون گوهر شود فارغ است از سنگ چون بی سنگ مینا بشکند از رگ خامی به آتش خویشتن را عود بست	۱) می‌کند آتش زبان دفع گزند خویشتن ۲) با نسب محتاج نبود صاحب کسب و کمال ۳) خود شکن را از شکست دیگران اندیشه نیست ۴) پختگان از خود برگ آزند آتش چون چnar

١٥ دقیقه

عربی، زبان قرآن ۳ و ۲

عربی، زبان قرآن ۳
الوجه النافع و الوجه المضر
درس ۲
صفحة ۲۵ تا صفحه ۳۱
عربی، زبان قرآن ۲
مواضع فتحة
درس ۱
صفحة ۱ تا صفحه ۱۶

■ عین الأنسب للجواب عن الترجمة من أو إلى العربية: (٢١ - ٢٨)

٢١- ﴿وَاقْصِدِ فِي مُشِيكِ وَاغْضُضِ مِنْ صَوْتِكِ إِنَّ أَنْكَرِ الْأَصْوَاتِ لَصَوْتِ الْحَمِيرِ﴾:

۱) و در راه رفتن میانه روی کن و از صدایت بکاه، بیشک ناپسندترین صداها، صدای خران است!

۲) و در راه رفتن میانه رو باش و از صدای خود کم کن، که بدترین صداها، صدای خر است!

۳) و با میانه روی راه رفتی و صدایت را آرام کردی، همانا زشت‌ترین صدا، صداهای خران است!

۴) و متواضعانه گام نهادی و با صدای پایین سخن گفتی، بی‌تر دید ناپسندترین صداها، صدای خران بود!

۲۲- «هُوَلَاءُ آبَاءُ وَأَمَهَاتُ يُرْشِدُونَ كَلَّا مِنْ أَوْلَادِهِمْ إِلَى أَطِيبِ الصَّفَاتِ وَأَصْلَحِ الْأَعْمَالِ!»:

۱) اینان پدرها و مادرهایی هستند که همه فرزندان را به سمت ویژگی‌های پاکیزه‌تر یا کارهای شایسته‌تر راهنمایی می‌کنند!

۲) این پدر و مادرها هرکدام از فرزندان‌شان به سوی پاکیزه‌ترین ویژگی‌ها یا شایسته‌ترین کارها رهنمون می‌شوند!

۳) این‌ها پدران و مادرانی هستند که هر یک از فرزندان خویش را به پاکیزه‌ترین ویژگی‌ها و شایسته‌ترین کارها راهنمایی می‌کنند!

۴) ایشان پدر و مادرهایی هستند که هرکدام از فرزندان‌شان به پاکیزه‌ترین ویژگی‌ها و شایسته‌ترین کارها راهنمایی می‌شوند!

۲۳- «أَبِي يَقْدَمْنِي مَوَاعِظَ قِيمَةً لَا هُتْدِي بِهَا فِي كُلِّ مَجَالَاتِ حَيَاةِ!»:

۱) پدر پندهایی ارزشمند به من تقدیم کرد تا به وسیله آن در کلیه زمینه‌های زندگی‌ام راهنمایی شوم!

۲) پدرم پندهای با ارزشی به من می‌دهد تا با آن‌ها در همه زمینه‌های زندگی‌ام هدایت شوم!

۳) پدر من پند با ارزشی به من می‌دهد به همین علت به وسیله آن‌ها در همه موارد زندگی‌ام موفق شدم!

۴) پدری پندی با ارزش به من داد که با آن در تمام مراحل زندگی خود هدایت شدم!

۲۴- «وَأَمْرُوا أُولَادَكُمْ بِالْمَعْرُوفِ وَ قَدِّمُوا لَهُمْ نَمَادِجَ تَرْبِيَةَ قِيمَةٍ لِيَهُتَّدُوا إِلَى أَفْضَلِ طَرِيقٍ!»:

۱) فرزندان خود را امر به معروف کنید و به آن‌ها نمونه‌های تربیتی با ارزشی بدهید تا به بهترین راه هدایت شوند!

۲) فرزندان را به کارهای نیک فراخوانید و به آن‌ها نمونه‌های تربیتی و با ارزش بدهید تا به بهترین راه هدایت شوند!

۳) اولادتان را امر به معروف کرده و به آن‌ها نمونه‌های تربیتی با ارزشی تقدیم کنید تا به راهی که بهتر است هدایتشان کنید!

۴) پسرانتان را به معروف دستور دهید و نمونه‌های با ارزش تربیتی به آن‌ها تقدیم کنید تا به راهی بهتر هدایت گردید!

۲۵- «کآنَ أَخْتَ الصَّغِيرَةَ تُرِيدُ فُسْتَانًاً أَرْخَصَ فَأَذْهَبَا إِلَى مَتَجِرِ زَمِيلِي لَأَنَّهُ يَبْعَثُ فَسَاتِينَ لَهَا أَسْعَارَ رَخيْصَة!»:

۱) مثل اینکه خواهر کوچک تو پیراهن زنانه‌ای را می‌خواهد که ارزان‌تر باشد، پس به مغازه همکارم بروید زیرا او پیراهن‌های زنانه‌ای می‌فروشد که قیمت‌های ارزان‌تری دارند!

۲) گویی خواهر کوچک پیراهن زنانه ارزان‌تری می‌خواهد، پس به مغازه همکارم بروید زیرا او پیراهن‌های زنانه‌ای می‌فروشد که قیمت‌های ارزانی دارند!

۳) خواهر کوچک تو گویی پیراهن زنانه ارزانی می‌خواهد، پس به مغازه همکارم بروید قطعاً او پیراهن‌های زنانه‌ای را که قیمت ارزانی دارند، می‌فروشدا!

۴) گویی خواهر کوچک پیراهن ارزان‌تری می‌خواهد که زنانه باشد، پس به مغازه همکارم که پیراهن‌های زنانه با قیمت‌هایی ارزان می‌فروشد، بروید!

۲۶- عین الخطأ:

۱) يَحْبَّ الْأَبَاءُ وَ الْأُمَّهَاتِ رَؤْيَةُ أُولَادِهِمْ فِي أَحْسَنِ حَالٍ!: پدران و مادران دوست دارند فرزندانشان را در بهترین حالت بینند!

۲) لَا تَرْفَعْ صَوْتَكَ فَوْقَ صَوْتِ مَخَاطِبِكَ لَأَنَّهُ عَمَلٌ سَيِّئٌ!: صدایت را بالای صدای مخاطب بلند نمکن زیرا آن کار بدی است!

۳) لَا تَسْبِّبْ مَنْ يَسْبِّكَ تَكْتُبْ الْمَعَالِي!: کسی را که به تو دشنام دهد، دشنام مگوی تا درجهات بالا را کسب کنی!

۴) أَهْلُكَ النَّاسَ إِثْنَانَ: خوف الفقر و طلب الفخر!: هلاک‌ترین مردم دو تا هستند: ترس فقر و طلب افتخار!

۲۷- عین الصحيح:

۱) النَّاسُ يَكْرِهُونَ مَنْ يَكُونُ ذَا وَجْهَيْنِ!: مردم شخص دورو را دوست ندارند!

۲) عَلَيْنَا أَنْ نَقْصُدُ فِي الْمَشِيِّ وَ لَا نَمْشِيَ مَرَحًا!: ما باید در راه رفتن میانه‌روی کنیم و با سرمستی راه نرویم!

۳) شَرَّ النَّاسَ مَنْ لَا يَعْتَقِدُ الْأَمَانَةَ وَ لَا يَجْتَبِ الْخِيَانَةَ!: بدترین مردم کسی است که اعتقادی به امانت ندارد و خیانت را دور نمی‌کند!

۴) دَعْ شَائِمَكَ مُهَانًا تُرْضِي الرَّحْمَنَ!: دشنام‌دهندهات را با خواری رها کن و خداوند رحمان را راضی گردان!

۲۸- «بِهِتَرِينِ بَنِدَگَانِ خَدَاوَنْدِ كَسَانِي هَسْتَنْدَ کَهْ دَرِ زَنْدَگَيِ بهْ دِيَگَرَانِ سُودِ مَيْ رسَانَدَ»:

۱) خَيْرُ عِبَادِ اللَّهِ مَنْ يَنْفَعُونَ الْأَخْرَينَ فِي الْحَيَاةِ!

۲) أَحَبَّ عِبَادَ اللَّهِ أَنْفَعَهُمْ لِعِبَادَهُ فِي الْحَيَاةِ!

۳) عِبَادُ اللَّهِ الَّذِينَ يَنْفَعُونَ الْأَخْرَينَ فِي الْحَيَاةِ هُمْ خَيْرُ الْعِبَادِ!

۴) أَحَبَّ الْعِبَادُ هُمُ الَّذِينَ يَنْتَقِعُ الْأَخْرَونَ مِنْهُمْ فِي حَيَاتِهِمْ!

■■ اقرأ النص التالي ثم أجب عن الأسئلة (٢٩ - ٣٣) بما يناسب النص:

السباحة هي إحدى الرياضيات المائية التي يتنافس الرياضيون بالسباحة في الماء. يعود تاريخها إلى ألفين وستمائة سنة قبل الميلاد في الحضارة المصرية و بعد ذلك في روما القديمة.

هذه الرياضة مفيدة لصحة أبداننا و أرواحنا. تؤثر السباحة على توازن الجهاز العصبي والدورة الدموية. تعلم الطريقة الصحيحة للتنفس، تخفض ضغط الدم و تحافظ على صحة القلب.

تقام مسابقات السباحة في مسبح بطول خمسين متراً و عرض خمسة و عشرين متراً و درجة حرارة المياه من إثنين و عشرين إلى أربع و عشرين درجة و يتم ذلك على شكل مسابقات بطول مائة متر أو مائتي متر. هناك أنواع مختلفة من هذه المسابقات مثل سباحة الفراشة أو سباحة الصندفع. كان عام ١٩٨٦ هو العام الأول لمسابقات السباحة في الألعاب الأولمبية. أنجح بطل سباحة في الألعاب الأولمبية هو الرجل الذي فاز بثمانية ميداليات ذهبية.

٢٩- عین الصحيح حسب النص:

- ١) تُعد السباحة من الرياضات الجديدة التي يقوم الشباب بها!
- ٢) شُقام مسابقات السباحة في درجة حرارة الماء من ٢٢ إلى ٢٤ درجة!
- ٣) حصَّد بطل السباحة ثمانِي ميداليات في العام الأول من الألعاب الأولمبية!
- ٤) هناك في الأولمبية سباحة الفراشة و سباحة الصُّفَدَع من أنواع السباحة فقط!

٣٠- عین الخطأ حول فوائد السباحة:

- ١) السباحة ترفع الروح المعنوية و ترسم الابتسامة على الشفتين و فمنا!
- ٢) تعلَّمنا السباحة ألا نسير على أقدامنا دائمًا و إن الحياة تتغيَّر أحياناً!
- ٣) تزيد ضغط الدَّم و تحافظ على صحة القلب و تعلَّم الطريقة الصحيحة للتنفس!
- ٤) الأطفال الذين يتعلَّمون السباحة و يستطيعون السباحة تحت الماء سيكون لهم ثقة نفس أعلى!

٣١- عین غير المناسب لعنوان النص:

- ١) تاريخ السباحة!
- ٢) فوائد السباحة و مخاطرها!
- ٣) رياضة السباحة في الألعاب الأولمبية!
- ٤) السباحة منذ قديم الزَّمان حتى الآن!

■ عین الصحيح في الإعراب و التحليل الصُّرْفي (٣٢ و ٣٣)

- ٣٢ «تعلم»:

- ١) الغائبة - حروفه الأصلية: ع ل م ؛ مصدره: تعليم، على وزن: تعديل - معلوم / فعل و فاعل
- ٢) فعل ماضٍ - معلوم - مزيد ثالثي (= له حرفان زائدان) / مفعوله «الطريقة» والجملة فعلية
- ٣) فعل مضارع - له ثلاثة حروف أصلية و حرف زائد واحد - مجرور / فاعله محذوف
- ٤) فعل - للغائب (= للمفرد المذكر الغائب) - مصدره: تعلم / فاعله «الطريقة»

- ٣٣ «مسبّح»:

- ١) مفرد مذكر - اسم مكان (على وزن: مفعَّل) / مضارف اليه و مجرور
- ٢) اسم - مفرد - اسم مكان (حروفه الأصلية: م س ح) / مجرور بحرف الجرّ
- ٣) اسم مكان (وزنه: مفعَّل و جمعه: المسابح) / مجرور بحرف الجرّ؛ في المسبح: جاز و مجرور و خبر
- ٤) اسم مكان (حروفه الأصلية: س ب ح؛ مصدره: سباحة) / مجرور بحرف الجرّ؛ في المسبح: جاز و مجرور

٣٤- عین الخطأ في ضبط حركات الحروف:

- ١) إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ مَن يُحَافِظُ عَلَى صَلَاتِهِ فِي وَقْتِهَا!
- ٢) عَلَيْنَا أَن نَتَوَاضِعَ أَمَامَ أَسَادِنَا وَ كُلَّ مَنْ حَوَلَنَا تَوَاضَعًا!
- ٣) نَحْنُ نَهَمُ بِالرِّيَاضَةِ وَ بِمُطَالَعَةِ الْكُتُبِ وَ نَحْتَرِمُ الْقَالُونَ!
- ٤) لَا تَرْفَعْ أَصْوَاتَنَا فَوْقَ صَوْتِ الْمُخَاطِبِ الَّذِي نَتَكَلَّمُ مَعَهُ!

٣٥- عین الخطأ في توضيح الكلمات:

- ١) ذهاب الشخص من مكان إلى مكان آخر!: مشي
- ٢) من يرى رفعة لنفسه على من سواه من الناس!: مُختال
- ٣) الإنسان الذي يفتخر بنفسه في كل الأحوال!: ناهي
- ٤) كل فعل أو قول تحكم العقول الصحيحة بقبحه!: مُنكر

٣٦- عین کلمة «الخير» أو «الشر» اسم تفضيل:

- ١) خير تفكّر ساعـة أكثر من عبادة سبعين سنة!
- ٢) شـر الناس على بعضـهم عـلامـة على مـرض قـلـوبـهم!
- ٣) الخـير الـذـي لا شـر فـيه هو الشـكـر مع النـعـمة!
- ٤) شـر بـيـت بـيـن الـمـسـلـمـين بـيـت فـيه يـتـيم يـسـاء إـلـيـه!

٣٧- عین وزن «أفعل» يدل على التفضيل:

- ١) أحب الأعمال دعوة الناس إلى طريق الحق!
- ٢) أفعـعـ أـصـدـقـائـي في تـعـلـم درـوـسـهـمـ قبل الـامـتـحـانـات!
- ٣) أعلم أنـ أـصـدـقـائـي يـسـاعـدـونـنـي في درـوـسيـ!
- ٤) يا صـدـيقـيـ، أـكـرمـ المـعـلـمـ في كلـ الأـحـوالـ!

٣٨- أي عبارة تشتمل على اسمين يدلان على التفضيل:

- ١) أـحـبـ الـعـمـلـ الـخـيرـ الـذـي يـنـفـعـ النـاسـ وـ يـبـقـىـ لـلـآـخـرـينـ!
- ٢) من أـهـمـ الـحـسـنـاتـ أـنـ تـنـوـاضـعـ أـمـامـ أـفـرـيـاـنـاـ وـ أـسـانـدـتـنـاـ!
- ٣) أـحـبـ عـبـادـ اللـهـ مـنـ يـرـشـدـونـ الـآـخـرـينـ إـلـىـ الصـفـاتـ الـطـيـبـةـ!
- ٤) خـيرـ الـعـمـلـ ماـ هوـ أـقـلـ فـيـ الـمـيزـانـ وـ أـكـثـرـ أـجـراـ!

٣٩- عین الصحيح عن مفهوم العبارة: «إن أبي أوفى الرجال عهدا!»

- ١) يـعـطـيـ أـبـيـ عـهـودـاـ كـثـيرـةـ وـ يـوـفيـ بـهـاـ!
- ٢) لاـ رـجـلـ يـوـفيـ بـعـهـدـهـ أـوـ بـوـعـدـهـ كـمـثـلـ أـبـيـ!
- ٣) مـنـ الرـجـالـ مـنـ يـوـفيـ بـعـهـدـهـ أـكـثـرـ مـنـ أـبـيـ!

٤٠- عین کلمة «واقعة» حالاً:

- ١) كانت طيسفون - عاصمة الساسانيين - واقعةً قرب بغداد!
- ٢) طيسفون الواقعة قرب بغداد كانت عاصمة الساسانيين!
- ٣) طيسفون كانت عاصمة الساسانيين و هي واقعة قرب بغداد!
- ٤) قد سجلت طيسفون واقعة قرب بغداد في قائمة التراث العالمي!

۱۵ دقیقه

دانش آموزان اقیلتهای مذهبی، شما می توانید سوال های معارف مربوط به خود را از مسئولین حوزه دریافت کنید.

دین و زندگی ۳

سنت های خداوند در زندگی
درس ۶
صفحه ۶۳ تا صفحه ۷۶

۴۱- نمونه ای از سنت بیان شده در این بخش از دعای جوشن کبیر: «یا مَنْ سَبَقَتْ رَحْمَةً عَظِيمَةً» کدام است و متناسب با کدام آیه شریفه می باشد؟

(۱) خداوند به فرشته اش فرمان می دهد که فوراً نیکی ها و بدی ها را ثبت کند. - «قطعاً بر ایشان برکاتی از آسمان و زمین می گشودیم.»

(۲) خداوند به فرشته اش فرمان می دهد که فوراً نیکی ها و بدی ها را ثبت کند. - «پروردگار شما رحمت را بر خود واجب کرده است.»

(۳) خداوند عمل نیک را چند برابر پاداش و کار بد را فقط به اندازه خودش جزا می دهد. - «پروردگار شما رحمت را بر خود واجب کرده است.»

(۴) خداوند عمل نیک را چند برابر پاداش و کار بد را فقط به اندازه خودش جزا می دهد. - «قطعاً بر ایشان برکاتی از آسمان و زمین می گشودیم.»

۴۲- طبق آیات قرآن، برخورد خداوند با آنان که زندگی دنیا و تجملات آن را بخواهند، کدام است و دادن امکانات رسیدن به خواسته، به آنان

که در برابر دعوت حق، لجاجت می ورزند، تداعی گر کدام سنت الهی است؟

(۱) «آن مقدار از آن را که بخواهیم و به هر کس اراده کنیم، می دهیم.» - املاء و استدراج

(۲) «آن مقدار از آن را که بخواهیم و به هر کس اراده کنیم، می دهیم.» - امداد عام الهی

(۳) «حاصل کارهایشان را در همین دنیا به آنان می دهیم و کم و کاستی نخواهند دید.» - املاء و استدراج

(۴) «حاصل کارهایشان را در همین دنیا به آنان می دهیم و کم و کاستی نخواهند دید.» - امداد عام الهی

۴۳- فردی که بر اثر بیماری، پدر و مادر خویش را از دست داده است، کدام آیه شریفه التیام بخش او می شود و در صورتی که نسبت به این

حادثه تصمیم غلط بگیرد چه دستاوردهایی برای او به دنبال دارد؟

(۱) «من جاء بالحسنة فله عشر امثالها» - موجب عقب ماندگی و خسran می شود.

(۲) «... و نبلوکم بالشرّ و الخير فتنة» - موجب عقب ماندگی و خسran می شود.

(۳) «من جاء بالحسنة فله عشر امثالها» - موجب لجاجت و ایستادگی در مقابل حق می شود.

(۴) «... و نبلوکم بالشرّ و الخير فتنة» - موجب لجاجت و ایستادگی در مقابل حق می شود.

۴۴- عبارت شریفه «لفتحنا عليهم برکات من السماء والارض» معلول و ثمرة چیست؟

(۱) «كَلَّا نَمَدْ هُولَاءِ وَ هُولَاءِ مِنْ عَطَاءِ رَبِّكَ»

(۲) «وَ لَوْ أَنَّ أَهْلَ الْقَرْيَ أَمْنَوْا وَ اتَّقَوْا

(۳) «أَمْلَى لَهُمْ أَنَّ كَيْدِي مَتِينٌ»

۴۵- بیان امام علی (ع): «چه بسا احسان پیاپی خدا، کسی را گرفتار کند و پرده پوشی خدا او را مغفور سازد.» با کدام آیه ارتباط مفهومی

بیشتری دارد؟

(۱) «وَ نُبْلُوكُمْ بِالشَّرِّ وَ الْخَيْرِ فَتْنَةٌ»

(۲) «وَ لَكُنْ كَذَبُوا فَاخْذُنَاهُمْ بِمَا كَانُوا يَكْسِبُونَ»

(۳) «مَنْ جَا بِالسَّيِّئَةِ فَلَا يَجْزِي إِلَّا مِثْلَهَا وَ هُمْ لَا يُظْلَمُونَ»

۴۶- «نزول بلا» و «عدم استجابت دعا» به ترتیب پیامد شوم چیست و با کدام سخن صادق آل محمد (ع) ارتباط دارد؟

(۱) قطع رحم و بی محبتی به خویشان - افزایش گناه، اعم از فردی و اجتماعی - «کلما زید فی إيمانه زید فی بلائه»

(۲) افزایش گناه، اعم از فردی و اجتماعی - افزایش گناه، اعم از فردی و اجتماعی - «من يموت بالذنب أكثر ممن يموت بالأجل»

(۳) افزایش گناه، اعم از فردی و اجتماعی - قطع رحم و بی محبتی به خویشان - «من يموت بالذنب أكثر ممن يموت بالأجل»

(۴) قطع رحم و بی محبتی به خویشان - قطع رحم و بی محبتی به خویشان - «کلما زید فی إيمانه زید فی بلائه»

۴۷- با توجه به حدیث امیرالمؤمنین علی (ع) سختترین فتنه‌ها در مورد چه کسانی است و نعمت‌ها تحت چه شرایطی زمینه‌ساز هلاکت ابدی

خواهند بود؟

(۱) «كَذَّبُوا فَأَخْذَنَاهُمْ» - پیش‌روی در باطل و خشنودی از آن

(۲) «أَمْلَى لَهُمْ» - تکرار چندباره گناه و شکستن توبه

(۳) «كَذَّبُوا فَأَخْذَنَاهُمْ» - تحت اختیار و اراده خود انسان

۴۸- فراهم کردن اسباب و شرایط برای سهولت ایصال به هدف با کدام کلام وحیانی ارتباط معنایی دارد و این سنت شامل حال چه کسانی می‌شود؟

(۱) «وَالَّذِينَ جَاهَدُوا فِيْنَا لِنَهَيْنَاهُمْ سَبِيلَنَا» - پاکنیتان

(۲) «وَالَّذِينَ جَاهَدُوا فِيْنَا لِنَهَيْنَاهُمْ سَبِيلَنَا» - دنیاخواهان و آخرت‌طلبان

(۳) «كَلَّا نَمَدَ هُؤُلَاءِ وَ هُؤُلَاءِ» - پاکنیتان

(۴) «كَلَّا نَمَدَ هُؤُلَاءِ وَ هُؤُلَاءِ» - دنیاخواهان و آخرت‌طلبان

۴۹- قرار گرفتن در حیطه کدام سنت ثمرة عمل خود انسان‌هاست و خطاب قرآن به افراد گرفتار به این سنت چیست؟

(۱) امتحان و ابتلاء - «إِنَّ كَيْدِي مُتَّيِّنٌ»

(۲) املاه و استدراج - «فَأَخْذَنَاهُمْ بِمَا كَانُوا يَكْسِبُونَ»

(۳) املاه و استدراج - «إِنَّ كَيْدِي مُتَّيِّنٌ»

۵۰- حضرت زینب (س)، خواهر شجاع امام حسین (ع)، با تلاوت نمودن کدام آیه مبارکه، کفر یزید را آشکار کرد و این فرمایش را در چه محلی

ایراد نمود؟

(۱) «... فقط به این خاطر به آنان مهلت می‌دهیم تا بر گناهان خود بیفرایند.» - شام

(۲) «... فقط به این خاطر به آنان مهلت می‌دهیم تا بر گناهان خود بیفرایند.» - کوفه

(۳) «... به تدریج گرفتار عذابشان خواهیم کرد، از آن راه که نمی‌دانند.» - شام

(۴) «... به تدریج گرفتار عذابشان خواهیم کرد، از آن راه که نمی‌دانند.» - کوفه

دین و زندگی ۲

هدایت الهی، تداوم هدایت،
آخرین پیامبر، معجزه جاودان
درس ۱ تا پایان درس ۴
صفحه ۱ تا صفحه ۵۰

۵۱- هر یک از گزاره‌های زیر مربوط به کدام‌یک از ویژگی‌های پاسخ مناسب به نیازهای برتر است؟

- عمر محدود آدمی برای تجربه کردن پاسخ‌های احتمالی کافی نیست.

- نمی‌توان برای هر بعدی از وجود انسان جداگانه برنامه‌ریزی کرد.

- هر پاسخ مشکوک، نیازمند آزمون است و راههای پیشنهادی هم بسیار گوناگون‌اند.

(۱) کاملاً درست و قابل اعتماد بودن - کاملاً درست و قابل اعتماد بودن - همه‌جانبه بودن

(۲) کاملاً درست و قابل اعتماد بودن - همه‌جانبه بودن - کاملاً درست و قابل اعتماد بودن

(۳) همه‌جانبه بودن - همه‌جانبه بودن - کاملاً درست و قابل اعتماد بودن

(۴) همه‌جانبه بودن - کاملاً درست و قابل اعتماد بودن - همه‌جانبه بودن

۵۲- این‌که انسان‌ها کنجکاو و جست‌وجوگر به دنیا می‌آیند و از شناخت حقایق لذت می‌برند، مربوط به کدام دسته از ویژگی‌های است و چه

نتیجه‌ای دارد؟

(۱) ویژگی‌های فطری - انسان، از فنا و نابودی گریزان و در جست‌وجوی جاودانگی است.

(۲) ویژگی‌های دین واحد - انسان، دانایان را بر نادان‌ها ترجیح می‌دهد.

(۳) ویژگی‌های دین واحد - انسان، از فنا و نابودی گریزان و در جست‌وجوی جاودانگی است.

(۴) ویژگی‌های فطری - انسان، دانایان را بر نادان‌ها ترجیح می‌دهد.

۵۳- بنا بر آیات قرآن «پذیرش دعوت خدا و رسول او» چه اثری در زندگی فرد می‌گذارد و بیانگر کدام‌یک از نیازهای متعالی است؟

(۱) چشیدن طعم زندگی حقیقی - شناخت هدف زندگی

(۴) رهایی از خسران و زیان - شناخت هدف زندگی

(۳) چشیدن طعم زندگی حقیقی - کشف راه درست زندگی

۵۴- کدام دسته از افراد زیر به رغم نداشتن دین مورد پسند خداوند متعال، معذور هستند و عذاب نمی‌شوند؟

الف) آنان که پس از جست‌وجو به حقانیت دین واحد الهی پی نبرده و نرسیده‌اند.

ب) کسانی که در عین آگاهی از حقانیت اسلام، از روی رشك اختلاف کردند.

ج) آنان که از آمدن پیامبر جدید یا نزول کتاب آسمانی جدید مطلع نشوند.

د) کسانی که امیال دنیوی خود را به دین الهی ترجیح دهند.

(۱) الف، ب

(۲) الف، ج

(۳) ب، د

(۴) ج، د

۵۵- آن‌جا که قرآن کریم می‌فرماید «در آخرت از زیان‌کاران خواهد بود»، عاقبت شوم چه کسی را ترسیم می‌کند؟

(۱) اهل کتابی که به دلیل حسد در برابر دین اسلام راه مخالفت پیشه کردند.

(۲) انسانی که در برابر دعوت انبیا مقاومت کند و اصول دین را تحریف کند.

(۳) شخصی که تعالیم کتاب آسمانی دین اکمل را نپذیرد.

(۴) آنان که ختم نبوت رسول خدا را انکار و ادعای پیامبری می‌کنند.

۵۶- لازمه ماندگاری یک دین چیست و مخالفت اسلام با «ضرر دیدن و ضرر رساندن» به احکام اسلامی چه خاصیتی می‌بخشد؟

(۱) تبلیغ دائمی و مستمر آن – انطباق و تحرک

(۲) پاسخ‌گویی به نیازهای بشر در همه ادوار و مکان‌ها – انطباق و تحرک

(۳) تبلیغ دائمی و مستمر آن – تسلط و کنترل

(۴) پاسخ‌گویی به نیازهای بشر در همه ادوار و مکان‌ها – تسلط و کنترل

۵۷- خداوند برای اثبات نهایت عجز و ناتوانی کسانی که در الهی بودن قرآن کریم شک دارند کدام پیشنهاد را داده است؟

(۱) «وَلَوْ كَانَ بَعْضُهُمْ لِبَعْضٍ ظَهِيرًا»
«لا يأتُونَ بِمُثْلِهِ»

(۲) «وَمَا كَنْتَ تَتْلُوا مِنْ قَبْلِهِ مِنْ كِتَابٍ»
«قُلْ فَأَتُوا بِسُورَةٍ مُثْلِهِ»

۵۸- کدام عامل سبب شد که ساحران با دیدن معجزات حضرت حضرت موسی (ع) به او ایمان آورند و این موضوع در عصر حضرت عیسی (ع) چگونه در

قرآن بیان شده است؟

(۱) فوق بشری بودن معجزه ایشان به عنوان نشانه نبوت - «وَلَوْ كَانَ بَعْضُهُمْ لِبَعْضٍ ظَهِيرًا»

(۲) تناسب معجزه ایشان با تخصص رایج در زمانه - «وَأَبْرِئُ الْأَكْمَةَ وَالْأَبْرَصَ»

(۳) تناسب معجزه ایشان با تخصص رایج در زمانه - «وَلَوْ كَانَ بَعْضُهُمْ لِبَعْضٍ ظَهِيرًا»

(۴) فوق بشری بودن معجزه ایشان به عنوان نشانه نبوت - «وَأَبْرِئُ الْأَكْمَةَ وَالْأَبْرَصَ»

۵۹- چه عواملی سبب می‌شد که سران مشرکان، مردم را از شنیدن آیات قرآن منع کنند و اعجاز محتوایی قرآن از چه راهی قابل ادراک است؟

(۱) سخن گفتن قرآن کریم از موضوع‌هایی هم‌چون عدالت‌خواهی، علم دوستی، معنویت و حقوق برابر انسان‌ها – استفاده از ترجمه‌ها

(۲) سخن گفتن قرآن کریم از موضوع‌هایی هم‌چون عدالت‌خواهی، علم دوستی، معنویت و حقوق برابر انسان‌ها – صرف‌آشنای با زبان عربی

(۳) ساختار زیبا و آهنگ موزون و دلنشیں کلمات و جملات، شیرینی بیان و رسایی تعبیرات – استفاده از ترجمه‌ها

(۴) ساختار زیبا و آهنگ موزون و دلنشیں کلمات و جملات، شیرینی بیان و رسایی تعبیرات – صرف‌آشنای با زبان عربی

۶۰- سوال‌هایی از قبیل ماهیت «هدف انسان»، «آینده او» و «راه درست زندگی»، دغدغه کدام دسته از افراد است و چرا این دغدغه دل مشغولی مقدس است؟

(۱) انسان‌های جستجوگری که برای خود و فرصت زندگی ارزش قائل‌اند – آنان نمی‌خواهند موهبت عمر را هدر دهند و به باطل بگذرانند.

(۲) انسان‌های جستجوگری که برای خود و فرصت زندگی ارزش قائل‌اند – نشانه بیداری، هوشیاری و آگاهی از زیان زندگی بی‌هدف است.

(۳) انسان‌های فکور و خردمند و عاقبت‌اندیش که برای خود فرصت جاودانه قائل‌اند – آنان نمی‌خواهند موهبت عمر را هدر دهند و به باطل بگذرانند.

(۴) انسان‌های فکور و خردمند و عاقبت‌اندیش که برای خود فرصت جاودانه قائل‌اند – نشانه بیداری، هوشیاری و آگاهی از زیان زندگی بی‌هدف است.

زبان انگلیسی ۲ و ۳

دانش آموزان گرامی در صورتی که شما زبان فرانگلیسی (فرانسه یا آلمانی) آزمون می دهید، سوال های مربوط به خود را از مسئولین حوزه دریافت کنید.

PART A: Grammar and Vocabulary

Directions: Choose the word or phrase (1), (2), (3), or (4) that best completes each sentence. Then mark the correct choice on your answer sheet.

61- The pictures of the queen were of great value to historians because they had been taken at one of her ... public appearances.

1) few	2) little
3) a lot	4) much

62- What was the name of the student to ... you and Ben were speaking in the schoolyard?

1) who	2) that
3) whom	4) which

63- My parents wanted me to have the experience of studying in a foreign country and learning ... language.

1) both	2) enough
3) most	4) another

64- Banana, orange juice, and cream may seem an odd ... but together they make a delicious drink.

1) definition	2) condition
3) combination	4) relationship

65- With the widespread transmission of the virus in crowded areas, we cannot take the bus anymore and need to use some other ... of transportation.

1) principles	2) functions
3) means	4) ethics

66- The degree to which this goal is important to people varies ... within societies and among different cultures.

1) accidentally	2) unexpectedly
3) widely	4) wisely

67- It will be very easy for you to take out a loan from a bank to buy a house if you ... the conditions the bank lays down before you.

1) meet	2) range
3) belong	4) solve

68- As the job involves handling large amounts of money, it's essential that our workers be ....

1) honest	2) native
3) popular	4) strong

۱۵ دققه

 زبان انگلیسی ۳
Look it Up!

۲ درس

صفحه ۴۳ تا صفحه ۵۹

 زبان انگلیسی ۲
Understanding People

۱ درس

صفحه ۳۶ تا صفحه ۴۵

69- The president believes that the health officials are just ... the risks of Coronavirus without taking people's means of living into consideration.

1) protecting	2) dedicating
3) magnifying	4) donating

70- Hamilton also states that ... education includes a variety of strategies for using students' mother tongue in addition to the target language.

1) peaceful	2) bilingual
3) confusing	4) homemade

71- Soon after she began searching, Anita found it a lot more difficult for a woman to get a high-paying job than she had ... it would be.

1) supposed	2) compiled
3) supported	4) contained

72- From the description Janet gave in her letter, it was easy to ... what her new apartment was like.

1) keep	2) solve
3) seek	4) imagine

PART B: Cloze Test

Directions: Read the following passage and decide which choice (1), (2), (3), or (4) best fits each space. Then mark the correct choice on your answer sheet.

The first recorded case of an airline passenger becoming seriously angry or violent during a flight, an event now known as “air rage”, happened in 1947 on a flight from Havana to Miami. A drunk man attacked another passenger and bit a flight attendant. The frequency of air rage has ... (73) ... out of proportion to the growth of air travel. Until recently few data were collected about air rage, but those that have been, indicate that passengers are ... (74) ... probable to cause trouble or become involved in violent acts. For example, in 1998 there were 266 air rage events out of nearly four million passengers, a 400% increase from 1995. Air travel ... (75) ... rise by 5% internationally by 2021 leading to increased airport crowding. This, combined with the flying public’s increased aggression, means that air rage may become a big ... (76) ... in coming years.

73- 1) expanded	2) arranged	3) regarded	4) provided
74- 1) directly	2) effectively	3) increasingly	4) suddenly
75- 1) that is predicted to		2) is predicted to	
3) has predicted that		4) which predicts	
76- 1) claim	2) issue	3) purpose	4) symbol

PART C: Reading Comprehension

Directions: Read the following passage and answer the questions by choosing the best choice (1), (2), (3), or (4). Then mark the correct choice on your answer sheet.

Galaxies are the major building blocks of the universe. A galaxy is a big family of many millions of stars, and it is held together by its own gravitational field. There are two main types of galaxies; spiral and elliptical.

The Milky Way is a spiral galaxy: a flattish disc of stars with two spiral arms coming out from its center. About one-quarter of all galaxies have this shape. Spiral galaxies are well supplied with the interstellar gas in which new stars form; as the rotating spiral pattern goes around the galaxy, it compresses gas and dust, and forms young stars.

The elliptical galaxies have a symmetrical elliptical or spheroidal shape with no obvious structure. Most of their member stars are very old and since ellipticals are empty of interstellar gas, no new stars are forming in them. The biggest and brightest galaxies in the universe are ellipticals with masses of about 10^{13} times greater than that of the Sun; these giants may frequently be sources of strong radio emission, in which case they are called radio galaxies. About two-thirds of all galaxies are elliptical.

77- According to the passage, a galaxy is .... .

- 1) a body moving in an orbit around a star
- 2) all of space and time and their contents
- 3) a family of stars held together by its gravitational field
- 4) an object consisting of plasma held together by its gravitational field

78- What does the second paragraph mainly discuss?

- 1) Spiral galaxies
- 2) Major categories of galaxies
- 3) How elliptical galaxies are formed
- 4) Difference between elliptical and spiral galaxies

79- The word “which” in paragraph 2 refers to .... .

1) galaxy	2) gas
3) pattern	4) dust

80- According to the passage, which of the following is NOT true about elliptical galaxies?

- 1) They are the largest galaxies.
- 2) They mostly contain old stars.
- 3) They contain a high amount of interstellar gas.
- 4) They may have a spheroidal shape.

صبح جمعه

۹۹/۹/۲۸

زمان شروع آزمون اختصاصی: ۱۵:۰۹

زمان پایان آزمون اختصاصی: ۴۵:۱۱

آزمون ۹۹ آذر ماه

آزمون اختصاصی

گروه آزمایشی دوازدهم انسانی

نام درس	۷۰۰	۶۲۵۰	۵۵۰۰	۴۷۵۰	۴۰۰۰	این قسمت را قبل از شروع آزمون بر کنید شما به چند سؤال از هر ۱۰ سؤال پاسخ خواهید داد؟
ریاضی	۶	۴	۳	۲	۱	۱
اقتصاد	۷	۵	۴	۲	۱	۱
علوم و فنون ادبی	۶	۵	۳	۲	۱	۱
عربی زبان قرآن	۷	۵	۳	۲	۱	۱
تاریخ	۷	۶	۴	۲	۱	۱
جغرافیا	۷	۵	۴	۲	۱	۱
جامعه‌شناسی	۸	۷	۵	۲	۱	۱
منطق و فلسفه	۶	۴	۳	۲	۱	۱
روان‌شناسی	۷	۵	۴	۲	۱	۱

شمارنده:

نام و نام خانوادگی:

مدت پاسخ‌گیری: ۱۵۰ دقیقه

تعداد سؤال: ۱۷۰

عنوان مواد امتحانی گروه آزمایشی علوم انسانی، تعداد، شماره سؤال‌ها و مدت پاسخ‌گیری

ردیف	مواد امتحانی	تعداد سؤال	از شماره	تا شماره	مدت پاسخ‌گیری (به دقیقه)
۱	ریاضی و آمار (۳)	۱۰	۸۱	۹۰	۲۰
	ریاضی و آمار (۲)	۱۰	۹۱	۱۰۰	
۲	اقتصاد	۱۰	۱۰۱	۱۱۰	۱۰
۳	علوم و فنون ادبی (۳)	۱۰	۱۱۱	۱۲۰	۱۰
۴	علوم و فنون ادبی (۲)	۱۰	۱۲۱	۱۳۰	۲۰
	علوم و فنون ادبی (۲) – سؤال‌های آشنا	۱۰	۱۳۱	۱۴۰	
۵	عربی، زبان قرآن (۳) و (۲)	۱۰	۱۴۱	۱۵۰	۱۰
۶	تاریخ (۳)	۱۰	۱۵۱	۱۶۰	۲۰
	جغرافیا (۳)	۱۰	۱۶۱	۱۷۰	
	تاریخ (۱)	۱۰	۱۷۱	۱۸۰	
	جغرافیای ایران	۱۰	۱۸۱	۱۹۰	
۷	جامعه‌شناسی (۳)	۱۰	۱۹۱	۲۰۰	۱۰
۸	جامعه‌شناسی (۲)	۱۰	۲۰۱	۲۱۰	۱۰
۹	فلسفه دوازدهم	۱۰	۲۱۱	۲۲۰	۱۰
۱۰	منطق	۱۰	۲۲۱	۲۳۰	۱۰
۱۱	فلسفه یازدهم	۱۰	۲۳۱	۲۴۰	۱۰
۱۲	روان‌شناسی	۱۰	۲۴۱	۲۵۰	۱۰

چهارمین آمار در حل مسائل
صفحه‌های ۲۸ تا ۳۴

پاسخگویی به سوالهای این درس برای همه دانشآموزان اجباری است.
وقت پیشنهادی (مجموع دروس ریاضی): ۲۰ دقیقه

ریاضی و آمار (۳)

۸۱- کدام گزینه صحیح است؟

- ۱) در بررسی میزان استفاده از تلفن هوشمند، $Q_1 = 65$ بیانگر آن است که دقیقاً ۶۵ درصد افراد کمتر از ۶۵ دقیقه با تلفن هوشمند کار می‌کنند.
- ۲) هرگاه بر اساس داده‌های جامعه آماری، برای یک نمونه آماری مرتبط با آن نتیجه‌گیری کنیم، به اصطلاح می‌گوییم نتایج را تعمیم داده‌ایم.
- ۳) مهم‌ترین گام رسیدن به پاسخ، بحث و نتیجه‌گیری است.
- ۴) هرگاه داده دورافتاده داشته باشیم، انحراف معیار، معیار مناسبی برای توصیف داده‌ها نیست.

۸۲- کدام گزینه صحیح نیست؟

- ۱) اگر در بین داده‌های آماری، داده دورافتاده داشته باشیم، از میانه استفاده می‌کنیم.
- ۲) در گام چهارم از نمودارهای آماری استفاده می‌شود.
- ۳) در گام دوم تا حد ممکن اطلاعات توصیفی را به اطلاعات کمی تبدیل می‌کنیم.
- ۴) روش نمونه‌گیری و شیوه تحلیل داده‌ها در گام سوم بررسی می‌شود.

۸۳- می‌خواهیم تعداد تصادفات و درصد خسارات وارد شده به خودروها را در شهرها و جاده‌های برون‌شهری بررسی کنیم. جدول زیر نشان‌دهنده تعداد تصادفات ماشین‌ها و سرعت حرکت آن‌ها در زمان تصادف است.

محدوده سرعت ($\frac{\text{km}}{\text{h}}$)	۰-۱	۱-۲	۲-۳	۳-۴	۴-۵	۵-۶	۶-۷	۷-۸	۸-۹	۹-۱۰	۱۰-۱۱	۱۱-۱۲
تعداد ماشین‌های تصادف کرده	۴۰	۱۳۰	۲۸۰	۲۹۰	۳۰۰	۴۱۰	۲۱۰	۱۸	۱۷	۹	۴	۲

کدام گزینه در رابطه با موضوع بررسی شده نادرست است؟

- ۱) باید واحد اندازه‌گیری مناسبی به غیر از $\frac{\text{km}}{\text{h}}$ برای سرعت خودروها، در نظر گرفته می‌شد.
- ۲) در این بررسی باید مشخص می‌شد که تصادفات در داخل شهر رخ داده‌اند یا در جاده‌های برون‌شهری.
- ۳) در این بررسی باید درصد خسارات وارد شده به خودروها بیشتر باشد، احتمال تصادف آن‌ها کمتر است که این نتیجه به خاطر نداشتن اطلاعات کافی غلط است.

۸۴- یک کارخانه ۴۰۰۰ لامپ در روز تولید می‌کند. مسئول کنترل کیفی این کارخانه، لامپ‌ها را ۹ در میان (هر ده تا یکی) مورد بررسی قرار می‌دهد تا حداقل مقاومت آن‌ها را تعیین کند. در این بررسی آماری، اندازه نمونه چقدر از اندازه جامعه کمتر است؟

- (۱) ۳۸۰۰ (۲) ۳۶۰۰ (۳) ۳۴۰۰ (۴) ۳۲۰۰

۸۵- دو مدرسه ۱ و ۲ هر یک ۴۰۰ دانشآموز دارند. در این آزمون نسبت به آزمون فرهنگی آموزش، مدرسه (۱)، ۳۰۰ درصد و مدرسه (۲)، ۳۵ درصد افزایش تراز داشتند. در این صورت:

الف) متغیر میزان پیشرفت تراز دانشآموزان چه نوع متغیری است؟

ب) اکنون وضعیت درسی کدام مدرسه بهتر است؟

- (۱) الف) کمی، ب) مدرسه (۲)

- (۲) الف) کمی، ب) نمی‌توان گفت.

- (۱) الف) کمی، ب) مدرسه (۱)

- (۲) الف) کمی، ب) نمی‌توان گفت.

محل انجام محاسبات

۸۶- در داده‌های ۱,۷,۳۱,۵,۴,۲۶,۱۸,۱۷,۴۱,۱۷,۳۶,۲۷,۲۸,۲۹ دامنه میان چارکی (IQR) و مد به ترتیب از راست به چپ کدام‌اند؟

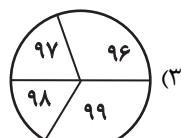
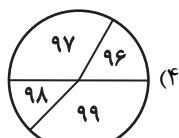
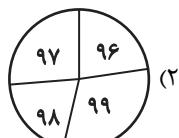
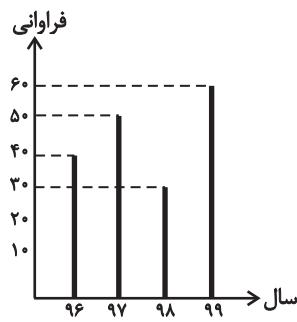
۱۷/۵ - ۲۲ (۲)

۱۷ - ۲۲ (۱)

۱۷/۵ - ۱۴ (۴)

۱۸ - ۱۴ (۳)

۸۷- نمودار میله‌ای زیر، تعداد اعضای کتابخانه مدرسه را در چهار سال متولی نشان می‌دهد. نمودار دایره‌ای آن به طور تقریبی کدام است؟

۸۸- اگر نمودار زیر برای داده‌های $x+3, 5, 8, a, 2$ رسم شده باشد، مقدار a کدام است؟

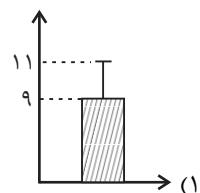
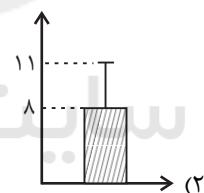
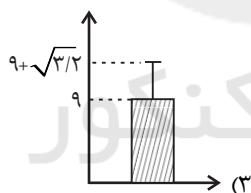
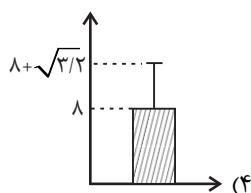
۶ + $\sqrt{5}$ (۱)۶ + $\sqrt{6}$ (۲)

۱۲ (۳)

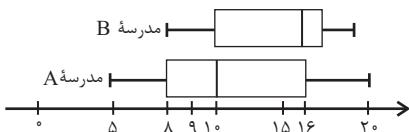
۸ (۴)

۸۹- داده‌های ۱۲, ۸, ۸, ۱۰, ۷ را در نظر بگیرید. کدام نمودار نشان‌دهنده میانگین و انحراف معیار این داده‌هاست؟

۹۰- نمودار جعبه‌ای داده‌های مربوط به نمرات ریاضی مقطع دوازدهم انسانی در دو مدرسه به صورت زیر است. کدام گزینه همواره درست است؟

(۱) میانگین نمرات ریاضی دو مدرسه برابر است.

(۲) بهترین نمره ریاضی مربوط به مدرسه B است.

(۳) به طور تقریبی می‌توان گفت ۲۵ درصد دانش‌آموزان مدرسه A در درس ریاضی نمره‌ای کمتر از همه دانش‌آموزان مدرسه B گرفته‌اند.

(۴) چارک اول نمرات ریاضی مدرسه A برابر میانه نمرات ریاضی مدرسه B است.

تایع
(تابع پلکانی و قدر مطلق، اعمال پر روی توابع)
مسئله‌های ۳۴ تا ۳۶

پاسخگویی به سؤال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان اجباری است.

ریاضی و آمار (۲)

$$A = \frac{[2 - \sqrt{7}] + [-\pi]}{-\left[\frac{\pi}{4}\right] + [-0/02]} \quad ۹۱$$

۱/۵ (۴)

-۱/۲۵ (۳)

۲/۵ (۲)

۱/۷۵ (۱)

۹۲- مساحت محدود به نمودار تابع $y + |x| - 1 = 0$ و محور x ها کدام است؟

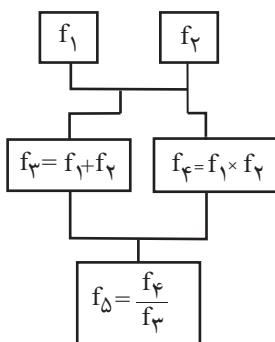
۵ (۴)

۴ (۳)

۲ (۲)

۱ (۱)

۹۳- اگر $\frac{f}{g}$ باشد، دامنه تابع $f(x) = \frac{4x+2}{x-1}$ و $f(x) = 2x^2 + \frac{1}{3}$ کدام است؟

 $R - \{0, 1\}$ (۴) $R - \left\{1, -\frac{1}{2}\right\}$ (۳) $R - \{1\}$ (۲) R (۱)

۹۴- اگر $f_1(x) = 2x - 1$ و $f_2(x) = 2x + 3$ با توجه به نمودار درختی زیر، مقدار f_5 کدام است؟

 $\frac{5}{6}$ (۱)

۱ (۲)

 $\frac{1}{6}$ (۳) $\frac{1}{5}$ (۴)

۹۵- اگر $g(x)$ هر دو با دامنه $-1 \leq x \leq 0$ باشند، ضابطه تابع $\left(\frac{f}{g}\right)(x)$ کدام است؟ ( )، نماد جزء صحیح است.

$$\left(\frac{f}{g}\right)(x) = \begin{cases} \frac{-1}{x+2}, & -1 \leq x < 0 \\ \frac{1}{2}, & x = 0 \end{cases} \quad (۲)$$

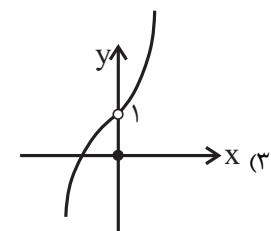
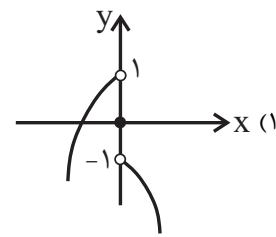
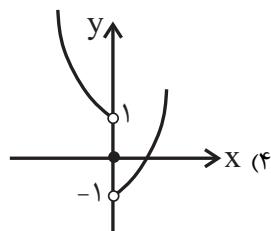
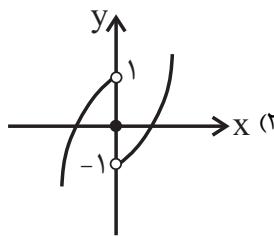
$$\left(\frac{f}{g}\right)(x) = \begin{cases} \frac{1}{x+2}, & -1 \leq x < 0 \\ \frac{1}{3}, & x = 0 \end{cases} \quad (۱)$$

$$\left(\frac{f}{g}\right)(x) = \frac{-2}{x+2} \quad (۴)$$

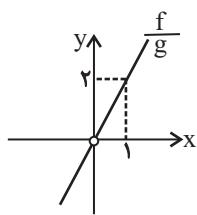
$$\left(\frac{f}{g}\right)(x) = \frac{1}{-(x+2)} \quad (۳)$$

محل انجام محاسبات

۹۶- اگر $f(x) = x^2$ و $g(x) = \text{sign}(x)$ باشد، نمودار تقریبی تابع $(f-g)(x)$ کدام است؟

۹۷- اگر $f(x) = 3x^2$ و نمودار تابع $\frac{f}{g}$ مطابق شکل زیر باشد، ضابطه تابع $g(x)$ کدام است؟

$$g(x) = \frac{3}{2}x$$

$$g(x) = -\frac{1}{2}x$$

$$g(x) = 4x$$

$$g(x) = -2x$$

۹۸- نمودار تابع $y = 2|x-1|$ محورهای مختصات را در نقاط A، B و C قطع می‌کند. مساحت مثلث ABC کدام است؟

۴ (۴)

۳ (۳)

۲/۵ (۲)

۲ (۱)

۹۹- تابع $f(x) = |2x-6| + x+1$ به شکل $f(x) = \begin{cases} ax+b & , x \geq e \\ cx+d & , x < e \end{cases}$ نوشته‌ایم. مقدار $b+c+e$ کدام است؟

-۴ (۴)

-۳ (۳)

-۲ (۲)

-۱ (۱)

۱۰۰- اگر $f = \{(1, 4), (-2, 6), (3, 2a-1)\}$ و $g = \{(-1, 2), (3, -3), (-2, a)\}$ ، یک عضو داشته باشد، a کدام است؟

-۱۰ (۴)

۱۰ (۳)

-۲ (۲)

۲ (۱)

ققد و توزیع درآمد
دولت و اقتصاد
صفحه‌های ۸۵ تا ۹۷

پاسخگویی به سوال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان اجباری است.
وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقه

اقتصاد

- ۱۰۱- عبارات کدام گزینه به ترتیب و به درستی تکمیل کننده جاهای خالی عبارات زیر است؟
- (الف) یک نوع از اشتغال کامل، ... است.
- (ب) ... و ... از جمله راهکارهای پیشگیری از افزایش بیکاری است.
- (ج) دولتها سعی می‌کنند با ...، رونق اقتصادی و رفاه مردم را نسبت به گذشته بیشتر کنند.
- (د) برای تحقق هدف ...، دولت می‌کوشد زمینه رونق اقتصادی را فراهم آورد.
- (۱) الف) اشتغال کامل نیروی کار، ب) برگزاری دوره‌های آموزش ضمن خدمت - مهارت افزایی حین کار - اعطای یارانه‌های تولید، ج) توانمندسازی مهارتی، فنی و حرفة‌ای افراد، د) ثبات قیمتها
- (۲) الف) اشتغال نیروهای خدماتی و عمومی، ب) تقسیم برابر فرصت‌ها - توزیع عادلانه ثروت و درآمد - مقابله با فقر، ج) حمایت از اشاره کم‌درآمد، د) اشتغال کامل
- (۳) الف) اشتغال کامل نیروی کار، ب) برگزاری دوره‌های آموزش ضمن خدمت - مهارت افزایی حین کار - اعطای یارانه‌های تولید، ج) افزایش ظرفیت تولیدی و امکانات کشور، د) اشتغال کامل
- (۴) الف) اشتغال اصطکاکی و داوطلبانه، ب) تقسیم برابر فرصت‌ها - توزیع عادلانه ثروت و درآمد - مقابله با فقر، ج) افزایش ظرفیت تولیدی و امکانات کشور، د) بهبود توزیع ثروت و درآمد
- ۱۰۲- عبارت کدام گزینه در ارتباط با نقش دولت در اقتصاد نادرست است؟
- (۱) در سال‌های اخیر در کشور ما توجه جدی سیاست‌گذاران به ضرورت اقتصاد مردمی و نقش‌آفرینی و مشارکت بیشتر بخش‌های خصوصی و تعاونی و عمومی و افزایش توان و اقتدار آن‌ها جلب شده است.
- (۲) تجربه کشورهای موفق نشان می‌دهد که بخش‌های غیردولتی عامل اصلی و محرك پیشرفت کشور است.
- (۳) در سال‌های اخیر دولت ملزم شده است تا با سپردن ۲۵ درصد از اقتصاد کشور به بخش تعاونی، حضور مستقیم خود را در مدیریت و مالکیت اقتصاد کاهش بدهد.
- (۴) تقریباً همه اقتصاددانان در مورد اصل حضور دولت در اقتصاد اتفاق نظر دارند ولی در مورد این که دولت در چه مواردی، چقدر، تا چه زمانی و چگونه نقش داشته باشد، اختلاف نظر است.

- ۱۰۳- جدول رویه‌رو، وضعیت توزیع درآمد مربوط به کشوری را در طول یک‌سال نشان می‌دهد، با توجه به آن:

وضعیت توزیع درآمد در یک کشور	
گروههای درآمدی	سهم هر گروه (به درصد)
۲	دهک اول
۳	دهک دوم
۹	دهک سوم
۷/۵	دهک چهارم
۱۰	دهک پنجم
۹	دهک ششم
۹	دهک هفتم
۱۲	دهک هشتم
۱۶	دهک نهم
۲۲	دهک دهم

- (الف) سهم دهک‌های سوم، ششم و هفتم به ترتیب، کدام است؟
- (ب) عدد مربوط به شاخص وضعیت توزیع درآمد، کدام است؟
- (ج) کدام عبارت در این رابطه درست است؟
- (۱) الف) چهار - یازده و نیم - دوازده، ب) ۱۱، ج) ۷۰٪ درآمد ملی به ۵۰٪ پُر درآمد جامعه و ۳۰٪ درآمد ملی به ۵۰٪ درآمد پایین جامعه تعلق می‌گیرد.
- (۲) الف) پنج - ده و نیم - دوازده، ب) ۱۱، ج) ۵۰٪ درآمد ملی به ۳۰٪ پُر درآمد جامعه و ۵۰٪ درآمد ملی به ۷۰٪ دیگر جامعه تعلق می‌گیرد.
- (۳) الف) شش - ده - یازده و نیم، ب) ۱۰/۵، ج) ۵٪ درآمد ملی به ۳۰٪ پُر درآمد جامعه و ۵٪ درآمد ملی به ۷۰٪ دیگر جامعه تعلق می‌گیرد.
- (۴) الف) سه و نیم - دوازده - دوازده، ب) ۱۰/۵، ج) ۷۰٪ درآمد ملی به ۵۰٪ پُر درآمد جامعه و ۳۰٪ درآمد ملی به ۵۰٪ درآمد پایین جامعه تعلق می‌گیرد.

محل انجام محاسبات

۱۰۴- کدام گزینه، مبین پاسخ درست و کامل پرسش‌های زیر است؟

(الف) بهدلیل کدامیک از عوامل زیر، بخش خصوصی حاضر به سرمایه‌گذاری در برخی زمینه‌ها نیست؟

(ب) ارائه لوایح قانونی به مجلس برای ریل‌گذاری فعالیت‌های اقتصادی، مربوط به کدامیک از محورهای فعالیت دولت در عرصه اقتصاد جامعه است؟

(ج) هدف دولت از وضع مقررات و سیاست‌گذاری در اقتصاد چیست؟

(۱) الف) عدم اطمینان از سودآوری - نیاز به سرمایه اولیه بسیار زیاد، ب) عرضه کالاها و خدمات، ج) برنامه‌ریزی در جهت افزایش فعالیت‌های تولیدی،

ارائه کالاهای عمومی و سرمایه‌گذاری در مناطق محروم

(۲) الف) بالا بودن نرخ بهره بانکی - مالیات‌های سنگین، ب) عرضه کالاها و خدمات، ج) هدایت اقتصاد در مسیر مطلوب و مورد نظر خود، ایجاد نظم در

عرضه فعالیت‌های اقتصادی و تأمین مصالح جامعه

(۳) الف) پایین بودن نرخ سود - نیاز به تکnولوژی مدرن، ب) وضع مقررات، سیاست‌گذاری و حکمرانی در اقتصاد، ج) برنامه‌ریزی در جهت افزایش

فعالیت‌های تولیدی، ارائه کالاهای عمومی و سرمایه‌گذاری در مناطق محروم

(۴) الف) عدم اطمینان از سودآوری - نیاز به سرمایه اولیه بسیار زیاد، ب) وضع مقررات، سیاست‌گذاری و حکمرانی در اقتصاد، ج) هدایت اقتصاد در

مسیر مطلوب و مورد نظر خود، ایجاد نظم در عرصه فعالیت‌های اقتصادی و تأمین مصالح جامعه

وضعیت توزیع درآمد در یک کشور فرضی		۱۰۵- جدول رو به رو مربوط به وضعیت توزیع درآمد کشوری فرضی با جمعیت ۸۰ میلیون نفر و
۲ درصد	سهم دهک اول	درآمد ملی ۶۰ هزار دلار، در طول یک سال است. با توجه به آن:
؟	سهم دهک دوم	(الف) بهترتب سهم دهک‌های دوم، ششم و نهم چند درصد است؟
۳ درصد	سهم دهک سوم	(ب) عدد مربوط به شاخص توزیع درآمد کدام است؟
۵ درصد	سهم دهک چهارم	(ج) جمعیت دهک‌های اول تا پنجم چند میلیون نفر است؟
۸ درصد	سهم دهک پنجم	(د) سهم دهک چهارم از درآمد ملی چند هزار دلار است؟
؟	سهم دهک ششم	(۱) الف) ۳ - ۱۱ - ۱۸ - ۱، ب) ۱۰/۵، ج) ۴۰، د) ۵
۱۳ درصد	سهم دهک هفتم	(۲) الف) ۳ - ۸ - ۱۹ - ۲، ب) ۱۰، ج) ۱۰/۸، د) ۵
۱۶ درصد	سهم دهک هشتم	(۳) الف) ۲ - ۱۴ - ۲۲ - ۱، ب) ۱۰/۵، ج) ۱۰/۸، د) ۵
؟	سهم دهک نهم	(۴) الف) ۲ - ۹ - ۲۱ - ۲، ب) ۱۰، ج) ۱۰/۵، د) ۵
۲۱ درصد	سهم دهک دهم	
۱۰۰ درصد درآمد ملی	درصد جمعیت کشور	۱۰۶- کدام گزینه، متناسب پاسخ درست و کامل پرسش‌های زیر است؟

الف) اصطلاح «سیاست بازار باز» به کدام «عمل اقتصادی» اطلاق می‌شود، مربوط به کدامیک از «سیاست‌های پولی» است و از طریق کدام مرجع اعمال می‌شود؟

ب) برای حل مشکل رکود در بلندمدت باید سیاست‌های ... را در پیش گرفت.

ج) در شرایطی که اقتصاد کشور دچار تورم شده است، دولت با چه روشی ثبات اقتصادی را در جامعه برقرار می‌کند؟

(۱) الف) فروش «وراق مشارکت» - سیاست پولی انقباضی - بانک مرکزی، ب) جانب عرضه (مثل بهبود بهره‌وری، افزایش سرمایه‌گذاری و بهبود فضای

کسب و کار)، ج) سیاست مالی انقباضی (کاهش مخارج دولت و افزایش مالیات)

(۲) الف) خرید «وراق مشارکت» - سیاست پولی انبساطی - مجمع عمومی بانک‌ها، ب) جانب تقاضا (مثل بهبود درآمد تولیدکنندگان و بهبود فضای

بازار)، ج) سیاست مالی انقباضی (کاهش مخارج دولت و افزایش مالیات)

(۳) الف) فروش «وراق مشارکت» - سیاست پولی انقباضی - بانک مرکزی، ب) جانب تقاضا (مثل بهبود درآمد تولیدکنندگان و بهبود فضای بازار)،

ج) سیاست مالی انبساطی (افزایش مخارج دولت و کاهش مالیات)

(۴) الف) خرید «وراق مشارکت» - سیاست پولی انقباضی - مجمع عمومی بانک‌ها، ب) جانب عرضه (مثل بهبود بهره‌وری، افزایش سرمایه‌گذاری و بهبود

فضای کسب و کار)، ج) سیاست مالی انبساطی (افزایش مخارج دولت و کاهش مالیات)

- ۱۰۷ - موارد کدام گزینه بدستی، تکمیل کننده جاهای خالی عبارات زیر است؟
- الف) سرمایه‌گذاری در ... منجر به افزایش بهره‌وری نیروی کار و بالا رفتن درآمد ملی می‌شود.
- ب) اصلاح ساختار توزیع درآمد و عادلانه‌تر کردن آن و مقابله با فقر، مستلزم ... است.
- پ) یکی از مهم‌ترین ابزارهای رویارویی با نابرابری توزیع درآمد ... است.
- (الف) آموزش و تأمین اقتصادی - اجتماعی انسان‌ها، (ب) بهبود وضعیت تولید به ویژه تولید صنعتی، (پ) آموزش شغلی مستمر و افزایش انگیزش و ایجاد زمینه‌های مناسب به منظور بروز ابتکار و خلاقیت
- (الف) برقراری توزیع عادلانه درآمدها و تأمین اجتماعی، (ب) توامندسازی و به ویژه مولد کردن افراد، (پ) برقراری یک سامانه و نظام مناسب و کارآمد مالیاتی
- (الف) آموزش و تأمین اقتصادی - اجتماعی انسان‌ها، (ب) توامندسازی و به ویژه مولد کردن افراد، (پ) برقراری یک سامانه و نظام مناسب و کارآمد مالیاتی
- (الف) برقراری توزیع عادلانه درآمد و تأمین اجتماعی، (ب) بهبود وضعیت تولید به ویژه تولید صنعتی، (پ) آموزش شغلی مستمر و افزایش انگیزش و ایجاد زمینه‌های مناسب به منظور بروز ابتکار و خلاقیت

وضعیت توزیع درآمد در یک کشور فرضی	
۳ درصد	سهم دهک اول
۳ درصد	سهم دهک دوم
۵ درصد	سهم دهک سوم
۸ درصد	سهم دهک چهارم
۱۷ درصد	سهم دهک نهم
۱۸ درصد	سهم دهک دهم

۱۰۸ - جدول زیر بیانگر وضعیت توزیع درآمد در یک کشور فرضی در طول سال گذشته است. چنانچه در سال جاری سهم دهک دهم $\frac{3}{6}$ واحد افزایش پیدا کند، سهم دهک اول حداقل چند درصد باید باشد تا توزیع درآمد در این سال مناسب‌تر از سال گذشته گردد؟

(۱) $\frac{3}{5}$
(۲) $\frac{3}{4}$
(۳) $\frac{3}{6}$
(۴) $\frac{3}{7}$

- ۱۰۹ - صحیح یا غلط بودن عبارات زیر در کدام گزینه به درستی نشان داده شده است؟
- الف) اشتغال کامل نیروی کار به معنای صفر بودن نرخ بیکاری است.
- ب) بیکاری اصطکاکی: برخی افراد حاضر به کار نیستند. و در بیکاری داوطلبانه: برخی در حال جایه‌جایی از کاری به کار دیگر هستند.
- ج) ثروت یک متغیر جاری است، درآمد یک متغیر انباره است و در فرایند تولید و مولد بودن و کسب عایدی است.
- د) در عصر حاضر، وجود و حضور دولت کمتر از اعصار گذشته احساس می‌شود.
- ه) از دیدگاه اقتصاددان، رفع فقر و حمایت از اشاره کم‌درآمد، راهی برای گسترش توسعه اقتصادی و افزایش سرعت روند توسعه‌یافتنی جامعه است، زیرا فقر گسترده می‌تواند مانع بر سر راه پیشرفت همه‌جانبه جوامع باشد.

- (۱) ص - غ - ص - غ - غ
(۲) غ - غ - ص - غ - ص
(۳) غ - ص - ص - غ - غ

- ۱۱۰ - پاسخ درست و کامل پرسش‌های زیر در کدام گزینه، مطرح شده است؟
- الف) عبارت کدام گزینه در رابطه با فقر نادرست است؟
- ب) با در نظر گرفتن کدام ساخته‌ها، می‌توان تصویری از «وسعت و اندازه فقر» در هر کشور به دست آورد؟
- ج) به ترتیب، «رفاه اجتماعی» به چه معناست و در چه صورتی تحقق می‌یابد؟
- (۱) الف) در واقع در هر سطحی از درآمد سرانه هرچه توزیع درآمد کشوری نسبت به کشور دیگر ناعادلانه‌تر باشد، نرخ فقر در آن کشور بیشتر است. ب) «درآمد ملی» و پایین بودن «شاخص‌های درمانی و بهداشتی»، ج) برخورداری مادی و معنوی از امکانات موجود و کاهش فقر مطلق - مثبت بودن نرخ رشد اقتصادی و افزایش میل نهایی به پسانداز در گروه‌های بالای درآمدی
- (۲) الف) افرادی که در زمانی، در کشوری فقیر بهشمار می‌روند، در زمانی دیگر یا در کشوری دیگر نیز فقر دامنگیر آن‌هاست، به این وضعیت فقر نسبی می‌گویند. ب) «درآمد سرانه» و «میزان نابرابری در توزیع درآمد»، ج) ایجاد سلامت در جسم و روح افراد و کاهش نابهنجاری‌های اجتماعی - از بین رفتن فقر و کاهش نابرابری‌ها
- (۳) الف) در هر جامعه افرادی که درآمد آن‌ها از سطح حداقل مطابق باشد، زیر خط فقر قرار دارند. ب) «درآمد سرانه» و «میزان نابرابری در توزیع درآمد»، ج) ریشه‌کن شدن فقر مطلق و ترویج دانش - کاهش نابرابری‌های اجتماعی و افزایش بهره‌وری نیروی کار
- (۴) الف) هرچه سطح درآمد سرانه در کشور پایین‌تر باشد، میزان فقر عمومی نسبت به کشوری با درآمد سرانه بالاتر بیشتر است. ب) «تولید خالص داخلی» و «افزایش بی‌رویه جمعیت در جامعه»، ج) ایجاد سلامت در جسم و روح افراد و کاهش نابهنجاری‌های اجتماعی - از بین رفتن فقر و کاهش نابرابری‌ها

لغو نشیر، تضاد و متناظر نهاد
و کارگاه تعطیل فعل
صفعه های ۵۷ تا ۶۵

پاسخگویی به سؤال های این درس برای همه دانش آموزان اجباری است.
وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقه

علوم و فنون ادبی (۳)

۱۱۱- کدام گزینه در ارتباط با ویژگی های سبکی متن زیر صحیح نیست؟

«باری، چه در دسر بدhem؟ آنقدر گفت و گفت و گفت تا ما را به این کار واداشت. حالا که می بیند آن روی کار بالاست، دست و پایش را گم کرده، تمام آن حرف ها یادش رفته، تا یک فراش قرمزپوش می بیند، دلش می تپد. تا به یک ژاندارم چشمش می افتد، رنگش می پرد. هی می گوید: امان از همنشین بد»

۱) استفاده از واژه های بیگانه

۲) حضور راوی سوم شخص در صحنه داستان

۳) کاربرد زیاد کنایه در متن

۴) نثر قابل فهم و هم آهنگ با طبیعت زبان

۱۱۲- نوع آرایه «لف و نشر» در همه ابیات مشترک است؛ به جز:

از پی شام سیاهم سحری پیدا نیست
در بر دیو سلیمان زره داود است
به هوداری آن عارض و قامت برخاست
یا رب چه نهادند در این شکر و بادام

۱) تا خط سبز تو از طرف بنگوش دمید

۲) هر که یغما نگرد زلف و خط او گوید

۳) در چمن باد بهاری ز کنار گل و سرو

۴) هیچ از لب و چشم تو قناعت نتوان کرد

۱۱۳- کدام بیت، دارای آرایه «تناقض» است؟

بارها این شمع را از آب روشن کرده ایم
خاک ها ز افتادگی در چشم دشمن کرده ایم
جامه فتحی که ما از زخم بر تن کرده ایم
ما چراغ خود ز روی گرم روشن کرده ایم

۱) ما دماغ خشک را از باده گلشن کرده ایم

۲) رتبه ما خاکساران را به چشم کم مبین

۳) جوهر شمشیر را در پیچ و تاب آورده است

۴) از فروع داغ ما چشم سمندر خیره است

۱۱۴- در کدام گزینه آرایه «تضاد» وجود ندارد؟

وان می که در آن جاست حقیقت نه مجاز است
با دوست بگوییم که او محروم راز است
از قبله ابروی تو در عین نماز است
کوته نتوان کرد که این قصه دراز است

۱) خم ها همه در جوش و خروشند ز مستی

۲) رازی که بر غیر نگفته ایم و نگوییم

۳) در کعبه کوی تو هر آن کس که بباید

۴) شرح شکن زلف خم اندر خم جانان

۱۱۵- آرایه های مقابله همه ابیات درست است؛ به جز:

کشتی و زنده ساختی ای تو خدای عاشقان (لف و نشر، تناقض)
کرده ای از تغافلی قصد فنای عاشقان (تضاد، واج آرایی)
ای تو نجات اهل دل وی تو بلای عاشقان (تناقض، تضاد)
کز خم ابروان شدی قبله نمای عاشقان (مراعات نظری، تشییه)

۱) گشت فراق و وصل تو مرگ و بقای عاشقان

۲) برده ای از تبسی نقد بقای اهل دل

۳) دل ز بلای عاشقی یافت ره نجات را

۴) وقت نماز چون رود روی تو در حضور دل

۱۱۶- ترتیب درست آرایه‌های «پارادوکس، تشییه، لف و نشر، جناس» در کدام گزینه است؟

- غم این کار نشاط دل غمگین من است
از مه روی تو و اشک چو پروین من است
که مغیلان طریقش گل و نسرین من است
کاین کرامت سبب حشمتو و تمکین من است
- (الف) روزگاری است که سودای بتان دین من است
(ب) یار من باش که زیب فلک وزینت دهر
(ج) یا رب این کعبه مقصود تماشاگه کیست
(د) دولت فقر خدایا به من ارزانی دار

(۴) ب، الف، ۵، ج

(۳) د، ج، ب، الف

(۲) الف، ج، ب، د

(۱) د، الف، ب، ج

۱۱۷- کدام بیت، «فاقت» اختیار «تغییر کمیت صوت» است؟

- درمانندگیم به هیچ نشمردی
بهتر که گریختن به نامردی
درد تو چنم که فارغ از دردی
تو بی گنهی ز من بیازردی
- (۱) بیچارگیم به چیز نگرفته‌ی
(۲) در حلقه کارزار جان دادن
(۳) مارا که جراحت است خون آید
(۴) من با همه جوری از تو خشنودم

۱۱۸- در همه ابیات هر دو اختیار «حذف همze و تغییر کمیت صوت» وجود دارد؛ به جز:

- یاد باد آن روزگاران یاد باد
کوشش آن حق‌گزاران یاد باد
بانگ نوش شادخواران یاد باد
ای دریغها رازداران یاد باد
- (۱) روز وصل دوستداران یاد باد
(۲) مبتلا گشتم در این بنده بلا
(۳) کامم از تلخی غم چون زهر گشت
(۴) راز حافظ بعد از این ناگفته ماند

۱۱۹- ابیات زیر با کدام گزینه قرابت مفهومی دارد؟

- ساحل افتاده گفت: گرچه بسی زیستم
هیچ نه معلوم شد آه که من کیستم
هستم اگر می‌روم گر نروم نیستم»
کجا روم که راهی به گلشنی ندانم
بنشینم و از عشق سرومدی بسرايم
به سوی اوچ ویرانی پل پرواز من بودند
همه دریاست مارا آشیانه
- (۱) گر از قفس گریزم کجا روم کجا من؟
(۲) بگذار که بر شاخه این صبح دلاویز
(۳) شدغنا از عزیزانی که هم‌آوار من بودند
(۴) به موج آویز و از ساحل بپرهیز

۱۲۰- مفهوم کدام بیت با سایر ابیات متفاوت است؟

- توان گفتن مسلمان را که روی از قبله برگردان
چه سازد صورت دیوار اگر در خانه ننشینند؟
ور دل از کف ندهی، عیب خود اظهار مکن
من انس به سرو و گل و بادام گرفتم
- (۱) چه منع می‌کنی، زاهد از این روی و بدین دیدن
(۲) مکن زنهار از خلوت‌نشینی منع زاهد را
(۳) ناصح این روی ببین منع من از یار مکن
(۴) منع مکن از دیدن قد و رخ و چشمش

فصل بیکم؛ تاریخ ادبیات فارسی در قرن‌های هفتم، هشتم و نهم پایه‌های آوایی، تشبیه صفحه‌های ۱۰ تا ۳۴

پاسخ‌گویی به سوال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان اجباری است.
وقت پیشنهادی: ۲۰ دقیقه

علوم و فنون ادبی (۲)

۱۲۱- به ترتیب در کدام گزینه نام اثر با شاعر یا نویسنده آن به درستی تطبیق داده شده است؟

«عطاملک جوینی - سلمان ساوجی - عبید زاکانی - مولانا»

- (۱) تاریخ جهانگشا - نفحات الانس - رساله دلگشا - فيه ما فيه
 (۲) جامع التواریخ - تحفة الاحرار - صد پند - مجالس سبعه
 (۳) تاریخ گزیده - اخلاق الاشراف - عشاق نامه - دیوان شمس
 (۴) تاریخ جهانگشا - جمشید و خورشید - موش و گربه - مکاتیب

۱۲۲- کدام گزینه در مورد اوضاع ادبی و فرهنگی قرن هفتم هجری صحیح است؟

- (۱) در اثر حمله مغول، بسیاری از مدارس از بین رفت و بزرگانی چون عطار نیشابوری و عطاملک جوینی کشته شدند.
 (۲) آثاری مانند «مرصاد العباد» و «تاریخ و صاف» نماینده جریان ساده‌نویسی در نثر این دوره هستند.
 (۳) در اواخر دوره مغول، زبان رسمی و رایج عربی از رواج افتاد و توجه به زبان فارسی که زبان توده مردم بود، رونق گرفت.
 (۴) شاعران و نویسنده‌گان بزرگ این دوره غالباً از اهالی خراسان، ری، اراک و اصفهان بودند.

۱۲۳- توضیحات مقابل کدام شخصیت با آن هماهنگی ندارد؟

- (۱) حافظ: لحن سخن او گزنه و طنزآمیز و نمایانگر فرهنگ گذشتہ ایران است.
 (۲) عبید زاکانی: ناهنجاری‌های اجتماعی را با شیوه طنز و تمثیل بیان می‌کرد.
 (۳) حمدالله مستوفی: منظومه‌ای درباره تاریخ ایران تا سال ۷۳۰ ه. ق دارد.
 (۴) سلمان ساوجی: در سرایش غزل به سبک سعدی و مولوی توجهی ویژه داشته است.

۱۲۴- در کدام بیت، آرایه «تشبیه» به چشم می‌خورد؟

- ساقی برای او قدحی زین سبو ببر
 بویش به باد برده و رنگش ز رو ببر
 ای عقل از سرم برو این گفت و گو ببر
 حاجت به نزد صاحب روی نکو ببر
- (۱) صوفی هنوز صافی رندان نخورده است
 (۲) تا عرض رنگ و بو نکند گل به باغ رو
 (۳) در زحمتم ز درد سر و گفت و گوی عقل
 (۴) می‌آورم به پیش تو حاجت که گفته‌اند

۱۲۵- در تشبیهات همه ایات، هر چهار رکن تشبیه به کار رفته است؛ به جز:

- چو قطره سوی بحرش آشنا شد
 گل من غنچه‌صفت، سر به گریبانی را
 با تلاطم‌های عشقت زیر و بالا می‌شود
 کز هیچ سو بر آینه‌هایت غبار نیست
- (۱) به آخر وصل انسان با خدا شد
 (۲) دوری از چاک گریبان تو آموخت به من
 (۳) ساخته فواره‌ها نهنگ‌آسا دلم
 (۴) تنها تو برکه‌وار زلال تلاؤی

۱۲۶- نوع تشییه کدام بیت متفاوت است؟

اختر بخت من مسکین بسوخت	۱) آه کز آهن مه و پرورین بسوخت
بر فلک بهرام را زوبین بسوخت	۲) آتش مهرم چو در دل شعله زد
هر شبم تا روز بر بالین بسوخت	۳) شمع را بنگر که با سیلاپ اشک
در هواش شکر شیرین بسوخت	۴) ای بسا خسرو که او فرهادوار

۱۲۷- بهتریب، کدام گزینه بیانگر یکی از پایه‌های آوایی و تعداد پایه‌های آوایی بیت زیر است؟

«هم ایشار کردی هم ایشار گفتی که از جور دوری و با لطف جفته»

۲) هم ایثا، شش	۱) گفتی، هشت
۴) با لطف، شش	۳) که از جو، هشت

۱۲۸- مرز پایه‌های آوایی کدام مصراع، به درستی مشخص نشده است؟

۱) من گریبان می‌درم از دست او: من گ ری بان / می د رم از / دس ت او	
۲) که گم کرده را یافتن دیده‌ای: ک گم کر / د را یا ف / تن دی د / ای	
۳) بی کس شهیدم خون هم ندارم: بی کس ش هی / دم / خون هم ن دا / رم	
۴) به غیر از بحر بی‌پایان دگر منزل نمی‌بینم: ب غی رز بح / ر بی پا يان / د گر من زل / ن می بی ن	

۱۲۹- تعداد پایه‌های آوایی کدام مصراع متفاوت است؟

۱) سوخته‌ام بی‌تو ز غم چون کنم	
۲) هرگزت عادت نبود این بی‌وفایی	
۳) خوشم با ناله خود دم همین است	
۴) بمیرم در این سوز من عاقبت	

Konkur.in

در این تاریکی‌ام باریک‌بین ساز	«دلم را چشمۀ نور یقین ساز
وافکن از ضعف یقین دور مرا	الف) گفت یا رب بده آن نور مرا
ایمان به تو عالم‌آفرین می‌دارم	ب) یا رب چو به وحدت یقین می‌دارم
ز بد کردنم دست کوتاه دار	ج) چراغ یقین نم فرا راه دار
دانم به یقین که بر تن خود کردم	د) یا رب من اگر گناه بی‌حد کردم
وز نور یقین دلم منور گردان	ه) یا رب ز قناعتم توانگر گردان

فصل بیکم؛ تاریخ ادبیات فارسی در
قرن‌های هشتم، هشتم و نهم
پایه‌های آوایی، تشبیه
صفعه‌های ۱۰ تا ۳۴

(۴) غزلیات عرفانی

(۳) قطعات اخلاقی

- ۲) موش و گربه - نفحات الانس
۴) موش و گربه - تحفة الاحرار

۲) مناطقی مثل خراسان همچنان در حکم مرکز ادبی این دوره بهشمار می‌رفت.
۴) تعصبات دینی حاکمان این دوره، مانع رشد عقاید مختلف می‌گردید.

۱۳۴- بر اساس مفهوم جملات زیر، کدام گزینه می‌تواند بخشی از متن کتاب «مرصاد العباد» باشد؟

- ۱) دو چیز محال عقل است، خوردن بیش از رزق مقصوم و مردن پیش از وقت معلوم.
۲) هر آن‌چه دانی که معلوم تو خواهد شد، به پرسیدن آن تعجیل ممکن که هیبت سلطنت را زیان دارد.
۳) دشمن به ملاحظت دوست نگردد بلکه طمع زیادت کند.
۴) چون انسان بار امانت خواهد کشیدن، می‌باید که قوت هر دو عالم به کمال او را باشد.

چون دم عیسی در کالبدم جان آرد
دلم در بی‌قراری چشممه سیماب را ماند
پیش الف قدت چون نون باد
دهان جز به لؤلؤ نکردنند باز

دل اگر تیره نباشد همه دنیاست بهشت
از درد چون شود به فغان آشنا لم
آماده شکستن خود چون حباب باش
رازهای سینه را خاشاک طوفان کرده است

که در این بحر کرم غرق گناه آمدہایم
بدین راه و روش می‌رو که با دلدار بیوندی
کز کجا سرّ غمش در دهن عام افتاد
زرشک، سرو روان را به اهتزاز آرد

(۴) چهار

(۳) شش

ابروی پنهان شده آمد پدید
آتشی گفتم زبانم سوخته است
به کمان کش مژهٔ تیغ زنت
چو عامان به نوعی طلب کردمی

تابگویم شرح درد اشتباق
چرا ساقی نمی‌گوید درودی
به نازی که لیلی به محمل نشیند
آخر ای ماه تو هم درد من مسکینی

علوم و فنون ادبی (۲) - سوال‌های آشنا

۱۳۱- شاعر بیت زیر، قدرت شاعری خود را در ... آشکار کرده است.
«وان که محتاج خلق شد، خوار است / گرچه در علم، بوعلى سیناست»

- (۱) قصاید مধی
(۲) رباعیات فلسفی
(۳) هر دو اثر گزینه ... به تقلييد از نظامي خلق شده‌اند.
(۴) جمشيد و خورشيد - نفحات الانس
(۵) جمشيد و خورشيد - تحفة الاحرار

۱۳۲- کدام گزینه درباره شعر قرن هشتم هجری صحیح است؟

- (۱) با روی کار آمدن دربارهای ادب‌دوست، قصیده رونق گرفت.
(۲) زبان شعر به جز در شعر شاعران شاخص، رو به سنتی بود.

۱۳۳- در کدام گزینه «وجه شبه» حذف شده است؟

- (۱) هر نسیمی که به من بوی خراسان آرد
(۲) لبست تا در لطفت لاله سیراب را ماند
(۳) قدّهـمـه دلـبـران عـالـم
(۴) صـدـفـوـارـگـ وـهـرـشـنـاسـانـ رـازـ

۱۳۶- در کدام بیت، تعداد «تشبیه» بیشتر است؟

- (۱) از درون تو بود تیره جهان چون دوزخ
(۲) تبخال‌ها به ناله در آیند چون جرس (=زنگ)
(۳) گر هست در دماغ، تو را باد نخوتوی
(۴) دجله اشک از بهار شوق طغیان کرده است

۱۳۷- در بیت کدام گزینه، تشبیه فشرده به کار نرفته است؟

- (۱) لنگر حلم تو ای کشتی توفیق کجاست?
(۲) دعای صح و آه شب کلید گنج مقصود است
(۳) غیرت عشق زبان همه خاصان ببرید
(۴) توبی که گر بخرامد درخت قامت تو

۱۳۸- بیت زیر از چند پایه‌ای آوایی تشکیل شده است؟

- (۱) هشت
(۲) چهارده

۱۳۹- تعداد پایه‌های آوایی کدام بیت متفاوت است؟

- (۱) چشم پدید آمده پنهان بماند
(۲) دولتی جستم وبالم آمده است
(۳) به زره پوش قدم تیروشست
(۴) مرا غم ندیم است خاص ارنه من

۱۴۰- قافیه کدام بیت، یک رکن عروضی آن را تشکیل می‌دهد؟

- (۱) سینه خواهم شرخه از فراق
(۲) چرا مطرب نمی‌خواند سرودی
(۳) غمش در نهان خانه دل نشینید
(۴) امشب ای ماه به درد دل من تسکینی

عربی زبان قرآن (۳)
الوجه النافع و الوجه المضر
درس ۲

صفحه‌های ۲۱ تا ۲۵
عربی زبان قرآن (۲)
مواضع قیمه
درس ۱
صفحه‌های ۱ تا ۱۶

پاسخگویی به سوال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان اجباری است.
وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقه

عربی زبان قرآن (۳) و (۲)

■ عین الأصح والأدق في الجواب للترجمة من أو إلى العربية: (١٤١ - ١٤٤)
١٤١- «ما أجمل أن تقدم لأبنائك مواعظ قيمة ترشدهم إلى المعرفة!»:

(۱) زیباتر آن است که به فرزندان خود پندهای ارزشمندی تقدیم کنی که با آن به سوی معرفت هدایت شوند!

(۲) چه زیباست که به فرزندانت پندهای ارزشمندی تقدیم کنی که آنان را به شناخت هدایت کند!

(۳) چه زیباست که چیزی به فرزندانت پیشکش کنی که آنان به معرفتی ارزشمند ارشاد شوند!

(۴) آنچه زیباست این است که گرانقدرترین پندها فرزندانت را به شناخت هدایت کنند!

١٤٢- «لِمْ تَأْكُلْ كُلَّ طَعَامٍ تَرَاهُ فِي الْمَائِدَةِ وَ أَنْتَ مُنْعَى عَنِ الْمَوَادِ السَّكَرِيَّةِ!»:

(۱) هر غذایی را که در سفره دیدی نخوردی چرا که تو از مواد قندی منع شدی!

(۲) چرا هر غذایی را می‌خوری در حالی که در سفره می‌بینی و تو از مواد قندی منع شدی!

(۳) برای چه هر غذایی را که در سفره می‌بینی می‌خوری در حالی که تو از مواد قندی منع شدی!

(۴) برای چه از هر غذایی که در سفره می‌بینی نمی‌خوری در حالی که تو فقط از مواد قندی منع شدی!

١٤٣- عین الخطأ:

(۱) کنت أَسْأَلَ اللَّهَ بِأَكِيَاً أَلَا يُعَالِمُنِي بِعِدْلِهِ!: گریه کنان از خدا می‌خواستم که با عدالت خویش با من رفتار نکند!

(۲) مِنْ أَسْرَارِ النَّجَاحِ أَنْ تَقُومَ بِعَمْلِكَ وَحْيِدًا وَ لَا تَتَوَكَّلْ عَلَى الْآخَرِينَ!: از رازهای موفقیت است که به تنها یی به کارت برخیزی و به دیگران تکیه نکنی!

(۳) الصَّدِيقُ هُوَ الَّذِي نُسْطَعِيْنَ أَنْ نَتَوَكَّلْ عَلَيْهِ فِي شَدَائِدِ الْحَيَاةِ!: دوست همان کسی است که در سختی‌های زندگی می‌توانیم بر او تکیه کنیم!

(۴) مَنْ يَعْشُ فِي الدُّنْيَا بِوَجْهِهِنِ يَمْتُ خَاسِرًا!: هر کس در دنیا با دوروبی زندگی کند، زیانکار می‌میرد!

١٤٤- «بَدْرُ وَ مَادِرُهَا بِالدَّلْسُوزِيِّ بِهَتْرِينِ وِيزْرَيِّهَا وَ نِيكُوتُرِينِ كَارِهَا رَا بِهِ فَرَزَنْدَانْشَانِ يَادِ مَيِّدَهَنْدَا»:
(۱) الْوَالَدَانِ يُعْلَمُانِ أَوْلَادَهُمِ الصَّفَاتُ الْفُضْلَى وَ الْأَعْمَالُ الْحُسْنَى مَشْفُقِيَّنَ!

(۲) يَتَعَلَّمُ الْأَبْنَاءُ مِنَ الْوَالِدِينِ الْمَشْفُقِيَّنِ الْخَصَالُ الْفَاضِلَةُ وَ الْأَعْمَالُ الْحَسَنَةُ!

(۳) يُعْلَمُ الْأَبَاءُ وَ الْأَمَهَاتُ أَوْلَادَهُمُ أَفْضَلُ الْخَصَالُ وَ أَحْسَنُ الْأَعْمَالُ مَشْفُقِيَّنَ!

(۴) الْأَبَاءُ وَ الْأَمَهَاتُ يُعْلَمُونَ أَبْنَائِهِمُ فُضْلَى الْخَصَالُ وَ حُسْنَى الْأَعْمَالُ مَشْفُقِيَّنَ!

١٤٥- عین الخطأ في ضبط حركات الحروف:

(۱) نَعُوذُ بِاللَّهِ مِنْ سُبَاتِ الْعَقْلِ وَ قُبْحِ الزَّلَلِ!

(۲) إِسْتِخْرَاجُ الرَّزَيْتِ مِنْ كَيْدِ الْحَوْتِ يَنْفَعُنَا نَفْعًا كَثِيرًا!

(۳) يُسْتَعْمَلُ رُكَابُ الطَّائِرَاتِ جَزَامُ الْأَمَانِ النَّجَاهِ مِنَ الْخَطَرِ!

(۴) الْحَفَاشُ هُوَ الْحَيْوَانُ الْبَيْوُنُ الْوَحِيدُ الَّذِي يَقْدُرُ عَلَى الطَّيْرَانِ!

١٤٦- عین الصحيح في الإعراب و التحليل الصرفي: «إن دُنياكم عندي لأهون من ورقة في فم جرادة تقضّمها!»

١) دُنيا: اسم - مفرد مذكر - اسم تفضيل (على وزن: فعلى) - معرب / اسم «إن» و منصوب

٢) ورقة: اسم - مفرد مؤنث - معرب - نكرة / مجرور بحرف الجر؛ من ورقة: جاز و مجرور و خبر

٣) أهون: مفرد مذكر - اسم تفضيل (على وزن: أفعل) - معرب - نكرة / مجرور بحرف الجر؛ لأهون: جاز و مجرور

٤) تقضم: مضارع - للمفرد المؤنث الغائب (أي للغائية) - مجرّد ثلاثي - متعدّ / فعل و مفعوله ضمير «ها»؛ الجملة فعلية

١٤٧- عین ما ليس فيه اسم المكان:

١) بعض الأجرام يمكن رؤيتها بالمنظار فقط!

٢) لا يعتمد العاقل على المناصب الدنبوية الزيانة!

٣) أمر الأطفال الشيطون بالعبور من ممر المشاة!

٤) لقد أنقذنا تسعة مصابين في حريق أحد المصانع!

١٤٨- عین كلمة «أحسن» اسم تفضيل:

١) من أحسن إلى القراء في الدنيا فإن الله يعطيه ما يريد!

٢) أحسن التلميذ عند المعلم من يقوم بأداء واجباته الدراسية!

٣) قال صديق لي : أحسن عزاءك في مصيبة الحسين (ع)!

٤) ما أحسن الأغنياء إلى هؤلاء القراء عندما طلبوا المساعدة!

١٤٩- عین «سعیداً» يكون حالاً:

١) نسأل الله أن يجعل اليوم سعيداً و كثير البركات!

٢) من يعيش متوكلاً على ربه يكن عبداً سعيداً في حياته!

٣) كان أبي ينصر المحرومين حوله و يعيش سعيداً بينهم!

٤) رأيت أمي سعيداً مع أمّه يخرجان من متجر في السوق!

١٥٠- عین «واو» الحالية:

١) إنما المؤمنون توكلوا على الله و تحلو بالسّكينة!

٢) عاملت أنا و أنت صديقنا جيداً فلماذا تركنا مُنزِّعاً!

٣) تَصْحَّنِي المديرة و تقول غاضبةً: لا تُكرّري عملك هذا!

٤) الطالبان لا يُشاغبا و هما يعلمان أن المعلم يرى سلوكهما!

درس ۵
صفحه‌های ۶۱ تا ۷۷

پاسخ‌گویی به سوالات‌های این درس برای همه دانش‌آموزان اجباری است.
وقت پیشنهادی (مجموع دروس تاریخ و جغرافیا): ۲۰ دقیقه

تاریخ (۳)

۱۵۱- کدام عامل را می‌توان بارزترین نتیجه سلطه بیگانگان بر مملکت در عصر قاجار دانست؟

- (۱) اعطای حق کاپیتولاسیون به اتباع خارجی
- (۲) دخالت‌های دولت‌های بیگانه در امور داخلی
- (۳) از دست رفتن بخش‌هایی از سرزمین ایران
- (۴) دادن امتیازات متعدد به خارجیان

۱۵۲- کدامیک از روزنامه‌های زیر در عصر قاجار از جمله روزنامه‌های فارسی زبان که در خارج از کشور چاپ و وارد ایران می‌شدند، نمی‌باشد؟

- (۱) عروة‌الوثقی
- (۲) حبل‌المتبین
- (۳) اختر
- (۴) ادب

۱۵۳- کدام رویداد تاریخی، اولین جرقه نهضت مشروطه به شمار می‌رود؟

- (۱) اعتراضات مردمی علیه انتشار عکس مربوط به پوشیدن لباس روحانیت توسط مسیو نوژ بلژیکی در جشن بالماسکه
- (۲) تشکیل انجمن‌های مخفی توسط آیت‌الله بهبهانی و آیت‌الله شیخ فضل‌الله نوری علیه حکومت قاجار
- (۳) شلاق خوردن سه تن از علمای کرمان از عوامل حکومتی به دلیل مقابله آن‌ها با فرقه شیخیه
- (۴) تجمع مردم تهران در مسجد شاه در اعتراض به گرانی کالاهای اساسی و حملهٔ مأموران حکومتی به آن‌ها

۱۵۴- مهم‌ترین خواسته‌های تحصین‌کنندگان در حرم عبدالعظیم از حکومت قاجار چه بود؟

- (۱) ایجاد دادگستری در همه شهرها
- (۲) برکناری عین‌الدوله از صدارت
- (۳) تشکیل دارالشورا
- (۴) عمل به قانون اساسی به دور از ملاحظات شخصی

۱۵۵- اصل دوم متمم قانون اساسی انقلاب مشروطیت با تلاش‌های پیگیر کدامیک از علمای زیر به تصویب رسید؟

- (۱) آیت‌الله شیخ عبدالله مازندرانی
- (۲) آیت‌الله میرزا نائینی
- (۳) آیت‌الله سید محمد طباطبایی
- (۴) آیت‌الله شیخ فضل‌الله نوری

۱۵۶- کدامیک از عبارت‌های زیر پیرامون اهداف انگلستان و روسیه برای مداخله در نهضت مشروطه صحیح می‌باشد؟

- (۱) حمایت روسیه از قیام ملت‌های منطقه قفقاز برای جدایی طلبی
- (۲) کمک انگلستان به محمدعلی‌شاه برای حفظ سلطنت
- (۳) جلوگیری روس‌ها از نفوذ دمکرات‌ها در لباس مشروطه خواهی
- (۴) محافظت از مرزهای هندوستان و سایر مستعمرات انگلستان در منطقه

۱۵۷- قرارداد ۱۹۰۷ که به موجب آن ایران به سه منطقه تحت سلطه تقسیم می‌شد، با میانجی‌گری کدام کشور منعقد شد؟

- (۱) آلمان
- (۲) روسیه
- (۳) انگلستان
- (۴) فرانسه

۱۵۸- در دوران مشروطه دمکرات‌ها به رهبری کدام شخصیت سیاسی، بر جدایی دین از سیاست تأکید می‌ورزیدند؟

- (۱) میرزا جهانگیرخان صوراسرافیل
- (۲) سیدحسن تقی‌زاده
- (۳) میرزا ملکم خان
- (۴) ملک‌المتكلّمين

۱۵۹- چرا اقدامات مورگان شوستر آمریکایی، روسیه و انگلستان را سخت عصبانی کرد؟

- (۱) اتکای دولتمردان ایرانی به کشور آمریکا
- (۲) به دنبال داشتن تنظیم دستگاه اقتصادی کشور

۱۶۰- کدامیک از مراجع بزرگ شیعه مقیم عراق به دنبال انحلال دوره دوم مجلس شورای ملی، قبل از عزیمت به ایران، به طرزی مشکوک از دنیا رفت؟

- (۱) آیت‌الله حاج میرزا حسین تهرانی
- (۲) آیت‌الله سید عبدالله مازندرانی
- (۳) آیت‌الله محمد‌کاظم خراسانی
- (۴) میرزا خلیل تهرانی

درس ۳
(۵) پایان حمل و نقل آبی
صفحه‌های (۴) تا (۷)

پاسخ‌گویی به سوال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان اجباری است.

جغرافیا (۳)

۱۶۱- اختراع موتور بخار در چه زمانی رخ داد و باعث تحول در کدام دسته از انواع حمل و نقل شد؟

- (۱) در پایان قرن نوزدهم - حمل و نقل آبی و ریلی
(۲) با وجود انقلاب صنعتی - حمل و نقل آبی و ریلی
(۳) در پایان قرن نوزدهم - حمل و نقل جاده‌ای

۱۶۲- به ترتیب هریک از گزاره‌های زیر، مربوط به کدام جنبه از اهمیت حمل و نقل هستند؟

- (الف) گردشگری به عنوان یک بخش مهم در کشورها به زیرساخت‌های حمل و نقل نیاز دارد.
(ب) در جنگ تحمیلی، حمل و نقل جاده‌ای، ریلی و هوایی نقش مهمی در جابه‌جایی نیروهای نظامی و تجهیزات در مناطق عملیاتی و موفقیت رزم‌گان داشتند.
(ج) حمل و نقل اهمیت بسیاری در ارتباط مردم و تبادل فرهنگی بین نواحی مختلف دارد.

- (۱) اجتماعی - اجتماعی - زیست محیطی
(۲) اجتماعی - دفاعی - اجتماعی
(۳) اقتصادی - اجتماعی - زیست محیطی

۱۶۳- از میان انواع شیوه‌های حمل و نقل زیر، چند دسته به جابه‌جایی مسافر و بار و چند شیوه به مسافت‌های دور اختصاص دارند؟
«حمل و نقل آبی - حمل و نقل ریلی - حمل و نقل هوایی - حمل و نقل لوله‌ای»

- (۱) چهار - دو
(۲) چهار - چهار
(۳) سه - سه
(۴) دو - چهار

۱۶۴- به ترتیب برای دسترسی به «روستایی در فاصله ۴۰ کیلومتری» و «شهری در فاصله ۷۰۰ کیلومتری» کدام شیوه حمل و نقل مناسب‌تر است؟
(۱) ریلی - ریلی
(۲) ریلی - هوایی
(۳) جاده‌ای - جاده‌ای
(۴) جاده‌ای - ریلی

۱۶۵- حمل و نقل ریلی در کدام‌یک از ویژگی‌های زیر، برتری کمتری نسبت به حمل و نقل جاده‌ای دارد؟
(۱) هزینه حمل در مسافت‌های طولانی
(۲) میزان امنیت در جابه‌جایی بار و مسافر
(۳) میزان مصرف سوخت

۱۶۶- طولانی‌ترین خط قطار تندروی جهان متعلق به چه کشوری است؟
(۱) آمریکا
(۲) ژاپن
(۳) روسیه
(۴) چین

۱۶۷- معمولاً به چه نوع قطارهایی پرسرعت گفته می‌شود؟
(۱) قطارهایی که سرعتشان به ۴۵۰ کیلومتر در ساعت برسد.
(۲) قطارهایی که بیش از ۲۰۰ کیلومتر در ساعت سرعت داشته باشند.
(۳) قطارهایی که بیش از ۳۰۰ کیلومتر در ساعت سرعت داشته باشند.
(۴) قطارهایی که سرعتشان به ۱۶۰ کیلومتر در ساعت برسد.

۱۶۸- کدام گزینه از مهم‌ترین پروژه‌های در دست اجرای شرکت راه‌آهن جمهوری اسلامی ایران است؟
(۱) احداث راه‌آهن سریع السیر تهران - مشهد
(۲) برقی کردن مسیر راه‌آهن جلفا - تبریز
(۳) احداث راه‌آهن سریع السیر تهران - اصفهان - یزد

۱۶۹- کدام‌یک از اطلاعات زیر درباره حمل و نقل آبی نادرست است؟

(۱) مقرن به صرفه‌ترین و ارزان‌ترین روش جابه‌جایی کالاها
(۲) هزینه احداث مناسب بنادر، اسکله و تجهیزات مربوط به آنها
(۳) پوشش گسترده در جهان
(۴) سرعت کمتر کشتی نسبت به سایر وسایل حمل و نقل

۱۷۰- ویژگی کشتی‌های «رو-رو» کدام است؟

- (۱) تعداد زیادی وسیله نقلیه چرخ دار می‌توانند با بار به درون آن برونده و خارج شوند.
(۲) قابلیت قراردادن کالاها در محفظه‌هایی خاص و آسان‌بودن انبارداری محموله‌ها
(۳) توانایی قراردادن مواد فلماً در مخازن یا تانکرها کشتی
(۴) تغیری بودن و دارای قابلیت حمل مسافران گردشگری برای مدتی محدود و مشخص

فصل‌های اول و دوم
درس‌های ۱۵۶
صفحه‌های ۱۵۰

درس‌های تاریخ (۱) و جغرافیا (۱) زوج درس هستند، به سؤال‌های یک درس پاسخ دهید.

تاریخ (۱)

۱۷۱- مورخان در کدام مرحله یک پژوهش تاریخی نیازمند روش‌ها و مهارت‌های خاصی هستند؟

- (۱) شناسایی منابع و اسناد تحقیق
- (۲) استخراج نتایج و یافته‌های تحقیق
- (۳) گردآوری و تنظیم اطلاعات
- (۴) تحلیل و تفسیر اطلاعات

۱۷۲- علم تاریخ از چه طریقی می‌تواند جوامع را در ترسیم افق آینده کمک کند؟

- (۱) تقویت حس میهن‌دوستی و هویت ملی
- (۲) شناخت چگونگی پیدایش فرهنگ
- (۳) افزایش قوّه درک و مهارت اندیشه‌ورزی
- (۴) کمک به حفظ و نگهداری میراث فرهنگی

۱۷۳- مهم‌ترین ویژگی گامشماری بابلی‌ها چه بود؟

- (۱) بر پایه گردش خورشید به دور زمین تنظیم شده بود و سال را ۳۵۴ روزه محاسبه می‌کردند.
- (۲) هر سه سال یک ماه به سال می‌افزویند و آن سال را ۱۳ ماه در نظر می‌گرفتند.
- (۳) سال را به ۱۲ ماه ۳۰ روزه تقسیم کرده و پنج روز اضافی را به آخر ماه دوازدهم می‌افزویند.
- (۴) هر ۱۲۰ سال، ۳۰ شبانه‌روز از سال حقیقی عقب می‌افتد.

۱۷۴- کدامیک از مراحل باستان‌شناسی، نیازمند دانش، تجربه و دقت فراوان است؟

- (۱) شناسایی و کشف مکان‌ها و محوطه‌های باستانی
- (۲) حفاری برای بیرون آوردن و نمایان کردن آثار
- (۳) استخراج و تنظیم اطلاعات از آثار باستانی
- (۴) سال‌بایی و تعیین سن آثار باستانی

۱۷۵- کدام امپراتوری موجب تبادل بیشتر فرهنگ و تمدن در بین‌النهرین شد؟

- (۱) آگد
- (۲) بابل
- (۳) آشور
- (۴) ایلام

۱۷۶- به کدام دلیل انسان‌های اولیه به فعالیت‌هایی غیر از کشاورزی مانند ابزارسازی و پارچه‌بافی روی آوردند؟

- (۱) یک‌جانشینی و به وجود آمدن روستاهای
- (۲) تخصصی شدن کارها
- (۳) شکل‌گیری تجارت
- (۴) تولید مازاد بر نیاز محصولات کشاورزی

۱۷۷- کدام عبارت در ارتباط با سلسله موریا در هندوستان نادرست است؟

- (۱) پیش از حمله داریوش هخامنشی به هند تشکیل شد.
- (۲) مؤسس این سلسله، چندرًا گوپتا نام داشت.
- (۳) بر سراسر هند به جز نواحی جنوبی آن اعمال قدرت می‌کرد.
- (۴) در دوران فرمانروایی آشوکا به اوج قدرت رسید.

۱۷۸- مهم‌ترین دستاورده تمدنی چینی‌ها در زمان سلسله «هان» چه بود؟

- (۱) یکسان‌سازی مقیاس وزن‌ها و عیار سکه‌ها
- (۲) ایجاد و نوسازی تشکیلات اداری و مالیاتی چین
- (۳) گشایش جاده ابریشم و اتصال کشور چین به اروپا
- (۴) ساخت دیوار چین برای مقابله با هجوم اقوام صحرائی

۱۷۹- دلیل کشمکش‌های طولانی و جنگ‌های بزرگ میان دولت- شهرهای یونانی و حکومت هخامنشیان در قرن ۵ ق.م. چه بود؟

- (۱) مخالفت و دشمنی یونانیان با تعالیم دینی زرتشت
- (۲) شرایط مناسب یونان برای کشتیرانی و دریانوری
- (۳) تحکیم سلطه بر خلیج فارس و دریای عمان
- (۴) تسلط سیاسی و اقتصادی بر منطقه آسیای صغیر

۱۸۰- چرا دین مسیحیت در زمان امپراتور کنستانتین رونق بی‌سابقه‌ای یافت؟ زیرا ...

- (۱) او فرمانی مبنی بر آزادی این دین در محدوده امپراتوری روم صادر کرد.
- (۲) در این زمان مسیحیت دین رسمی امپراتوری روم اعلام شد.
- (۳) به تدریج از دشمنی و سخت‌گیری‌های پیشوایان یهودی کاسته شد.
- (۴) او با همدستی رومیان در صدد نابودی پیشوایان یهودی برآمد.

فصلهای اول و دوم
درس‌های (۱) ۶
صفحه‌های (۱) ۸۴

اگر به سوالهای درس تاریخ (۱) پاسخ نداده‌اید، به این سوالها پاسخ دهید.

جغرافیای ایران

۱۸۱- «برخورداری از یک محل معین برای انجام فعالیت‌های انسان» و «به کارگیری تکنولوژی برای بهره‌برداری از اعمق زمین توسط انسان» به ترتیب به کدام‌یک از مقاهیم جغرافیایی اشاره می‌کند؟

۲) تعامل محیط طبیعی و انسانی - درک توان و میزان منابع

۱) تعامل محیط طبیعی و انسانی - مکان

۴) تأثیر انسان بر محیط - نگاه سودجویانه برای رسیدن به خواسته‌ها

۳) مکان - روابط متقابل انسان با محیط

۱۸۲- هر یک از توضیحات داده شده، در کدام‌یک از مراحل پژوهش در جغرافیا جای می‌گیرند؟

الف) پژوهشگر ضمن ارائه دلایل علمی و منطقی به تأیید یا رد فرضیه خود می‌پردازد.

ب) پژوهشگر با توجه به مسئله خود، پیشنهادها و خبرهای اولیه را در چارچوب مسئله پژوهش خود ارائه می‌کند.

ج) پژوهشگر به مکان مدنظر می‌رود و به افراد یا محیط مراجعه می‌کند و با مکان ارتباطی مستقیم دارد.

۱) پردازش داده‌ها - بیان مسئله - تدوین فرضیه

۲) نتیجه‌گیری و ارائه پیشنهادها - بیان مسئله - جمع‌آوری اطلاعات

۳) نتیجه‌گیری و ارائه پیشنهادها - تدوین فرضیه - جمع‌آوری اطلاعات

۴) پردازش داده‌ها - تدوین فرضیه - بیان مسئله

۱۸۳- در کدام گزینه موقعیت نسبی یک کشور به درستی نیامده است؟

۲) قرارگیری دشت‌های بزرگ و منطقه کوهستانی البرز در ایران

۴) قرارگیری نیویورک در ساحل اقیانوس اطلس

۳) قرارگیری کشور آذربایجان در حاشیه غربی دریای خزر

۱۸۴- «پیدایش نهایی ناهمواری‌های ایران» و «نهایی‌شدن شکل آن‌ها» در کدام دوره‌های زمین‌شناسی رخ داده است؟

۲) دوران دوم زمین‌شناسی - کواترنر

۱) اواخر دوران سنوزوئیک - ترشیاری

۴) اواخر دوران سنوزوئیک - کواترنر

۳) دوران دوم زمین‌شناسی - ترشیاری

۱۸۵- کدام گزینه از ویژگی‌های منطقه کوهستانی البرز است؟

۱) این منطقه کوهستانی با شکلی منظم و موازی در ضلع شمال و شمال شرقی ایران قرار دارد.

۲) گنبدهای نمکی، از زیباترین و فعال‌ترین پدیده‌های رشته‌کوه البرز است.

۳) بخش اعظم این چین‌خوردگی، حاصل کوه‌زایی مواد رسوبی طی میلیون‌ها سال است.

۴) فرسایش، کوه‌های مینیاتوری را در این منطقه کوهستانی به وجود آورده است.

۱۸۶- با وصل کردن کدام نقطه به دو نقطه کوه جفتای در خراسان رضوی و خضر زنده در سیستان و بلوچستان، مثلثی تشکیل می‌شود که منطقه کوهستانی

مرکزی را به وجود می‌آورد؟

۲) شاهکوه در نزدیکی شهر

۱) گردنه آوج در استان قزوین

۴) اطراف چاله جازموریان

۳) تنگه منجبل

۱۸۷- علل و زمینه‌های پیدایش دشت ارزن فارس چه بوده است؟

۲) انحلال مواد آهکی و هموارشدن زمین‌ها

۱) فرسایش بادی

۴) چین‌خوردگی‌ها و ایجاد در حد فاصل تاقدیس‌ها و یا در میان ناودیس‌ها

۳) انباشت مواد حاصل از فرسایش در نواحی پست

۱۸۸- در مطالعه عوامل مؤثر بر آب‌وهای ایران، تفاوت زاویه تابش در دو شهر آبادان و پارس‌آباد به کدام مورد اشاره دارد؟

۲) عرض جغرافیایی

۱) قرارگرفتن در کمربند پرفشار جنب حاره‌ای

۴) میزان متفاوت وسعت و گستردگی این دو شهر

۳) نزدیکی یا دوری از دریاها و منابع رطوبتی

۱۸۹- دو عبارت زیر توضیح مختصری از دو نوع توده‌هایی است که وارد کشور ایران می‌شوند. به ترتیب منشأ و زمان ورود این توده‌ها در کدام گزینه ذکر شده است؟

الف) پس از ورود به کشور باعث افزایش شدید دما می‌شود.

سایت کنکور

۱) دوره گرم سال، دریای سرخ - دوره گرم سال، دریای مدیترانه

Konkur.in

۲) تابستان، دریای سرخ - دوره گرم سال، دریای مدیترانه

۳) تابستان، عربستان - دوره گرم سال، اقیانوس هند

۴) دوره گرم سال، عربستان - دوره سرد سال، اقیانوس هند

۱۹۰- از نظر مکانی هر کدام از دریاچه‌های «پریشان، نیریز، زریبار» متعلق به کدام شهر هستند و از نظر زمانی به کدام نوع مرتبط می‌شوند؟

۲) کرمان، فصلی - کردستان، دائمی - کرمان، دائمی

۱) فارس، فصلی - قم، فصلی - کرمان، فصلی

۴) فارس، دائمی - فارس، فصلی - کردستان، دائمی

۳) کرمان، دائمی - قم، دائمی - کردستان، فصلی

کنش اجتماعی، معنای زندگی
صفحه‌های ۳۳۳ تا ۳۳۴

پاسخ‌گویی به سوال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان اجباری است.
وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقه

جامعه‌شناسی (۳)

۱۹۱- کدام گزینه در رابطه با عبارت زیر، درست نیست؟

- مردم آمری ۸۰ روز در برابر داعش، مقاومت کردند تا در نهایت گروه‌های مقاومت عراق، خود را به آمری رساندند و حصر آن شهر، شکسته شد.
- (۱) انسان‌ها قادرند با توجه به آرمان‌ها و ارزش‌های خود، نظام اجتماعی را تغییر دهند.
  - (۲) جنگ‌های نامنظم، مبتنی بر آگاهی فرهنگی و جغرافیایی سربازان محلی یک منطقه است که قادرند در موقعیت بومی خود، با امکانات محدود، حتی در برابر تهاجم یک ارتش بزرگ مقاومت کنند.
  - (۳) در جنگ‌های نامنظم، افراد از نظام موجود پیروی می‌کنند و با ارزش‌ها و معانی پیوند می‌خورند.
  - (۴) سربازان جنگ‌های نامنظم، معمولاً نقشه‌های از پیش برنامه‌ریزی شده را اجرا نمی‌کنند، بلکه متناسب با موقعیت خاص جغرافیایی و فرهنگی خود عمل می‌کنند.

۱۹۲- کدام یک از عبارات زیر، نادرست است؟

- (۱) ساختارهای اجتماعی با کنش‌های افراد به وجود می‌آیند و برقرار می‌مانند.
- (۲) مشکلات و مسائل اجتماعی، بیرون از دایره نفوذ و تأثیر انسان‌ها نیستند.
- (۳) انسان‌ها با کنش‌های اجتماعی خود در حفظ وضع موجود یا تغییر آن اثرگذار هستند.
- (۴) زندگی اجتماعی انسان و نظام، هم‌زاد یک‌یگرند و انسان‌ها صرفاً مجریان نظام هستند.

۱۹۳- پیامد هر یک از عبارات زیر به ترتیب چیست؟

- تأکید بیش از اندازه رویکرد تبیینی بر نظام و ساختارهای اجتماعی
- انکار ارزش‌های عاطفی، اخلاقی و ... و استفاده از روش‌های صرفاً تجربی
- نادیده گرفتن معنای کنش

(۱) به حذف اراده و خلاقیت، ارزش و اخلاق، آگاهی و معنا از زندگی اجتماعی می‌انجامد و شور زندگی را از انسان‌ها می‌گیرد - عادت‌زدایی - بیشتر مطالعات تبیینی به توصیف خصوصیات و رفتارهای قابل مشاهده ما محدود می‌شوند.

(۲) به حذف اراده و خلاقیت، ارزش و اخلاق، آگاهی و معنا از زندگی اجتماعی می‌انجامد و شور زندگی را از انسان‌ها می‌گیرد. - اخلاق‌گریزی - بیشتر مطالعات تبیینی به توصیف خصوصیات و رفتارهای قابل مشاهده ما محدود شوند.

(۳) به افزایش معنای زندگی اجتماعی و حذف اراده و خلاقیت زندگی اجتماعی می‌انجامد - اخلاق‌گریزی - بیشتر مطالعات تبیینی به توصیف خصوصیات و رفتارهای غیرقابل مشاهده ما محدود می‌شوند.

(۴) به حذف اراده و خلاقیت، ارزش و اخلاق، آگاهی و معنا از زندگی اجتماعی می‌انجامد و شور زندگی را از انسان‌ها می‌گیرد - اخلاق‌گریزی - خصوصیات و رفتارهای غیرقابل مشاهده و قابل مشاهده انسان محدود می‌شود.

۱۹۴- به ترتیب هر یک از عبارات زیر به کدام یک از پیامدهای نادیده گرفتن کنش اجتماعی اشاره می‌کند؟

- با استفاده از روش‌های تجربی نمی‌توان گفت که مهربانی یک فضیلت اخلاقی و کینه‌تزوی یک ردیل اخلاقی است.
- سرگرمی و هیجان از عوامل اصلی حضور افراطی جوانان و نوجوانان در فضاهای مجازی است.

- ماسک و پر، از سلطه نظمی که گویا هدفی جدای از انسان‌ها و نیازهای واقعی آن‌ها دارد، به قفس آهنین تعبیر می‌کند.

- پیشرفت‌های چشمگیر جهان غرب در حوزه صنعت و فضا به فراگیرتر و عمیق‌تر شدن فجایع انسانی و زیست‌محیطی منجر شد.

(۱) سقوط ارزش‌ها - افول معانی - سقوط ارزش‌ها - رکود اراده‌ها   (۲) افول معانی - رکود اراده‌ها - افول معانی - سقوط ارزش‌ها

(۳) سقوط ارزش‌ها - افول معانی - رکود اراده‌ها - سقوط ارزش‌ها   (۴) سقوط ارزش‌ها - افول معانی - رکود اراده‌ها - افول معانی

۱۹۵- کدام گزینه در رابطه با همراهی همدلانه، نادرست است؟

- (۱) همراهی همدلانه به معنای تأیید کنشگران یعنی نگاه کردن به مسائل از منظر خودشان و تلاش برای فهم آن‌هاست.
- (۲) برای فهم انگیزه جوانان و نوجوانان نمی‌توان از روش‌های تجربی استفاده کرد، بلکه باید از همراهی همدلانه استفاده کرد.
- (۳) همراهی همدلانه، تلاش برای فهم کنشگرانی است که نمی‌توان با روش‌های تجربی، آرمان‌ها و انگیزه‌های آنان را درک کرد.
- (۴) ما در جهان اجتماعی با افراد آگاه سروکار داریم و باید با توجه به تفسیر آن‌ها از خودشان به فهم همدلانه کنش‌هایشان دست پیدا کنیم.

- ۱۹۶- هر عبارت به ترتیب به کدام مفهوم اشاره دارد؟

- دانش جهان‌شمول همه‌جایی و همیشگی

- نادیده گرفتن پیچیدگی و عمق پدیده‌های اجتماعی

- نوعی پژوهش کیفی بر اساس مشاهده مشارکتی

- پدیده‌های نامحسوس

(۱) تبیین - هویت‌زدایی - قوم‌نگاری - آرمان‌ها و ارزش‌ها

(۲) تفسیر - عادت‌زدایی - مطالعه موردي - هنجارها و عقاید

(۳) تبیین - هویت‌زایی - قوم‌نگاری - هنجارها و نمادها

(۴) نگاه از درون به پدیده‌ها - هویت‌زدایی - مطالعه موردي - عقاید و ارزش‌ها

- ۱۹۷- درستی یا نادرستی عبارات زیر را به ترتیب مشخص کنید.

- وبر، تفهیم را روش مستقلی برای علوم انسانی نمی‌دانست؛ بلکه آن را مقدمه و پیش‌نیازی برای روش علمی که همان روش تجربی بود، می‌انگاشت.

- اغلب می‌توان به نحو مفیدی از روش آزمایش در جامعه‌شناسی استفاده کرد؛ مانند آزمایش فیلیپ زیمباردو در ایجاد یک زندان ساختگی.

- مسئله معنا درباره برخی پدیده‌های اجتماعی، از جمله کنش‌ها مطرح است.

- لازمه شناخت پدیده‌های اجتماعی، شناخت صحیح و توأم تفاوت‌های فردی- اجتماعی و وجود مشترک انسان‌ها است.

(۱) غ - ص - ص - غ

(۲) ص - غ - ص

- ۱۹۸- هریک از عبارات زیر، به ترتیب مربوط به کدام بخش جدول است؟

الف	موضوع جامعه‌شناسی تفسیری	ب	فهم دلالتهای کنش
اطلاع افراد مورد آزمایش از مطالعه و امکان بروز رفتار غیرطبیعی	ج	نشان دادن عمق پنهان و منحصر بهفرد بودن یک پدیده اجتماعی خاص	د

- مطالعه موردي

- اثر هوئین

- زمینه‌فرهنگی‌ای که کنشگر در آن عمل می‌کند.

- کنش‌های اجتماعی و معنای آن‌ها

(۱) ج - الف - د - ب

(۲) ب - الف - د - ج

- ۱۹۹- کدام گزینه، در ارتباط با دیدگاه ماکس وبر، درست نیست؟

(۱) کنش اجتماعی، معنادار است و پدیده‌های معنادار را نمی‌توان همانند پدیده‌های طبیعی از طریق حواس مطالعه کرد و باید معنای آن‌ها را فهمید، فهمیدن برای درک معنای پدیده‌های اجتماعی ضروری است.

(۲) هنوز علم را به علم تجربی محدود می‌دانست و معتقد بود آن‌چه جامعه‌شناسان از مطالعه پدیده‌ها می‌فهمند، باید با روش تجربی اثبات شود؛ و گرنه ارزش علمی ندارد و از این رو تفہم را روش مستقلی برای علوم انسانی نمی‌دانست.

(۳) جامعه‌شناسی خود را تفہمی- تبیینی معرفی می‌کرد و مدعی شد که هرچند جهان اجتماعی، همانند جهان طبیعی، نظم و قواعد خاصی دارد، اما انسان‌ها همانند موجودات طبیعی نیستند و پدیده‌های اجتماعی با پدیده‌های طبیعی متفاوتند.

(۴) معتقد بود که جامعه‌شناس می‌تواند برای مدتی با اضای یک گروه سیاسی زندگی کند و از این راه عقاید و ارزش‌های آن‌ها را بفهمد و توصیف کند و درباره درست یا غلط بودن این عقاید و ارزش‌ها داوری و ارزیابی کند و به نقد و اصلاح آن‌ها بپردازد.

- ۲۰۰- رویکرد تفسیری در تقابل با رویکرد تبیینی بر این باور است که...

(۱) کنشگران بر اساس معنایی که در ذهن دارند، دست به عمل می‌زنند؛ بنابراین برای فهم زندگی اجتماعی باید از ظاهر پدیده‌های اجتماعی عبور کرد و به معانی نهفته در کنش‌ها راه یافت.

(۲) علوم انسانی و علوم اجتماعی، دغدغه نزدیک شدن به علوم طبیعی دارند و تبیین به عنوان روش مستقل و ویژه علوم انسانی و اجتماعی به رسمیت شناخته می‌شود.

(۳) همه دانش‌ها تولیداتی حسی و تجربی هستند و فرهنگ‌های گوناگون تفسیرهای مختلفی از زندگی دارند، ولی دانشی جهان‌شمول و همیشگی تولید می‌کنند.

(۴) مرز علم و غیرعلم را تجربه و تفسیر تجربی تعیین می‌کند و برای یافتن معنای پدیده‌ها باید از بیرون به آن‌ها نگاه کرد.

فصل اول: فرهنگ جهانی
(درس‌های ۱ تا ۳)
صفحه‌های ۱ تا ۲۶

پاسخ‌گویی به سوال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان اجباری است.
وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقه

جامعه‌شناسی (۲)

۲۰۱- هر عبارت به ترتیب پیامد، معنا و علت کدام گزینه است؟

- ورود به جهان فرهنگی
- آن‌چه با اندیشه و عمل فرد پدید می‌آید به آن تعلق دارد.
- پاسخ‌های متفاوت به پرسش‌های بنیادین بشر

۱) به وجود آمدن عقاید و خصوصیات ذهنی - جهان اجتماعی - پدید آمدن جهان‌های اجتماعی مختلف

۲) بیان اندیشه به صورت گفتار با نوشتار - جهان انسانی - پدید آمدن جهان‌های فرهنگی مختلف

۳) اندیشیدن درباره موضوعی خاص - جهان انسانی - شکل‌گیری روح و شالوده فرهنگ

۴) رفتار با دیگران بر اساس اندیشه و تصمیم فرد - جهان فردی - شکل‌گیری جهان‌های فرهنگی مختلف

۲۰۲- هریک از عبارات زیر، به ترتیب مربوط به کدام بخش جدول است؟

ج	بخش فردی جهان انسانی	د	اغلal و سلال
نادیده گرفتن تفاوت علوم انسانی با علوم طبیعی	ب	هویتی فرهنگی دارد	الف

- محدود شدن جهان تکوینی به جهان طبیعت

- خلق موضوعی واحد به سه شکل مختلف توسط سه فرد در یک مسابقه

- جهان اجتماعی

- باورها و اعمال ممانعت‌کننده از درک انسان از حقیقت خویش و جهان هستی

۱) ج - د - ب - الف

۲) ج - ب - د - الف

۳) ب - د - الف - ج

۲۰۳- کدام گزینه به ترتیب با عبارات «قرآن کریم برای جامعه و فرهنگ، جایگاه ویژه‌ای قائل است» و «جهان فردی اشخاص را نادیده نمی‌گیرد» ارتباط مفهومی دارد؟

۱) ذهن افراد و فرهنگ، هویتی طبیعی و مادی دارند. - بر مسئولیت فرد در قبال فرهنگ و جامعه تأکید می‌کند.

۲) قرآن از زندگی و مرگ امته‌ها سخن می‌گوید. - جهان ذهنی و فردی افراد را تابع فرهنگ آن‌ها می‌داند.

۳) اگر جامعه فرهنگ توحیدی داشته باشد، جهان تکوینی درهای برکات خود را به روی آن‌ها می‌گشاید. - جهان ذهنی و فردی هویتی مادی و طبیعی دارد.

۴) قرآن از زندگی و مرگ امته‌ها سخن می‌گوید. - بر مسئولیت فرد در قبال فرهنگ و جامعه تأکید می‌کند.

۲۰۴- کدام گزینه به ترتیب در رابطه با گونه نخست و گونه دوم فرهنگ‌هایی که به سوی جهانی شدن گام برداشتند، نادرست و درست است؟

۱) فرهنگی است که عقاید، ارزش‌ها و هنجارهای آن در خدمت گروه و قوم خاصی نیست. - چینی فرهنگی با عبور از مرزهای جغرافیایی خود جهان را به دو منطقه مرکزی و منطقه پیرامونی تقسیم می‌کند.

۲) فرهنگی است که عقاید و ارزش‌ها یا هنجارهای آن متعلق به قوم، منطقه یا گروه خاصی است ولی نگاهی سلطه‌جویانه دارد. - فرهنگی است که دیگر اقوام، جوامع و گروه‌ها را به ضعف و ناتوانی می‌کشاند.

۳) فرهنگی است که تسلط یک قوم، جامعه یا گروهی خاص را بر دیگران به دنبال می‌آورد. - فرهنگی است که عقاید و ارزش‌های آن مطابق با حق و رفتار و هنجارهای آن مطابق با حق نیست.

۴) فرهنگی است که عقاید، ارزش‌ها یا هنجارهای آن متعلق به قوم یا منطقه یا گروه خاصی نیست. - فرهنگی است که از عقاید و آرمان‌های مشترک انسانی سخن می‌گوید.

۲۰۵- هر یک از عبارات زیر به ترتیب به کدام‌یک از ویژگی‌های فرهنگ جهانی مطلوب اشاره می‌کند؟

- در صورت وجود این ویژگی از بهره‌کشی ظالمانه برخی انسان‌ها و جوامع از برخی دیگر جلوگیری خواهد شد.

- در شرایط فقدان این ویژگی، بشر به بحران‌های روحی و روانی گرفتار خواهد شد.

- در صورت نبود این ویژگی قدرت مقاومت از آدمیان گرفته می‌شود.

۱) حقیقت - عدالت - آزادی

۲) قسط - معنویت - آزادی

۳) عدالت - معنویت - مسئولیت

۲۰۶- کدام گزینه به ترتیب سطح دوم و سطح اول از ویژگی‌های عقلاتیت در فرهنگ جهانی مطلوب را نشان می‌دهد؟

۱) فرهنگ باید بتواند به پرسش‌های بنیادین بشر درباره انسان و جهان پاسخ بدهد. - فرهنگ جهانی باید توانایی پاسخ به پرسش‌های ثابت بشر و پرسش‌های متغیر را داشته باشد.

۲) فرهنگ باید مانع نفوذ سلطه‌گران و تبدیل انسان به موجودی منفعل بشود. - فرهنگ باید در شرایط تاریخی مختلف در مقابل پرسش‌ها و نیازهای متفاوتی که انسان با آن مواجه می‌شود، پاسخگو باشد.

۳) فرهنگ باید بتواند بر اساس عقاید و ارزش‌های بنیادین خود به پرسش‌های ثابت و متغیر بشر پاسخ بدهد. - اگر فرهنگی نتواند به پرسش‌های بنیادین پاسخ دهد، توانایی دفاع از هویت خود را نخواهد داشت.

۴) اگر فرهنگی نتواند به پرسش‌های بنیادین پاسخ دهد، توانایی دفاع از هویت خود را نخواهد داشت. - در صورت نبود این سطح از عقلاتیت، فرهنگ دچار بحران روحی و روانی می‌شود.

۲۰۷- هریک از موارد زیر به ترتیب مرتب با کدام‌یک از انواع استعمار است؟

- کنترل بازار کشورهای دیگر با استفاده از سازمان‌ها و نهادهای اقتصادی

- پذیرفتن برتری فرهنگی جهان غرب و پیروی از مسیر ترسیم‌شده آن

- نسل‌کشی به منظور تأمین قدرت سلطه

۱) استعمار قدیم - استعمار نو - استعمار نو

۱) استعمار فرانو - استعمار قدیم

۴) استعمار قدیم - استعمار فرانو - استعمار قدیم

۳) استعمار نو - استعمار نو - استعمار نو

۲۰۸- به ترتیب پاسخ هر یک از موارد زیر در کدام گزینه آمده است؟

- شیوه‌شکل‌گیری شاهنشاهی و امپراتوری

- عملکرد امپریالیسم اقتصادی

- وجه اشتراک استعمار نو و فرانو

۱) قدرت نظامی و کشورگشایی - تصرف بازارها و مواد خام یک کشور - حضور پنهان استعمارگران

۲) جهان‌گشایی و استعمار - تصرف بازارها و مواد خام یک کشور - حضور پنهان مجریان و استعمارگران

۳) قدرت نظامی و کشورگشایی - کنترل بازار از طریق نهادها و سازمان‌های بین‌المللی - حضور پنهان مجریان

۴) جهان‌گشایی و استعمار - کنترل بازار از طریق نهادها و سازمان‌های بین‌المللی - حضور آشکار استعمارگران و مجریان

۲۰۹- عبارت‌های زیر را به ترتیب از جهت درستی و نادرستی مشخص نمایید.

- اشغال یک سرزمین با توسل به قدرت نظامی و سیاسی، نوعی از فرهنگ سلطه است.

- موقوفیت‌های استعمار، ناشی از پیشرفت در اقتصاد صنعتی، دریانوردی و فنون نظامی بود.

- کودتای نظامی ابزاری برای به قدرت رساندن نیروهای وابسته، در دوران استعمار نو بود.

- اغلب جوامع، سلطه را به عنوان ارزش اجتماعی برتر، در فرهنگ خود داده‌اند.

۱) ص - ص - غ - ص ۲) غ - ص - ص - غ

۳) ص - ص - غ - غ - ص

۲۱۰- هریک از عبارات زیر به ترتیب با کدام مورد در ارتباط است؟

- دخل و تصرف فرهنگ‌ها و جوامع مختلف در جهان تکوینی

- توجه به کانون ثروت و قدرت و به خدمت گرفتن کشورهای دیگر در پیرامون آن

- استفاده از مجریان بومی و داخلی کشورهای مستعمره برای رسیدن به اهداف استعماری

۱) از دست رفتن استقلال جهان ذهنی و تکوینی در برابر جهان فرهنگی - فرهنگ سرمایه‌داری - استعمار نو

۲) مهم‌تر دانستن جهان فرهنگی از جهان ذهنی و تکوینی - فرهنگ صهیونیسم - استعمار نو

۳) محدود شدن جهان تکوینی به جهان طبیعت - فرهنگ سلطه - استعمار فرانو

۴) سلب ظرفیت‌ها و قابلیت‌های علوم انسانی و اجتماعی - مدینه فاسقه - استعمار فرانو

هستی و چیستی
جهان ممکنات
جهان علی و معلولی
کدام تصویر از جهان؟
خدا در قسمه (۱)
خدا در قسمه (۲)
صفحه‌های (۳) (۴)

پاسخ‌گویی به سوال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان اجباری است.
وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقه

فلسفه دوازدهم

۲۱۱- کدام گزینه مرتبط با قدم سوم در تبیین نسبت میان «هستی و چیستی» نیست؟

(۱) ما از هر واقعیتی که در پیرامونمان هست، دو مفهوم در ذهن خود داریم.

(۲) این گونه نیست که بخشی از شیء خارجی مربوط به وجود باشد و بخشی مربوط به ماهیت.

(۳) انسان می‌داند که پیرامون او اشیایی وجود دارد و بحسب نیاز از آن‌ها استفاده می‌کند.

(۴) آب یک موجود واحد و غیرمرکب ولی با دو جنبه مختلف است.

۲۱۲- عبارت زیر با کدام گزینه کامل شود تا مثالی درست برای حمل اولی ذاتی باشد؟

«انسان ... است.»

(۴) شاعر

(۳) باسوار

(۲) ضاحک

(۱) جسم

۲۱۳- کدام عبارت درباره رابطه امکانی با وجود نادرست است؟

(۱) چنین موجودی نه از وجود ابا دارد و نه از عدم.

(۲) می‌توان آن را هم به نحو مثبت و هم منفی ملاحظه کرد.

(۳) موضوع به صورت بالقوه هم می‌تواند محمول را بپذیرد و هم نپذیرد.

(۴) قضیه با موضوع و محمول ثابت، هم در حالت موجبه و هم سالبه صادق است.

۲۱۴- فلسفه مسلمان به چه دلیلی معتقدند که قاعدة علیت از تجربه به دست نمی‌آید؟

(۱) تجربی‌دانستن این قاعده منتهی به اجتماع نقیضین می‌شود.

(۲) انسان به طور مادرزادی در همان بدو تولد با این قاعده آشنا است.

(۳) مصاديق رابطه علیت با عقل است که دریافته می‌شوند، نه با تجربه.

(۴) پژوهش‌های تجربی تنها با پذیرفتن این اصل می‌توانند صورت بگیرند.

۲۱۵- بهتر ترتیب چه تعداد از گزاره‌های صحیح زیر مربوط به اصل سنخت میان علت و معلول و وجوب علی و معلولی است؟

الف) توسط منکرانش به کار گرفته نمی‌شود.

ب) آب با رسیدن به دمای صد درجه قطعاً جوش می‌آید.

پ) با ایجاد سد مانع تخریب خانه‌ها توسط سیل می‌شویم.

ت) انکار آن مانند انکار خود اصل علیت است.

(۴) یک - دو

(۳) دو - دو

(۲) یک - یک

(۱) سه - یک

۲۱۶- اگر فرض شود امکان ذاتی معلول برای ایجاد آن کفایت می‌کند این تصور، ناظر بر کدام معنای اتفاق است؟

- (۱) عدم ضرورت علی و معلولی
 (۲) عدم سنتیت میان علت و معلول

- (۳) نبودن غایتماندی در حرکات و نظم جهان
 (۴) رخدادن حوادث پیش‌بینی نشده

۲۱۷- نظرات فلسفه یونان باستان درباره خدا در کدام گزینه به طور صحیح نیامده است؟

- (۱) سقراط و افلاطون هر دو در پی اصلاح اندیشه‌ها درباره خدا بودند.

- (۲) به نظر افلاطون نظم جهان نشان‌دهنده حاکمیت عقل است.

- (۳) اثبات وجود خوبترین و بهترین در یکی از مقدمات برهان ارسسطو جای می‌گیرد.

- (۴) هم افلاطون و هم ارسسطو به وجوب وجود بودن خدا اذعان داشته‌اند.

۲۱۸- کدام مورد در استدلال دکارت در اثبات وجود خداوند یافت نمی‌شود؟

- (۱) متناهی بودن وجود انسان

- (۲) داشتن تصور از موجودی بینهایت در ذهن

- (۳) نیاز موجود جاودانه به جهانی ماورای دنیای مادی

- (۴) الهامات ادراکی از سوی یک منشأ بیرون از وجود آدمی

۲۱۹- در مورد برهان فارابی در اثبات وجود خدا کدام گزینه صحیح نیست؟

- (۱) مبتنی بر پذیرش معلولیت جهان است.
 (۲) مبتنی بر عدم پذیرش تسلسل علل متناهی است.

- (۳) مبتنی بر تقدم علت بر معلول است.
 (۴) مبتنی بر فهم ضرورت وجود است.

۲۲۰- «واجب الوجود بالذات» از نظر این سینا موجودی است که ...

- (۱) ذات او همان وجودش است.
 (۲) وجود واجب، معلول ذات و ماهیت وجود یافته است.

- (۳) علت آن یک ماهیت ضروری در بیرون است.
 (۴) ضرورت وجودش، ذاتی است.

احکام قضایی
منعنهای ۶۲ تا ۷۵

پاسخگویی به سوالهای این درس برای همه دانشآموزان اجباری است.
وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقه

منطق

۲۲۱- در کدام گزینه از صدق و کذب قضیه‌ای می‌توان به صدق و کذب دیگری بی برد و بالعکس؟

- (۱) بعضی کتاب‌ها فلسفی هستند - هر کتابی فلسفه است
- (۲) هیچ مؤمنی موحد نیست - بعضی مؤمنان موحد هستند
- (۳) هر جیوهای فلز است - هیچ جیوهای فلز نیست
- (۴) بعضی حیوانات گیاه‌خوار نیستند - بعضی حیوانات گیاه‌خوار هستند

۲۲۲- در مورد دو قضیه‌ای که صرفاً اجتماع آن‌ها محال است؛ نمی‌توان گفت ...

- (۱) بدون شک هر دو قضیه دارای کم کلی هستند.
- (۲) کذب یک قضیه، صدق قضیه دیگر را مشخص می‌کند.
- (۳) این دو قضیه در هیچ حالتی کيف یکسانی ندارند.
- (۴) بین این دو قضیه یکی از اقسام تقابل جریان دارد.

۲۲۳- در چه صورتی، قضیه «هیچ شکستی بی عبرت نیست»، صدق «هر اختلاس‌گری بی اخلاق است»

- (۱) صدق «بعضی شکست‌ها بی عبرت نیستند»، صدق «هر اختلاس‌گری بی اخلاق است»
- (۲) کذب «هر شکستی بی عبرت است»، صدق «برخی اختلاس‌گرها بالا خلاق‌اند»
- (۳) صدق «برخی شکست‌ها عربت‌آموزند»، کذب «هیچ اختلاس‌گری بی اخلاق نیست»
- (۴) کذب «بعضی شکست‌ها بی عبرت نیستند»، صدق «هر اختلاس‌گری بی اخلاق است»

۲۲۴- کدام گزینه جای خالی را به درستی کامل نمی‌کند؟

«اگر یک قضیه ... داشته باشیم، نمی‌توان از صدق آن، صدق ... آن را به دست آورد.»

- (۱) موجبه جزئی - متناقض
- (۲) سالبه جزئی - عکس مستوی
- (۳) موجبه کلی - متضاد
- (۴) سالبه کلی - متداخل

۲۲۵- اگر از عبارت «غیرفلزها نارسانا هستند» نتیجه بگیریم که «عایق‌ها نافلز هستند» دچار چه مغالطه‌ای شده‌ایم؟

- (۱) تعییم شتابزده
- (۲) استثنای قابل چشم‌پوشی
- (۳) ایهام انکاس
- (۴) تعریف دوری

۲۲۶- اگر متداخل متناقض قضیه‌ای «هیچ ج الف نیست» باشد؛ در این صورت کدام گزینه عبارت زیر را به درستی تکمیل می‌کند؟
«اصل قضیه ...»

- (۱) در برخی از مثال‌ها می‌تواند دارای عکس کاذب باشد.
- (۲) دارای محمول (ج) و موضوع (الف) است.
- (۳) با متداخل متناقض خود، سور یکسان دارد.
- (۴) نمی‌تواند با قضیه دیگری رابطه تضاد داشته باشد.

۲۲۷- اگر قضیه «بعضی ب الف نیست» کاذب باشد، صدق یا کذب کدام گزینه قطعی نیست؟

- (۱) بعضی الف ب است.
- (۲) هیچ ب الف نیست.
- (۳) هر الف ب است.
- (۴) بعضی ب الف است.

۲۲۸- در چه صورتی دو قضیه متداخل، حتماً صادر خواهد بود؟

- (۱) اگر میان موضوع و محمول آن قضایا، رابطه تساوی و یا عموم و خصوص مطلق برقرار باشد.
- (۲) اگر میان موضوع و محمول آن قضایا، رابطه تساوی و یا عموم و خصوص من وجه برقرار باشد.
- (۳) اگر میان موضوع و محمول آن قضایا، رابطه تباین و یا تساوی برقرار باشد.
- (۴) اگر میان موضوع و محمول آن قضایا، رابطه تباین و یا تساوی برقرار باشد.

۲۲۹- رابطه میان کدام دو قضیه صحیح ذکر نشده است؟

- (۱) بعضی عالم‌ها دین‌دار هستند - هیچ عالمی دین‌دار نیست (تناقض)
- (۲) بعضی مفاهیم مجهول‌اند - هر مفهومی مجهول است (متداخل)
- (۳) هر کتابی رمان است - بعضی رمان‌ها کتاب هستند (عکس مستوی)
- (۴) هر انسانی ریاضی‌دان نیست - هیچ انسانی ریاضی‌دان نیست (تضاد)

۲۳۰- متضاد متناقض قضیه‌ای که عکس مستوی لازم‌الصدق ندارد، کدامیک از اقسام قضایای حملی است؟

- (۱) موجبه کلی
- (۲) موجبه جزئی
- (۳) سالبه کلی
- (۴) سالبه جزئی

لیکن شناخت
صفحه‌های ۴۳۵-۴۳۶

پاسخگویی به سوال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان اجباری است.
وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقه

فلسفه یازدهم

- ۲۳۱- کدام گزاره با دیگر گزاره‌ها در باب «معرفت» همپوشانی ندارد؟

- (۱) شناخت انسان می‌تواند اشیاء را همان‌گونه که هستند، بشناسد.
- (۲) شناخت انسان همواره خطأ و اشتباه است.
- (۳) انسان در شناخت امور محسوس هم همواره خطأ می‌کند.

- ۲۳۲- کدام گزینه در ارتباط با معرفت‌شناسی صحیح است؟

- (۱) بحث شناخت ناگزیر در ضمن اندیشیدن درباره هستی و انسان پدیدار می‌شود.
- (۲) تلاش و توجه کانت سبب شد که معرفت‌شناسی به جزئی از فلسفه تبدیل شود.
- (۳) بحث‌های معرفت‌شناسی منحصر در میان فیلسوفان اسلامی و یونان باستان بود.
- (۴) پرسش‌هایی از قبیل «شناخت چیست؟» منجر به استقلال این بخش از فلسفه شد.

- ۲۳۳- در مورد «معرفت‌شناسی» کدام گزینه صحیح است؟

- (۱) توجه ویژه کانت به شناخت باعث توجه سایر فیلسوفان به مباحث شناخت شد.
- (۲) علت ایجاد شاخه مستقل به نام معرفت‌شناسی عدم ارتباط آن با هستی‌شناسی است.
- (۳) اندیشه در باب مابعدالطبعه همراه اندیشه در باب معرفت‌شناسی است.
- (۴) دانش معرفت‌شناسی سؤالاتی چون «راه‌های شناخت چیست؟» را شکل می‌دهند.

- ۲۳۴- در کدام گزینه، گزاره صادقی در باب «چیستی معرفت» نیامده است؟

- (۱) عبارت «کتاب این جاست» نشان‌دهنده علم به وجود کتاب است.
- (۲) صرف عبارت «معرفت یعنی آگاهی نسبت به چیزی» برای فهم معنای معرفت کافی نیست.
- (۳) تعریف لغوی به‌تهابی می‌تواند باعث رفع ابهام از کلمه شناخت گردد.
- (۴) بی‌نیازی مفهوم معرفت از تعریف، معمول روش بودن آن است.

- ۲۳۵- کدام عبارت جای خالی زیر را به درستی کامل نمی‌کند؟

- «کسی که می‌گوید می‌دانم توب آنجاست...»
- (۱) آگاهی او به توبی تعلاق می‌گیرد که آن جاست.
  - (۲) مابهاذی آگاهی او تصوری است که از توب در ذهن می‌آورد.
  - (۳) شکی در معنا و تعریف «دانستن» به ذهن نمی‌آورد.
  - (۴) برخلاف شناخت او از امر خارجی، خود شناخت برایش مفهومی بدیهی است.

- ۲۳۶- کدام عبارت بیانگر شکاکیت در خود اصل امکان شناخت نیست؟

- (۱) هیچ چیزی برای آدمی قابل شناخت نیست.
- (۲) شناخت انسان مابهاذی خارجی ندارد و جعلی است.
- (۳) انسان نمی‌تواند به علمی مطابق با واقع دست یابد.
- (۴) انسان نمی‌توانی شناخت بسیاری چیزها را ندارد.

- ۲۳۷- همه گزینه‌ها به جز گزینه ... مربوط به یک حیطه یکسانی از معرفت‌شناسی هستند.

- (۱) انسان نمی‌تواند به علمی که مطابق با واقع باشد، برسد.
- (۲) ممکن است شناخت انسان از پدیده‌های پیرامون اشتباه باشد.
- (۳) حقایق بسیاری وجود دارد که هنوز انسان نتوانسته آن‌ها را بشناسد.
- (۴) ابهام کلمه معرفت حداقل با بیان معادلی رفع می‌شود.

- ۲۳۸- کدام گزینه در مورد نظر گرگیاس پیرامون شناخت درست نیست؟

- (۱) عدم امکان انتقال شناخت بر عدم شناخت تقدم دارد.
- (۲) انکار واقعیت اولین مرحله است.
- (۳) انسان به همنوعان خود معرفت منتقل نمی‌کند.
- (۴) امکان شناخت پس از اصل واقعیت اشیا قرار دارد.

- ۲۳۹- این که منجمان قدیم عموماً فکر می‌کردند خورشید به دور زمین می‌گردد، ولی منجمان جدید پی برندند که این نظر اشتباه بوده به کدام حیطه معرفت‌شناسی مربوط است؟

- (۱) پیشرفت دانش
  - (۲) تکمیل دانش
  - (۳) تصحیح دانش
  - (۴) امکان شناخت
- (۱) کدام گزینه می‌تواند تصدیق کننده عبارت «بشر توانایی رسیدن به معرفت را دارد.» باشد؟
  - (۲) در گذشته چینی فکر نمی‌کردند که زمین به دور خورشید حرکت می‌کند.
  - (۳) کشف نشدن واکسن کرونا نشانه ناتوانی بشر در شناخت اشیاء و موجودات است.
  - (۴) تلاش انسان برای پذیرش امکان شناخت، علت دست‌یابی او به دانش‌های مختلف بود.
  - (۴) اشتباهات گذشتگان در زمینه علوم مختلف دلالت بر خطای پذیری دائم شناخت بشر دارد.

تقریر (۱) حل مسئله
صفحه‌های ۱۱۰ تا ۱۱۴

پاسخ‌گویی به سوال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان اجباری است.
وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقه

روان‌شناسی

۲۴۱- کدامیک از ویژگی‌های مسئله به عنوان یکی از شاخص‌های تقسیم‌بندی مسائل به دو گروه خوب‌تعریف‌شده و خوب‌تعریف‌نشده نیز مطرح است؟

- (۱) توانمندی‌های محدود ما در جریان حل مسئله
 (۲) مشخص بودن موقعیت فعلی در جریان حل مسئله
 (۳) فهرست اقدامات یا راهبردهای در دسترس
 (۴) تحت کنترل بودن حل مسئله

۲۴۲- در جریان حل مسئله به ترتیب، «آگاهی کامل از آنچه انجام می‌دهیم» مربوط به کدام ویژگی مسئله است و شخص در چه صورتی احساس مسئله می‌کند؟

(۱) مشخص بودن موقعیت مبدأ - دانستن هدف

(۲) تحت کنترل بودن جریان مسئله - دانستن هدف

(۳) مشخص بودن موقعیت مبدأ - شناسایی دقیق توانمندی‌ها

(۴) تحت کنترل بودن جریان مسئله - مشخص بودن موقعیت مبدأ

۲۴۳- از کدامیک از روش‌های حل مسئله زمانی استفاده می‌کنیم که مسئله و پاسخ مسئله را می‌دانیم، اما مسیر و فرایند رسیدن به پاسخ را نمی‌دانیم؟

- (۱) تحلیلی
 (۲) بارش مغزی
 (۳) مهندسی معکوس
 (۴) خردکردن مسئله

۲۴۴- کدام گزینه در تعریف واژه «ناکامی» کاملاً صحیح است؟

(۱) وضعیت شناختی ناخوشایند حاصل از ناتوانی در حل مسئله

(۲) رفتار تکانشی ناخوشایند حاصل از ناتوانی در تصمیم‌گیری

(۳) وضعیت عاطفی ناخوشایند حاصل از ناتوانی در یادگیری

(۴) وضعیت عاطفی نامطلوب حاصل از ناتوانی در حل مسئله

۲۴۵- «کشور ایران توانسته است با احیای تالاب‌ها و شیرین کردن آب‌های شور، برای مبارزه با خشکسالی اقدامات شایانی انجام دهد؛ اما کشورهای دیگر

هنوز با مشکل خشکسالی مواجه هستند و از راههای غیر عقلانی برای برطرف کردن این مشکل استفاده می‌کنند.» علت عدم موفقیت سایر کشورها به

کدامیک از ویژگی‌های مسئله اشاره دارد؟

- (۱) هدفمند نبودن
 (۲) تحت کنترل نبودن فرایند حل مسئله
 (۳) عدم شناسایی دقیق توانمندی‌ها
 (۴) مشخص نبودن موقعیت فعلی یا مبدأ در جریان حل مسئله

۲۴۶- فردی که با به کارگیری روش مطالعه جدید نتوانست در دروس خود پیشرفت کند، باید ...

(۱) نمرات خود را بعد و قبل از اجرای روش مطالعه جدید مقایسه کند.

(۲) راه حل انتخاب شده را ارزیابی کند.

(۳) روش های قبلی را بهبود ببخشد و یا اصلاح کند.

(۴) به راه حل های جایگزین فکر کند.

۲۴۷- در کدام گزینه گزاره صحیحی پیرامون روش اکتشافی بیان شده است؟

(۱) با وجود اینکه اجرای آن، دستیابی به راه حل را تضمین نمی کند، این روش مورد قبول همه است.

(۲) این روش عمدتاً تابع نظر و احساس شخصی بوده و به همین دلیل بسیار زمان بر است.

(۳) در این روش نیازی به پردازش عمیق اطلاعات وجود ندارد و در حداقل زمان به راه حل می رسد.

(۴) اعتبار آن با گذشت زمان به شدت متزلزل می شود، اما به هیچ وجه با خطأ همراه نیست.

۲۴۸- «شرکت در آزمون های آزمایشی، حضور موفق و بدون استرس در کنکور را تسهیل می کند»؛ این گزاره به ترتیب بیانگر وقوع کدام پدیده می باشد و اثر

منفی این پدیده، در چه صورتی رفع می شود؟

(۱) انتقال - بازبینی

(۲) نهفتگی - بازیابی

(۳) انتقال - بازبینی

(۴) نهفتگی - بازبینی

۲۴۹- کدام مسئله از مسئله های خوب تعریف شده نیست؟

(۱) چرا فصل ها در بعضی از مناطق کره زمین، از لحظه مدت و سرد یا گرم بودن با نقاط دیگر تفاوت فاحش دارند؟

(۲) اگر یازده به علاوه دو، برابر با ایکس باشد، نه به علاوه پنج برابر چیست؟

(۳) چرا در طول تاریخ برخی از ملت ها، سال ها تحت رهبری یک حاکم دیکتاتور زیسته اند؟

(۴) طبق یافته های فعلی، اولین نسل انسان های شبیه ما در کدام منطقه از جهان می زیسته اند؟

۲۵۰- کدام یک از عبارات زیر صحیح است؟

(۱) برخورداری از حافظه قوی لزوماً به معنای داشتن تفکر قوی است.

(۲) علت ناتوانی بسیاری از افراد در حل مسئله، نداشتن تجربه گذشته یا نگاه جدید است.

(۳) یادگیری حاصل از حل مسئله، در مقایسه با سایر یادگیری ها، قابل تعمیم نیست.

(۴) پرخاشگری باعث ناکامی افراد می شود.

پاسخنامه

دوازدهم انسانی

۱۳۹۹ آذر ۲۸

Konkur.in

بنیاد علمی آموزشی قلمچی (وقف عام)

دفتر مرکزی: خیابان انقلاب بین صبا و فلسطین پلاک ۹۶۳ - بنیاد علمی آموزشی قلمچی (وقف عام) ۰۳۱-۶۴۳۶۳۰۰

« تمام دارایی‌ها و درآمدهای بنیاد علمی آموزشی قلمچی وقف عام است بر گسترش دانش و آموزش »

پدیدآورندگان آزمون

طراحان به ترتیب حروف الفبا

نام طراحان	نام درس	عمومی
محسن اصغری، احسان برزگر، ابراهیم رضایی مقدم، مریم شمرانی، مادح علی‌اقدم، محسن فدایی، محمدجواد قورچیان، کاظم کاظمی، مرتضی منشاری، نرگس موسوی	فارسی	
نوید امساکی، ولی برجی، هادی پولادی، محمد جهان‌بین، سیدمحمدعلی مرتضوی، الله مسیح‌خواه، حامد مقدس‌زاده، راضیه یادگاری	عربی زبان قرآن	
محمد آقاصالح، محبوبه ایسمام، ابوالفضل احمدزاده، امین اسدیان‌پور، محسن بیاتی، علیرضا ذوالقاری‌زحل، محمد رضایی‌بقا، مرتضی محسنی‌کبیر، سیداحسان هندی	دین و زندگی	
ناصر ابوالحسنی، حسن روحی، میرحسین زاهدی، نوید مبلغی، حمید مهدیان‌راد	زبان انگلیسی	

نام طراحان	نام درس	اختصاصی
حسین اسفینی، محمد بحیرایی، کورش داوودی، امیر زراندوز، علیرضا عبدی، رحیم مشتاق‌نظم	ریاضی و آمار (۳)	
محمد بحیرایی، نیکو دکامین، حمیدرضا سجودی، علی شهرایی، علیرضا عبدی	ریاضی و آمار (۲)	
نسرين جعفری، فاطمه حیاتی، سارا شریفی، مهسا عفتی، فاطمه فهیمان	اقتصاد	
سیدعلیرضا احمدی، محسن اصغری، وحید رضازاده، سمهیه قان‌بیلی، حمید محدثی	علوم و فنون ادبی (۳)	
سیدعلیرضا احمدی، محسن اصغری، عارفه‌سادات طباطبایی‌نژاد، سمهیه قان‌بیلی، حمید محدثی	علوم و فنون ادبی (۲)	
منتخب از سوال‌های کتاب آبی پیمانه‌ای علوم و فنون ادبی جامع کنکور انسانی (دهم، بازدهم و دوازدهم) ابراهیم احمدی، نوید امساکی، ولی برجی، محمد جهان‌بین، سیدمحمدعلی مرتضوی، مهدی نیکزاد	علوم و فنون ادبی (۲) – سوال‌های آشنا	
میلاد باغ شیخی، علی محمد کریمی، ملیحه گرجی، میلاد هوشیار	تاریخ	
محمدعلی خطیبی بایگی، علیرضا رضایی، فاطمه سخاونی	جغرافیا	
آزینا بیدقی، میناسادات تاجیک، محمدابراهیم سلیمانی	جامعه‌شناسی	
مجید پیرحسینلو، نیما جواهری، کیمیا طهماسبی، فرهاد قاسمی‌نژاد	منطق و فلسفه	
میناسادات تاجیک، کوثر دستورانی، مهسا عفتی، فرهاد علی‌نژاد	روان‌شناسی	

کرینشگران و ویراستاران

ویراستار	مسئول درس	گزینشگر	نام درس
محسن اصغری، مریم شمرانی، مرتضی منشاری	کاظم کاظمی	محمدجواد قورچیان	فارسی
درویشعلی ابراهیمی، سیدمحمدعلی مرتضوی، اسماعیل‌علی‌پور	نوید امساکی	نوید امساکی	عربی زبان قرآن
سکینه گلشنی، محمدابراهیم مازنی	محمد رضایی‌بقا	امین اسدیان‌پور، سیداحسان هندی	دین و زندگی
مصطفومه شاعری	دبورا حاتانیان	دبورا حاتانیان	معارف اقلیت
سعید آقچه‌لو، رحمت‌الله استیری، محدثه مرآتی	سپیده عرب	سپیده عرب	زبان انگلیسی
ایمان چینی‌فروشان، مهدی ملارضانی، علی ارجمند	محمد بحیرایی	محمد بحیرایی	ریاضی و آمار (۳)
ایمان چینی‌فروشان، مهدی ملارضانی، علی ارجمند	محمد بحیرایی	محمد بحیرایی	ریاضی و آمار (۲)
مرتضی منشاری، سیدعلیرضا احمدی	حیدر محدثی، فرهاد علی‌نژاد	حیدر محدثی، فرهاد علی‌نژاد	علوم و فنون ادبی (۳)
مرتضی منشاری، سیدمحمدعلی مرتضوی	حیدر محدثی، فرهاد علی‌نژاد	حیدر محدثی، فرهاد علی‌نژاد	علوم و فنون ادبی (۲)
درویشعلی ابراهیمی	سیدمحمدعلی مرتضوی	سیدمحمدعلی مرتضوی	عربی زبان قرآن (۳) و (۲)
پریسا ایزدی، زهرا دامیار	میلاد هوشیار	میلاد هوشیار	تاریخ
مریم بستان، زهرا دامیار	محمدعلی خطیبی بایگی	محمدعلی خطیبی بایگی	جغرافیا
محمدابراهیم مازنی	ارغوان عبدالملکی	ارغوان عبدالملکی	جامعه‌شناسی
مجید پیرحسینلو، فرهاد علی‌نژاد	نیما جواهری	نیما جواهری	منطق و فلسفه
محمدابراهیم مازنی، فرهاد علی‌نژاد	مهرسا عفتی	مهرسا عفتی	روان‌شناسی

گروه فنی و تولید

سیدمحمدعلی مرتضوی (اختصاصی)، الهام محمدی (عمومی)	مدیر گروه
زهرا دامیار (اختصاصی)، مصصومه شاعری (عمومی)	مسئول دفترچه
مدیر: فاطمه رسولی نسب، مسئول دفترچه: زهرا قموشی (اختصاصی)، لیلا ایزدی (عمومی)	گروه مستندسازی
لیلا عظیمی (اختصاصی)، زهرا تاجیک (عمومی)	حروف‌چین و صفحه‌آرا
سوران نعیمی	ناظر چاپ

(مسن اصغری)

مفهوم مشترک بیت صورت سؤال و گزینه «۳»: لزوم ترک تعلقات و گذشتن از هرگونه وابستگی مادی و دنیوی در راه عشق

۹- گزینه «۳»

تشریح گزینه‌های دیگر

گزینه «۱»: همراه بودن عشق با غم و اندوه

گزینه «۲»: توصیف زیبایی معشوق و بی‌نظیر بودن او

گزینه «۴»: ناتوانی عقل در شناخت و درک معشوق و عشق

(فارسی ۳، مفهوم، صفحه ۶۵)

فارسی ۳**۱- گزینه «۳»**

اتراق: موقعتاً در جایی اقامت گردیدن

جراره: ویژگی نوعی عقرب زرد بسیار سمی که دم‌ش روی زمین کشیده می‌شود.

طاق ضربی: طاق احداث شده بین دهانه دو تیر آهن که آنرا با آجر و ملات گچ

(فارسی ۳، لغت، ترکیبی) می‌سازند.

(مریم شمیرانی)

مفهوم بیت گزینه «۳» این است که فردای تو را امروز می‌سازد چنان که امروز تو ساخته دیروز توتست، در حالی که در گزینه‌های دیگر شاعر غنیمت شمردن زمان حال و بی‌توجهی به گذشته و فردا را توصیه می‌کند. (فارسی ۳، مفهوم، ترکیبی)

۱۰- گزینه «۳»

(احسان برزگر - رامسر)

مورد (ب): حشم: خدمتکاران (جمع) نه خدمت کار که مفرد است.

مورد (د) خصال: جمع خصلت، خویها، خواه نیک باشد یا بد

(فارسی ۳، لغت، ترکیبی)

فارسی ۲**۱۱- گزینه «۲»**

(مریم شمیرانی)

(فارسی ۳، املاء، ترکیبی)

غلط املایی: خورد ← خرد (کوچک)

۱۲- گزینه «۳»

(محمدبهراد قورچیان)

«فرهاد و شیرین» اثر وحشی بافقی است.

«تحفه الاحرار» اثر جامی است.

«عباس میرزا آغازگری تنها» اثر مجید واعظی است.

(فارسی ۲، تاریخ ادبیات، ترکیبی)

۱۳- گزینه «۱»

«بهارستان» اثر جامی است.

(فارسی ۲، املاء - شیراز)

در بیت (الف): از صحیح کسی حرف صداقت شنود «آرایه تشخیص» ایجاد کرده است.

(مسن اصغری)

غلطهای املایی و شکل درست آن‌ها:

گزینه «۱»: قایت ← غایت (غایت قصوا = غایت القصوى)

گزینه «۲»: غریب (دوم) ← قریب (خوبی و نزدیک)

گزینه «۳»: حزم ← هضم (گوارش)

(فارسی ۳، املاء، ترکیبی)

۱- گزینه «۴»

(نرگس موسوی - ساری)

اسلوب معادله: مصروف دوم مصادقی برای مصروف اول است. گریبان لحد = تنور - اشک

= طوفان / تناقض ندارد.

تشرح گزینه‌های دیگر

گزینه «۱»: تشبیه: ما همچون هلال هستیم / پارادوکس: از خمیدن علم افراشتن

گزینه «۲»: مجاز: جام مجاز از شراب / تلمیح: اشاره به «الحال گفتن» منصور

حلاج و به دار آویخته شدن او دارد.

گزینه «۳»: استعاره: چراغ استعاره از معشوق / ایهام تناسب: پروانه دو معنی دارد:

۱- اجزاء، ۲- حشره پروانه، در معنی غیرقابل پذیرش خود در بیت (حشره پروانه) با

آتش و چراغ تناسب دارد. (فارسی ۳، آرایه، ترکیبی)

۱۴- گزینه «۴»

(فارسی ۳، سنتور، ترکیبی)

(کاظم کاظمی)

تشبیه: شراب عشق و چو مست / جناس: شراب و خراب / نغمه حروف: تکرار و اج

ش «ش» / ایهام تناسب: مدام ← همواره، همیشه (معنای سازگار با مفهوم بیت، ۲-

شراب (با مست، شراب و خراب) تناسب دارد. (فارسی ۳، آرایه، ترکیبی)

۲- گزینه «۴»

(مسن اصغری)

حس آمیزی: زهد خشک (آمیختن حس لامسه با پدیده ذهنی یا انتزاعی) (زهد:

ذهنی - خشک: لامسه)

ایهام تناسب: بار-۱- مجاز از سختی، دشواری و مشقت (معنای موردنظر)

۲- آنچه بدوسیله حیوان یا انسان حمل می‌شود (با مرکب تناسب دارد).

اسلوب معادله: مصروف دوم مصادق و نمونه‌ای برای مفهوم مصروف اول است.

استعاره: غبار استعاره از غم و اندوه (فارسی ۳، آرایه، ترکیبی)

۱۵- گزینه «۴»

(مارح علی اقدم - بوکلن)

در گزینه‌های «۱، ۳ و ۴» بین واژه‌ها رابطه تضمن وجود دارد ولی در گزینه «۲»

واژه‌ها با هم رابطه ترادف دارند.

نکته مهم درسی

برای پی بردن به رابطه تضمن بین دو واژه، یکی از واژه‌ها، جزئی از دیگری است به

عبارت دیگر یکی زیر مجموعه دیگری است. (فارسی ۳، دستور، صفحه ۱۱۶)

۱۶- گزینه «۲»

(مسن خدابی - شیراز)

در بیت (الف): بوی محبت شنود «آرایه حس آمیزی» دارد.

در بیت (د): واژه «حروف» مجاز از سخن و کلام است.

در بیت (ج): «شکرخند» تشبیه دارد.

در بیت (ب): ترکیب «نهن گور» اضافه استعاری است که آرایه «استعاره» ایجاد

نموده است. (فارسی ۳، آرایه، ترکیبی)

۳- گزینه «۴»

(مرتفنی منشاری - اربیل)

خاک بر سر کن غم ایام را ← خاک [را] بر سر غم ایام کن

آن زمان وقت می‌صبح فروع است که شب ← وقت: مسند

گرد خرگاه افق بردۀ شام [را] اندازد ← بردۀ: مفعول

(فارسی ۳، دستور، ترکیبی)

۴- گزینه «۴»

(مسن خدابی - شیراز)

۵- گزینه «۴»

در بیت (الف): واژه «آن» در گروه اسمی «خر آن آفتاب» صفت مضادیه است.

در بیت (ب): ضمیر پیوسته «ش» در گروه اسمی «در وصلش» مضاف‌الیده مضادیه است.

(فارسی ۳، دستور، صفحه ۶۷)

در بیت (الف): از صحیح کسی حرف صداقت شنود «آرایه تشخیص» ایجاد کرده است.

در بیت (ب): ترکیب «نهن گور» اضافه استعاری است که آرایه «استعاره» ایجاد

نموده است. (فارسی ۳، آرایه، ترکیبی)

۶- گزینه «۴»

(کاظم کاظمی)

مفهوم بیت گزینه «۴»: شکایت شاعر از رنج و محنت روزگار

مفهوم مشترک ابیات مرتبه: نایابدی قدرت و مقام دنیوی

(فارسی ۳، مفهوم، صفحه ۶۲)

۷- گزینه «۴»

گزینه «۲»: پادشاه بخشند، نزد خداوند صاحب اجر و پاداش خواهد بود.

گزینه «۳»: آگاه بودن معشوق از عشق خالصانه عاشق و ضرورت نداشتن اظهار

اخلاق در عشق

گزینه «۴»: ضرورت پذیرفتن خواست و مشیت پروردگار بدون خودخواهی

(فارسی ۳، مفهوم، صفحه ۶۹)

۸- گزینه «۱»

(کاظم کاظمی)

مفهوم عبارت صورت سؤال و بیت گزینه «۱»: تأکید بر اخلاص یا خلوص نیت در عبادت حق

تشریح گزینه‌های دیگر

گزینه «۲»: پادشاه بخشند، نزد خداوند صاحب اجر و پاداش خواهد بود.

گزینه «۳»: آگاه بودن معشوق از عشق خالصانه عاشق و ضرورت نداشتن اظهار

اخلاق در عشق

گزینه «۴»: ضرورت پذیرفتن خواست و مشیت پروردگار بدون خودخواهی

(فارسی ۳، مفهوم، صفحه ۶۹)

(راضیه یارکری)

«یقینیه»: به من می‌دهد / تقدیم می‌کند (رد گزینه‌های ۱ و ۴)؛ «مواضع قیمه»: پندهای با ارزشی؛ جمع است. (رد گزینه‌های ۳ و ۴) / «أی»: پدرم (رد گزینه‌های ۱ و ۴) / «الهندی»: تهدایت شوم (رد گزینه‌های ۳ و ۴) (ترجمه)

(الله مسیح فواه)

۲۳- گزینه «۲»

گزینه «۲»: «المعروف» جمع ترجمه شده و ضمیر «کم» ترجمه نشده و «قيمة» صفت دوم نماذج است که نباید با «و» ترجمه شود. گزینه «۳»: «أفضل طريق» به صورت صفت تفضیلی ترجمه شده است در حالی که باید صفت عالی ترجمه شود، چون مضاد واقع شده است؛ همچنین «ليهتدوا»: تا هدایت شوند به صورت متعادی ترجمه شده است. گزینه «۴»: «أفضل طريق» به صورت صفت تفضیلی ترجمه شده است و «ليهتدوا» که فعل للغایبین است، مخاطب ترجمه شده است.

(ولی برجه - ابرهه)

«فستانًا أرخص»: پیراهن زنانه ارزان تری (رد سایر گزینه‌ها) / «لائے»: زیرا او (رد گزینه‌های ۳ و ۴) / «فساتين»: پیراهن‌های زنانه‌ای (رد گزینه ۴) / «أسعار رخيصة»: قیمت‌های ارزانی، قیمت‌هایی ارزان (رد گزینه‌های ۳ و ۴). نکته: به ساختار کلمه «أرخص» که اسم تفضیل، بر وزن «أفضل» و به معنای «ازان تر» است، دقت کنید و آن را با «رخيص» به معنای «ازان» اشتباہ نگیرید. (ترجمه)

(هاری پولادی - تبریز)

۲۵- گزینه «۴»

«أهلک» در این گزینه فعل ماضی است: (دو چیز مردم را هلاک کرد ...) (ترجمه)

(الله مسیح فواه)

۲۷- گزینه «۲»

تشريع گزینه‌های دیگر
گزینه «۱»: «من یکون ذا وجهین»: کسی که دور است. گزینه «۳»: «لا یجتنبه»: دوری نکند «متعادی ترجمه شده است. گزینه «۴»: «تُرضِّي» به صورت فعل امر و با «واو» ترجمه شده است. (ترجمه)

(نوید امسکی)

۲۸- گزینه «۱»

«بیهترین بندگان خداوند»: خیر عباد الله (رد سایر گزینه‌ها)؛ «در زندگی»: فی الحیة (رد گزینه ۴)؛ «به دیگران سود می‌رسانند»: ينفعون الآخرين (رد گزینه‌های ۲ و ۴) (ترجمه)

ترجمه متن در گ مطلب:
شنا یکی از ورزش‌های آبی است که ورزشکاران با شناکدن در آب با هم رقابت می‌کنند. تاریخ آن در تمدن مصر و پس از آن در روم باستان به ۲۶۰ سال قبل از میلاد بر می‌گردد. این ورزش برای سلامتی بدن‌ها و جان‌های ما مفید است. شنا بر تعادل بسیستم عصبی و گردش خون تأثیر می‌گذارد. روش صحیح تنفس را یاد می‌دهد، فشار خون را پایین می‌آورد («تخفّض» از مصدر «تحفیض») و از سلامتی قلب محافظت می‌کند.

مسابقات شنا در استخری به طول ۵۰ متر و عرض ۲۵ متر و دمای آب از ۲۴ تا ۲۲ درجه برگزار می‌شود و آن به صورت مسابقاتی به طول ۱۰۰ متر یا ۲۰۰ متر انجام می‌شود. انواع مختلفی از این مسابقات مانند شنا برروانه یا شنا قورباغه وجود دارد. سال ۱۹۸۶ اولین سال مسابقات شنا در بازی‌های المپیک بود. موقوف ترین قهرمان شنا در بازی‌های المپیک مردی است که هشت مدال طلا به دست آورده است.

(کاظم کاظمی)

در گزینه «۳» دو وابسته پیشین و در سایر گزینه‌ها سه وابسته پیشین به کار رفته است. بررسی وابسته‌های پیشین در گزینه‌ها:

گزینه «۱»: «امیر (شاخ) / کمترین (صفت عالی) / صد (صفت شمارشی)

گزینه «۲»: هر (صفت مبهم) / همین (صفت اشاره) / این (صفت اشاره)

گزینه «۳»: هر (صفت مبهم) / همین (صفت اشاره)، توجه: «هیچ» ضمیر مبهم و

دارای نقش مغولی است.

گزینه «۴»: آن (صفت اشاره) / صد (صفت شمارشی) / چه (صفت پرسشی)

(فارسی ۲، سنتور، صفحه ۱۴۳)

۱۸- گزینه «۴»

مفهوم مشترک بین صورت سوال و گزینه «۴»: با لطف و عنایت خداوند، اوضاع نامساعد سامان می‌یابد و آن‌جهه ناممکن به نظر می‌رسد، امکان پذیر می‌گردد.

شرح گزینه‌های دیگر

گزینه «۱»: طلب عنایت از ساقی برای بهبود اوضاع

گزینه «۲»: اظهار قدردانی از لطف و احسان ممدوح

گزینه «۳»: ناکارآمدی تدبیر آدمی بدون عنایت و لطف خداوند

(فارسی ۲، مفهوم، صفحه ۱۰)

۱۹- گزینه «۴»

(ابراهیم رضایی مقدم - لاهیجان)

مفهوم بین گزینه‌های «۱، ۲ و ۳»: بیان قناعت یا قناعت ورزی

مفهوم بین گزینه «۴»: تحمل سختی فراق

(فارسی ۲، مفهوم، صفحه ۱۴۳)

۲۰- گزینه «۳»

مفهوم بین صورت سوال تکیه کردن به خود و عادت‌های نیک و پیشنهاد خویش است که از ایات گزینه‌های «۱، ۲ و ۴» نیز همین مفهوم دریافت می‌شود. در گزینه «۳»، بر تواضع و فروتنی تأکید شده است.

شرح گزینه‌های دیگر

گزینه «۱»: شخص آتش زبان، خویشن دفع گزند می‌کند همان گونه که سپند با تکیه بر خویشن مصرع برجسته خود است.

گزینه «۲»: صاحب کسب و کمال، نیازی به اصل و نسب ندارد، همان گونه که قطره وقتی به گوهر تبدیل می‌شود نیازی به دریا ندارد.

گزینه «۴»: انسان‌های پخته و کامل مانند چنار، آتش را از وجود خودشان شعله‌ور می‌کنند. عود به واسطه خامی است که وابسته آتش شده است.

(فارسی ۲، مفهوم، صفحه ۱۴۴)

عربی، زبان قرآن ۲ و ۳

(نوید امسکی)

«اقدس فی مشیک»: در راه رفتن میانه روی کن (رد سایر گزینه‌ها) / «اغضض می صوتک»: از صدایت بکاه (رد گزینه‌های ۳ و ۴) / «أصوات»: صدایها (رد گزینه ۳) / «الحمیر»: خران (رد گزینه ۲).

(ترجمه)

۲۲- گزینه «۳»

(محمد بهان‌بین - قنات)

«هؤلاء آباء و أمهات»: ایشان پدران و مادرانی هستند (رد گزینه ۲)؛ «غيرشدون»: که راهنمایی می‌کنند (رد گزینه‌های ۲ و ۴)؛ «كُلًا مِنْ أَوْلَادِهِمْ»: هر یک / هر کدام از فرزندان خود / خودشان / خویش (رد گزینه ۱)؛ «إِلَيْهِ»: به / به سوی؛ «أطیب الصفات»: پاکیزه‌ترین ویژگی‌ها (رد گزینه ۱)؛ «وَ»: و (رد گزینه‌های ۲ و ۴)؛ «أصلح الأعمال»: شایسته‌ترین کارها (رد گزینه ۱) (ترجمه)

(محمد پهلوان بین- فاثنات)

فعل «تواضع» از باب تفاعل است و فعل‌های باب تفاعل حرکت کسره ندارند، لذا شکل درست آن «تَوَاضِع» است و نیز «من» به کار رفته بعد از «کل»، حرف جر نیست؛ لذا باید «من» می‌بود.

(فقط مركبات)

۳۴- گزینه ۲

(همدم مقدس‌زاده- مشور)

مسابقات شنا در درجه حرارت آب از ۲۲ تا ۲۴ درجه برگزار می‌شود» (صحیح) تشریح گزینه‌های دیگر

گزینه ۱: «شنا از ورزش‌های جدیدی به شمار می‌آید که جوانان به آن می‌پردازند» (غلط)

گزینه ۳: «قهرمان شنا ۸ مداد را در اولین سال از بازی‌های المپیک در کروکدا» (غلط)

گزینه ۴: «در المپیک از انواع شنا فقط شنا پروانه و شنا قورباغه وجود دارد!» (غلط)

(هادی پولادی- تبریز)

۳۵- گزینه ۳

(همدم مقدس‌زاده- مشور)

فسار خون را بالا می‌برد و ... (غلط است / فشار خون را کاهش می‌دهد) تشریح گزینه‌های دیگر

گزینه ۱: «شنا روحیه را بالا می‌برد و لبخند را بر لبها و دهان ما می‌نشاند!» (صحیح)

گزینه ۲: «شنا به ما یاد می‌دهد که همیشه روی پاهایمان راه نرویم و زندگی گاهی تغییر می‌کند!» (صحیح)

گزینه ۴: «کودکانی که شنا یاد می‌گیرند و می‌توانند در زیر آب شنا کنند، اعتماد به نفس بالاتری خواهند داشت!» (صحیح)

(درک مطلب)

(راضیه یارکاری)

۳۶- گزینه ۴

(همدم مقدس‌زاده- مشور)

«فشار خون را بالا می‌برد و ... (غلط است / فشار خون را کاهش می‌دهد) تشریح گزینه‌های دیگر

گزینه ۱: «تاریخ شنا!

گزینه ۳: «ورزش شنا در بازی‌های المپیک! گزینه ۴: شنا از زمان قدیم تا کنون!

(درک مطلب)

(قواعد اسم)

(الله مسیح فواد)

۳۷- گزینه ۳

(سید محمدعلی مرتفعی)

گزینه ۲: « فعل ماض، له حرفان زائدان» نادرست است. فعل مضارع از باب تفعیل و دارای یک حرف زائد است.

گزینه ۳: «مجھول، فاعله محدود» نادرست است. چون فعلی معلوم است، فاعل آن محدود نیست.

گزینه ۴: « مصدره: تعلم، فاعله «الطريقة»» نادرست است. فعل از باب تفعیل و مصدر «تعلیم» است. همچنین «الطريقة» نقش مفعول (مفهول به) را دارد.

(تمثیل صرفی و مهل اعرابی)

(قواعد اسم)

(سید محمدعلی مرتفعی)

۳۹- گزینه ۲

(سید محمدعلی مرتفعی)

گزینه ۱: « مضاف الیه » نادرست است. «المسيح» بعد از حرف جر «فی» آمده و مجرور به حرف جر است.

گزینه ۲: « حروفه الأصلية: م س ح » نادرست است. سه حرف اصلی آن، «س ب ح» است.

گزینه ۳: «خبر» نادرست است. دقت کنید که جمله فعلیه است و خبر نداریم.

(تمثیل صرفی و مهل اعرابی)

(قواعد اسم)

(محمد پهلوان بین- فاثنات)

۴۰- گزینه ۴

«واقعه» در گزینه ۱ «خبر» (کات) است؛ در گزینه ۲ «اسم معرفه «الواقعه» صفت برای «طیسفون» و در گزینه ۳ «خبر برای مبتدای (هی)» است. ولی در گزینه ۴ «واقعه» حال است.

(حال)

(مبوبه ابتسام)

در فرهنگ قرآن، توفیق به معنای آسان نمودن است یعنی همراه با سعی و تلاشی که انسان از خود نشان می‌دهد، خداوند نیز شرایط و اسباب را چنان فراهم می‌کند که وی بتواند آسان‌تر به مقصد برسد. امداد خاص خدای متعال نسبت به آنان که با نیت پاک قدم در راه حق گذاشتند توفیق الهی نام دارد و آیه «والذین جاهدوا...» بیانگر این سنت الهی است.

(دین و زندگی ۳، درس ۶، صفحه‌های ۶۷ و ۷۳)

(مبوبه ابتسام)

قرار گرفتن در دایرة سنت املاء و استدرج، نتیجه عمل خود انسان‌هاست. بنابراین باید بکوشیم که در دایرة این سنت قرار نگیریم.

قرآن کریم پس از بیان این سنت می‌فرماید: «انَّ كَيْدِي مُتِينٌ»

(دین و زندگی ۳، درس ۶، صفحه ۶۷ و ۷۵)

(ممدر رضایی بقا)

در خطبهای که حضرت زینب (س) در شام و در برابر بیزید ایجاد کرد، با استناد به آیه «آنان که کافر شدند تصور نکنند که اگر به آنان مهلت می‌دهیم، (این مهلت) به نفع آن‌ها است، فقط به این خاطر به آنان مهلت می‌دهیم تا بر گناهان خود بیفرایند. برای آنان عذاب خوارکننده خواهد بود.»، کفر بیزید را اعلام نمود.

(دین و زندگی ۳، درس ۶، صفحه ۱۰)

۴۸- گزینه «۱»

(ممدر رضایی بقا)

یکی از موارد سبقت رحمت بر غصب خدا آن است که وقتی انسان کار نیکی انجام می‌دهد، خداوند به فرشته‌اش دستور می‌دهد که فوراً آن را ثبت نماید، اما وقتی گناهی مرتكب می‌شود به فرشته خود دستور می‌دهد که صبر کند تا بنده‌اش توبه کند و جبران نماید. (دلیل نادرستی گزینه‌های ۱ و ۲؛ و در صورتی که بنده توبه نکردد آن گاه را ثبت نماید. همچنین خداوند عمل نیک را چند برابر پاداش و کار بد را به اندازه خودش جزا می‌دهد. سنت سبقت رحمت بر غصب در عبارت «یا مَنْ سَبَقَتْ رَحْمَةً عَغْسَبَهُ ای خدایی که مرحمتش بر غضبیش سبقت گرفته است.»، نهفته است.»

(قرآن کریم درباره این سنت می‌فرماید: «پروردگار شما رحمت را بر خود واجب کرده است.»)

(ممدر رضایی بقا)

قرآن کریم می‌فرماید: «کسانی که زندگی دنیا و تجملات آن را بخواهند، حاصل کارهایشان را در همین دنیا به آنان می‌دهیم و کم و کاستی نخواهند دید، اما اینان در آخرت جز آتش دوزخ ندارند و هر چه در دنیا کرده‌اند برای رفته و آن‌چه را که انجام می‌دهند، باطل است.» خداوند، سنت و قانون امداد عام خود را بر این قرار داده که هر کس هر کدام از راه‌های پذیرش دعوت حق یا لجاجت در برابر آن را بپذیرد، بتوانند از امکاناتی که خداوند در اختیارش قرار داده استفاده کند.

(دین و زندگی ۳، درس ۶، صفحه ۷۷)

۴۹- گزینه «۲»

(مسنن بیاتی)

خداوند ما را با هر خیر یا شری می‌آزماید؛ بیماری یا سلامت، فقر یا ثروت، از دست دادن پدر و مادر (مورد سؤال) ... و بهطور کلی هر حادثه تلخ و شریین موارد امتحانی ما به حساب می‌آید. این موارد برای ما امتحانی است تا روشش نشود که ما نسبت به آن حادثه چه تصمیمی می‌گیریم و چگونه عمل می‌کنیم. عمل درست، موجب رشد و کمال می‌شود و عمل غلط، عقب ماندگی و خرسان ما را به دنبال دارد. آیه «کل نفس ذاته الموت و نبلوکم بالشر و الخبر فتنه و الينا ترجعون» با اشاره به سنت ابتلاء و همچنین اشاره به مرگ انسان التیام بخش فرد مصیبত‌زده است.

(دین و زندگی ۳، درس ۶، صفحه ۶۷ و ۷۰)

۵۰- گزینه «۳»

(مسنن بیاتی)

پاسخ به نیازهای برتر باید کاملاً درست و قابل اعتماد باشد، زیرا هر پاسخ احتمالی و مشکوک نیازمند تجربه و آزمون است در حالی که عمر محدود آدمی برای چنین تجربه‌ای کافی نیست. به خصوص که راه‌های پیشنهادی هم بسیار زیاد و گوناگون‌اند. همچنین این پاسخ‌ها باید همه‌جانبه باشند: به طوری که به نیازهای مختلف انسان به صورت هماهنگ پاسخ دهد؛ زیرا ابعاد جسمی و روحی، فردی و اجتماعی، دنیوی و اخروی انسان، پیوند و ارتباط کامل و تنگاتنگی با هم دارند.

(دین و زندگی ۳، درس ۱، صفحه ۹)

(ممدر رضایی بقا)

یکی از ویژگی‌های فطری مشترک انسان‌ها، کنگکاوی و در جست‌وجوگر بودن است. انسان‌ها از شناخت حقایق لذت می‌برند و دلایان را بر نادان‌ها ترجیح می‌دهند.

(دین و زندگی ۳، درس ۲، صفحه ۱۸)

۵۱- گزینه «۴»

(امین اسریان پور)

آیه ۹۶ سوره اعراف می‌فرماید: «وَ لَوْ أَنَّ أَهْلَ الْقَرْيَةِ أَمْنُوا وَ اتَّقُوا لَفْتَحَنَا عَلَيْهِمْ بَرَكَاتَ مِنَ السَّمَاءِ وَ الْأَرْضِ وَ لَكُنْ كَذَبُوا فَاخْذُنَاهُمْ بِمَا كَانُوا يَكْسِبُونَ»

(دین و زندگی ۳، درس ۶، صفحه ۶۸)

(ممدر رضایی بقا)

قرآن کریم می‌فرماید: «ای کسانی که ایمان آورده‌اید دعوت خدا و پیامبر را بپذیرید، آن‌گاه که شما را به چیزی فرا می‌خواند که به شما زندگی حقیقی می‌بخشد.» این آیه بیانگر «کشف راه درست زندگی» است.

(دین و زندگی ۳، درس ۱، صفحه‌های ۲ و ۸)

۵۲- گزینه «۳»

(سید احسان هنری)

بیان امام علی (ع) بیانگر سنت املاء و استدرج است که از آیه شریفه «سینستدر جهم من حیث لایعلمون» مفهوم می‌گردد.

(دین و زندگی ۳، درس ۶، صفحه ۶۷)

(ممدر رضایی بقا)

اگر کسانی دست به تحقیق و جست‌جو بزنند، اما نتوانند به حقانیت دین جدید پی‌برند، عذرشان نزد خداوند پذیرفته است و مورد مؤاخذه قرار نمی‌گیرند. (درستی مورد «الف») ممکن است پیروان پیامبران گذشته از آمدن پیامبر جدید آگاه نشوند؛ چنین افرادی نزد خداوند عذر دارند (درستی مورد «ج») و اگر مطابق دین خود عمل کرده باشند، پاداش خود را می‌گیرند.

(دین و زندگی ۳، درس ۳، صفحه ۳۴)

۵۳- گزینه «۲»

(علی‌الفضل امیرزاده)

ظلم به دیگران و افزایش گناه اعم از فردی و اجتماعی، اثار زیان‌باری از جمله نزول بلا و عدم استجابت دعا را به دنبال دارد. این مسئله بیانگر سنت «تأثیر اعمال انسان در زندگی او» است که حدیث «من یموت بالذنوب اکثر محن می‌مومت بالاجال ...» بیانگر آن است.

(دین و زندگی ۳، درس ۶، صفحه ۷۵ و ۷۶)

(ممدر رضایی بقا)

(دین و زندگی ۳، درس ۶، صفحه‌های ۶۷ و ۷۴)

۴۱- گزینه «۳»

(ممدر رضایی بقا)

یکی از موارد سبقت رحمت بر غصب خدا آن است که وقتی انسان کار نیکی انجام می‌دهد، خداوند به فرشته‌اش دستور می‌دهد که فوراً آن را ثبت نماید، اما وقتی گناهی مرتكب می‌شود به فرشته خود دستور می‌دهد که صبر کند تا بنده‌اش توبه کند و جبران نماید. (دلیل نادرستی گزینه‌های ۱ و ۲؛ و در صورتی که بنده توبه نکردد آن گاه را ثبت نماید. همچنین خداوند عمل نیک را چند برابر پاداش و کار بد را به اندازه خودش جزا می‌دهد. سنت سبقت رحمت بر غصب در عبارت «یا مَنْ سَبَقَتْ رَحْمَةً عَغْسَبَهُ ای خدایی که مرحمتش بر غضبیش سبقت گرفته است.»، نهفته است.»

(قرآن کریم درباره این سنت می‌فرماید: «پروردگار شما رحمت را بر خود واجب کرده است.»)

۴۲- گزینه «۴»

(ممدر رضایی بقا)

قرآن کریم می‌فرماید: «کسانی که زندگی دنیا و تجملات آن را بخواهند، حاصل کارهایشان را در همین دنیا به آنان می‌دهیم و کم و کاستی نخواهند دید، اما اینان در آخرت جز آتش دوزخ ندارند و هر چه در دنیا کرده‌اند برای رفته و آن‌چه را که انجام می‌دهند، باطل است.» خداوند، سنت و قانون امداد عام خود را برای رفته و آن‌چه را که هر کس هر کدام از راه‌های پذیرش دعوت حق یا لجاجت در برابر آن را بپذیرد، بتوانند از امکاناتی که خداوند در اختیارش قرار داده استفاده کند.

(دین و زندگی ۳، درس ۶، صفحه ۷۷)

۴۳- گزینه «۲»

خداوند ما را با هر خیر یا شری می‌آزماید؛ بیماری یا سلامت، فقر یا ثروت، از دست دادن پدر و مادر (مورد سؤال) ... و بهطور کلی هر حادثه تلخ و شریین موارد امتحانی است تا روشش نشود که ما نسبت به آن حادثه چه تصمیمی می‌گیریم و چگونه عمل می‌کنیم. عمل درست، موجب رشد و کمال می‌شود و عمل غلط، عقب ماندگی و خرسان ما را به دنبال دارد. آیه «کل نفس ذاته الموت و نبلوکم بالشر و الخبر فتنه و الينا ترجعون» با اشاره به سنت ابتلاء و همچنین اشاره به مرگ انسان التیام بخش فرد مصیب‌زده است.

(دین و زندگی ۳، درس ۶، صفحه ۶۷ و ۷۰)

۴۴- گزینه «۴»

آیه ۹۶ سوره اعراف می‌فرماید: «وَ لَوْ أَنَّ أَهْلَ الْقَرْيَةِ أَمْنُوا وَ اتَّقُوا لَفْتَحَنَا عَلَيْهِمْ بَرَكَاتَ مِنَ السَّمَاءِ وَ الْأَرْضِ وَ لَكُنْ كَذَبُوا فَاخْذُنَاهُمْ بِمَا كَانُوا يَكْسِبُونَ»

(دین و زندگی ۳، درس ۶، صفحه ۶۸)

۴۵- گزینه «۴»

(سید احسان هنری)

بیان امام علی (ع) بیانگر سنت املاء و استدرج است که از آیه شریفه «سینستدر جهم من حیث لایعلمون» مفهوم می‌گردد.

(دین و زندگی ۳، درس ۶، صفحه ۶۷)

۴۶- گزینه «۲»

(علی‌الفضل امیرزاده)

ظلم به دیگران و افزایش گناه اعم از فردی و اجتماعی، اثار زیان‌باری از جمله نزول بلا و عدم استجابت دعا را به دنبال دارد. این مسئله بیانگر سنت «تأثیر اعمال انسان در زندگی او» است که حدیث «من یموت بالذنوب اکثر محن می‌مومت بالاجال ...» بیانگر آن است.

(دین و زندگی ۳، درس ۶، صفحه ۷۵ و ۷۶)

۴۷- گزینه «۴»

(علی‌الفضل امیرزاده)

امام علی (ع) می‌فرماید: «خدا هیچ کس را همانند کسی که به او مهلت داده «أَمْلَى لَهُمْ»، امتحان و آزمایش (فتنه) نکرده است.» حتی اگر انسانی بارها گناه کرد و توبه نمود باز هم خداوند از گناه او می‌گذرد، اما اگر کسانی چنان در باطن پیش روند که از کار خود خرسند باشند و با حق دشمنی (عداوت) و لجاجت (اصراز) ورزند، خداوند به آن‌ها فرصتی می‌دهد و بر امکانات و نعمت‌های آنان می‌افزاید. در حقیقت مهلت ها و نعمت‌ها با اختیار و اراده خودشان به صورت بلای الهی جلوگیر شده و باعث می‌شود به تدریج به سوی هلاکت ابدی نزدیک شوند.

(دین و زندگی ۳، درس ۶، صفحه‌های ۶۷ و ۷۴)

(حسن روحی - پوشش)

۷۵- گزینه «۲»

(میرحسین زاهدی)

جمله نیاز به فعل اصلی دارد (رد گزینه‌های ۱ و ۴). از طرفی جمله با مفعول (سفرهایی) شروع شده است؛ یعنی مفعول فعل متعدد "predict" قبل از آن قرار گرفته است، پس فعل جمله بایستی به شکل مجھول باشد. دقت کنید بعد از فعل مجھول، فعل دوم به شکل مصدر با "to" می‌تواند بیاید.

It is predicted that... = sb/sth is predicted to do sth

(کلوزتست)

(حسن روحی - پوشش)

۷۶- گزینه «۲»

(عید مردمیان راد - کاشان)

- (۱) مسئله، موضوع، مشکل
 (۲) ادعا، درخواست، تقاضا
 (۳) نماد، نشانه
 (۴) هدف

(کلوزتست)

ترجمه متن درگ مطلب:
 کهکشان‌ها مهم‌ترین عناصر سازنده جهان هستند. کهکشان یک گروه بزرگ متشکل از میلیون‌ها ستاره است و توسط میدان گرانشی خودش در کنار هم قرار گرفته است. کهکشان نوع اصلی دارد: مارپیچی و بیضی.
 کهکشان راه شیری یک کهکشان مارپیچی است: صفحه صافی از ستارگان با دو بازوی مارپیچی که از مرکز آن بیرون می‌آید. تقریباً یک چهارم همه کهکشان‌ها این شکل را دارند. کهکشان‌های مارپیچی به خوبی با گاز میان‌ستاره‌ای که ستارگان جدید در آن تشکیل می‌شوند، تأمین می‌شوند. همان‌طور که الگوی چرخشی مارپیچی به دور کهکشان می‌چرخد، گاز و گرد و غبار را فشرده می‌کند و ستاره‌های جوان را تشکیل می‌دهد.
 کهکشان‌های بیضی شکل، شکل بیضی یا کرمای متقارنی دارند و هیچ ساختار واضحی ندارند. بیشتر ستاره‌های ضو آن‌ها بسیار قدیمی هستند و از آن‌جا که [کهکشان‌های] بیضی‌شکل گاز بین‌ستاره‌ای ندارند، هیچ ستاره جدیدی در آن‌ها شکل نمی‌گیرد.
 بزرگ‌ترین و درخشان‌ترین کهکشان‌های جهان، بیضی‌شکل با جرمی در حدود ۱۰۱۳ برابر جرم خورشید هستند، این اجرام غول‌آسا ممکن است غالباً منبع انتشار امواج رادیویی قوی باشند، که در این صورت کهکشان‌های رادیویی نامیده می‌شوند. تقریباً دو سوم کهکشان‌ها بیضی‌شکل هستند.

(نویر مبلغی)

۷۷- گزینه «۳»

(ناصر ابوالحسنی - کاشان)

ترجمه جمله: «طبق متن، یک کهکشان ... است.
 گروهی از ستاره‌ها که بهوسیله میدان گرانشی آن کنار هم قرار گرفته‌اند.»
 (درگ مطلب)

(نویر مبلغی)

۷۸- گزینه «۱»

(حسن روحی - پوشش)

ترجمه جمله: «پاراگراف دوم به طور عمده در مورد چه چیزی بحث می‌کند؟»
 «کهکشان‌های مارپیچی»
 (درگ مطلب)

(نویر مبلغی)

۷۹- گزینه «۲»

(حسن روحی - پوشش)

ترجمه جمله: «کلمه "which" در پاراگراف ۲ به گاز اشاره دارد.»
 (درگ مطلب)

(نویر مبلغی)

۸۰- گزینه «۳»

(حسن روحی - پوشش)

ترجمه جمله: «با توجه به متن کدامیک از موارد زیر در مورد کهکشان‌های بیضی شکل صحیح نیست؟»
 «آن‌ها حاوی مقادیر زیادی گاز بین‌ستاره‌ای هستند.»
 (درگ مطلب)

۶۹- گزینه «۳»

ترجمه جمله: «رئیس جمهور معتقد است که مقامات بهداشت فقط دارند خطرات ویروس کرونا را بزرگنمایی می‌کنند بدون این که این امور را در نظر بگیرند.»
 (۱) محافظت کردن
 (۲) وقف کردن
 (۳) بزرگنمایی کردن
 (۴) اهدا کردن، پخشیدن
 (واژگان)

۷۰- گزینه «۲»

ترجمه جمله: «همیلتون همچنین اظهار می‌کند که آموزش دوستانه شامل راهبردهای مختلفی برای استفاده از زبان مادری دانش‌آموخته علاوه بر زبان مقصد است.»
 (۱) مسالمات‌آمیز، آرام
 (۲) دوزبانه
 (۳) گیج‌کننده
 (۴) خانگی
 (واژگان)

۷۱- گزینه «۱»

ترجمه جمله: «بلافاصله پس از این که او شروع به جستجو کرد، آنیتا فهمید که یافتن شغلی پردرآمد برای یک زن سیار سخت تراز آن چیزی است که تصور کرده بود.»
 (۱) تصور کردن، گمان کردن
 (۲) گردآوری کردن
 (۳) پشتیبانی کردن
 (۴) داشتن، حاوی بودن
 (واژگان)

۷۲- گزینه «۴»

ترجمه جمله: «از توصیفی که ڈات در نامه‌اش کرده بود، تصور این که آپارتمن جدید او چگونه بود، آسان بود.»
 (۱) نگهدارشوند
 (۲) حل کردن
 (۳) جستجو کردن
 (۴) تصویر کردن
 (واژگان)

ترجمه متن کلوزتست:

اولین مورد ثبت شده از عصبانیت یا خشونت شدید مسافر هوایما در حین پرواز در سال ۱۹۴۷ در پرواز هواپا به میامی اتفاق افتاد، اتفاقی که اکنون به عنوان «خشونت در هوایما» شناخته می‌شود. یک مرد مبت در مسافری دیگر حمله کرد و یک مهماندار هوایما را گاز گرفت. تعداد خشونت‌ها به نسبت رشد سفرها خیلی بیشتر افزایش یافته است. تا همین اواخر، اطلاعات کمی در مورد خشونت در هوایما جمع‌آوری شده بود، اما اطلاعاتی که [در دست است] نشان می‌دهد مسافران به طور فزاینده‌ای احتمال دارد باعث ایجاد مراجحت شوند یا در گیر اقدامات خشونت‌آمیز شوند. برای مثال، در سال ۱۹۹۸ از ۴۰۰ چهار میلیون مسافر، ۲۶۶ مورد خشونت در هوایما رخ داده است که نسبت به سال ۱۹۹۵ افزایش داشته است. پیش‌بینی می‌شود تا سال ۲۰۲۱ سفرهای هوایی در سطح بین‌المللی ۵٪ افزایش یابد که منجر به افزایش شلوغی فرودگاه‌ها شود. این امر، همراه با پرخاشگری فراینده مسافرین هوایی، به این معنی است که خشونت در هوایما در سال‌های آینده ممکن است به یک معرض بزرگ تبدیل شود.

۷۳- گزینه «۱»

۱) گسترش یافتن، زیاد شدن، منبسط شدن
 ۲) چیدن، مرتب کردن، تدارک دیدن
 ۳) بهشمار آوردن، تلقی کردن
 ۴) فراهم کردن، در دسترس قرار دادن
 (کلوزتست)

۷۴- گزینه «۳»

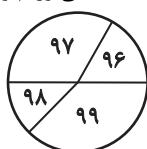
(۱) مستقیماً
 (۲) به طور مؤثر
 (۳) به طور ناگهانی، یک دفعه
 (۴) به طور فزاینده، به طور روزافزون
 (کلوزتست)

(ممد بهیرابی)

با توجه به نمودار میله‌ای داده شده، زوایای مرکزی مربوط به هر سال را به دست می‌آوریم و روی دایره نشان می‌دهیم:

$$\text{مجموع فراوانی‌ها} = 40 + 50 + 30 + 60 = 180$$

$$\frac{40}{180} \times 360^\circ = 80^\circ \quad \text{زاویه سال}$$

$$\frac{50}{180} \times 360^\circ = 100^\circ \quad \text{زاویه سال}$$

$$\frac{30}{180} \times 360^\circ = 60^\circ \quad \text{زاویه سال}$$

$$\frac{60}{180} \times 360^\circ = 120^\circ \quad \text{زاویه سال}$$

(ریاضی و آمار (۳)، آمار و احتمال، صفحه‌های ۱۳۷ و ۱۴۳)

«۸۷-گزینه ۴»

(ممد بهیرابی)

«۲-گزینه ۴»

با توجه به نمودار، میانگین داده‌ها برابر ۶ است، بنابراین:

$$\bar{x} = 6 \Rightarrow \frac{2+5+x+8+x+3}{5} = 6$$

$$\Rightarrow \frac{2x+18}{5} = 6 \Rightarrow 2x = 30 - 18 = 12 \Rightarrow x = 6$$

مقدار a برابر است با حاصل جمع میانگین و انحراف معیار، بنابراین:

$$\sigma = \sqrt{\frac{(2-6)^2 + (5-6)^2 + (8-6)^2 + (12-6)^2}{5}}$$

$$= \sqrt{\frac{16+1+4+36}{5}} = \sqrt{6} \Rightarrow a = \bar{x} + \sigma = 6 + \sqrt{6}$$

(ریاضی و آمار (۳)، آمار و احتمال، صفحه‌های ۱۳۷ و ۱۴۳)

(ممد بهیرابی)

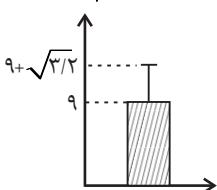
«۸۹-گزینه ۳»

ابتدا میانگین و انحراف معیار داده‌ها را به دست می‌آوریم:

$$\bar{x} = \frac{7+8+8+10+12}{5} = \frac{45}{5} = 9$$

$$\sigma = \sqrt{\frac{(7-9)^2 + 2 \times (8-9)^2 + (10-9)^2 + (12-9)^2}{5}}$$

$$\Rightarrow \sigma = \sqrt{\frac{4+2+1+9}{5}} = \sqrt{3/2}$$

(ریاضی و آمار (۳)، آمار و احتمال، صفحه‌های ۱۳۷ و ۱۴۳)

(ممد بهیرابی)

«۹۰-گزینه ۳»

با توجه به این که کمترین نمره مدرسه B برابر چارک اول مدرسه A است؛ پس به طور تقریبی می‌توان گفت ۲۵ درصد دانش‌آموزان مدرسه A در درس ریاضی نمره‌ای کمتر از همه دانش‌آموزان مدرسه B گرفته‌اند.

(ریاضی و آمار (۳)، آمار و احتمال، صفحه‌های ۱۳۷ تا ۱۴۳)

ریاضی و آمار (۳)

«۸۱-گزینه ۴»

تشریح گزینه‌ها:

گزینه «۱»: غلط است. زیرا از کلمه دقیقاً استفاده شده است. باید دقت کنید که در حالت کلی زوج یا فرد بودن اندازه نمونه می‌تواند بر تعداد و درصد دقیق داده‌های بین و اطراف چارک‌ها تأثیر بگذارد. لذا باید از کلمه «قریباً» یا «حدوداً» ۲۵ درصد در این جمله استفاده شود!

گزینه «۲»: در تعمیم، بر اساس داده‌های یک نمونه آماری، برای جامعه آماری مرتبط با آن نتیجه‌گیری می‌کنیم. لذا این گزینه غلط است.

گزینه «۳»: مهم‌ترین گام رسیدن به پاسخ، طرح یک پرسش دقیق و شفاف است که مربوط به گام اول (بیان مسئله) است و لذا این گزینه غلط است.

گزینه «۴»: این گزینه صحیح است. زیرا این معیار تحت تأثیر داده‌های دورافتاده قرار می‌گیرد.

(ریاضی و آمار (۳)، آمار و احتمال، صفحه‌های ۱۳۷ تا ۱۴۳)

«۸۲-گزینه ۴»

روش نمونه‌گیری و شیوه اندازه‌گیری در گام دوم بررسی می‌شود.

(ریاضی و آمار (۳)، آمار و احتمال، صفحه‌های ۱۳۷ تا ۱۴۳)

«۸۳-گزینه ۱»

واحد کیلومتر بر ساعت، واحد استاندارد برای اندازه‌گیری سرعت در ایران است و مشکلی ندارد.

(ریاضی و آمار (۳)، آمار و احتمال، صفحه‌های ۱۳۷ تا ۱۴۳)

«۸۴-گزینه ۲»

$$\text{اندازه جامعه} = \frac{4000}{10} = 400$$

$$4000 - 400 = 3600 = \text{اندازه نمونه} - \text{اندازه جامعه}$$

(ریاضی و آمار (۳)، آمار و احتمال، صفحه‌های ۱۳۳ تا ۱۴۳)

«۸۵-گزینه ۴»

متغیر کمی است و چون گزارش درصد با گزارش تعداد همراه نیست، لذا در مورد وضعیت درسی دو مدرسه چیزی نمی‌توان گفت.

(ریاضی و آمار (۳)، آمار و احتمال، صفحه‌های ۱۳۷ تا ۱۴۳)

«۸۶-گزینه ۱»

ابتدا باید داده‌ها را به ترتیب بنویسیم:

$$1, 4, 5, 7, 11, 12, 17, 18, 22, 24, 28, 29, 31, 36, 41$$

$$Q_1 \quad Q_2 \quad Q_3$$

دامنه میان چارکی عبارت است از تفاضل چارک اول از چارک سوم:

$$Q_3 - Q_1 = 29 - 7 = 22$$

مد داده‌ای است که بیشترین فراوانی (تکرار) را دارد، پس مد برابر ۱۷ است.

(ریاضی و آمار (۳)، آمار و احتمال، صفحه‌های ۱۴۴ تا ۱۴۳)

$$=\frac{1 \times 5}{1+5} = \frac{5}{6}$$

(ریاضی و آمار (۲)، تابع، صفحه‌های ۵۳۵ تا ۵۴۵)

(محمد پیغمبریان)

«۹۵-گزینه»

ابتدا بازه‌بندی محدوده x داریم:

$$-1 \leq x < 0 \Rightarrow [x] = -1 \Rightarrow f(x) = 2 \times (-1) + 1 = -1$$

$$-1 \leq x < 0 \Rightarrow 1 \leq x + 2 < 2 \Rightarrow |x + 2| = x + 2 \Rightarrow g(x) = x + 2$$

$$x = 0 \Rightarrow f(0) = 2 \times 0 + 1 = 1$$

$$x = 0 \Rightarrow g(0) = 0 + 2 = 2$$

$$\Rightarrow \left(\frac{f}{g}\right)(x) = \begin{cases} \frac{-1}{x+2}, & -1 \leq x < 0 \\ \frac{1}{2}, & x = 0 \end{cases}$$

(ریاضی و آمار (۲)، تابع، صفحه‌های ۵۳۵ تا ۵۴۵)

(محمد پیغمبریان)

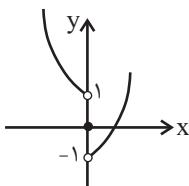
«۹۶-گزینه»

با توجه به ضابطه تابع $\text{sign}(x)$ داریم:

$$g(x) = \text{sign}(x) = \begin{cases} 1, & x > 0 \\ 0, & x = 0 \\ -1, & x < 0 \end{cases}$$

$$\Rightarrow (f - g)(x) = f(x) - g(x) = \begin{cases} x^2 - 1, & x > 0 \\ 0, & x = 0 \\ x^2 + 1, & x < 0 \end{cases}$$

که نمودار آن به کمک نقطه‌یابی به صورت زیر است:

(ریاضی و آمار (۲)، تابع، صفحه‌های ۵۳۵ تا ۵۴۵)

(محمد پیغمبریان)

«۹۷-گزینه»

نمودار تابع $\frac{f}{g}$ از دو نقطه $(0,0)$ و $(1,2)$ می‌گذرد، پس ابتدا ضابطه $\frac{f}{g}$

را می‌یابیم:

$$A(0,0), B(1,2) \Rightarrow m = \frac{y_2 - y_1}{x_2 - x_1} = \frac{2 - 0}{1 - 0} = \frac{2}{1} = 2$$

$$y - y_1 = m(x - x_1) \Rightarrow y - 0 = 2(x - 0) \Rightarrow y = 2x \text{ با } \left(\frac{f}{g}\right)(x) = 2x$$

$$\left(\frac{f}{g}\right)(x) = \frac{f(x)}{g(x)} \Rightarrow 2x = \frac{3x^2}{g(x)}$$

$$\Rightarrow 2xg(x) = 3x^2 \Rightarrow g(x) = \frac{3x^2}{2x} \Rightarrow g(x) = \frac{3}{2}x$$

(ریاضی و آمار (۲)، تابع، صفحه‌های ۵۳۵ تا ۵۴۵)

(نیکلو (کامین))

«۹۱-گزینه»

ابتدا مقدار هر جزء صحیح را به دست می‌آوریم:

$$-1 \leq 2 - \sqrt{7} < 0 \Rightarrow [2 - \sqrt{7}] = -1$$

$\pi = \frac{3}{14}$ پس:

$$[-\pi] = [-\frac{3}{14}] = -4$$

$$\left[\frac{\gamma}{4}\right] = \left[\frac{1}{75}\right] = 1$$

$$[-0/02] = -1 \Rightarrow A = \frac{-1-4}{-1-1} = \frac{-5}{-2} = 2.5$$

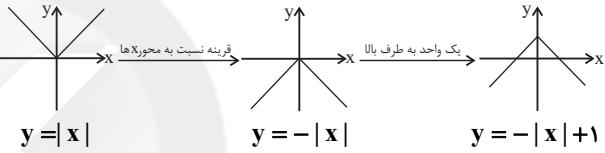
(ریاضی و آمار (۲)، تابع، صفحه‌های ۵۳۷ تا ۵۴۹)

(محمد پیغمبریان)

«۹۲-گزینه»

$$y + |x| - 1 = 0 \Rightarrow y = -|x| + 1$$

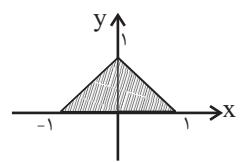
نمودار تابع $|y| = x$ را رسم نموده و خواهیم داشت:

برای تعیین نقاط تلاقی نمودار با محور x ها، باید y را مساوی صفر قرار دهیم:

$$y = -|x| + 1 \Rightarrow 0 = -|x| + 1 \Rightarrow |x| = 1 \Rightarrow x = 1, -1$$

$$S = \frac{\text{ارتفاع} \times \text{قاعده}}{2} = \frac{2 \times 1}{2} = 1$$

(ریاضی و آمار (۲)، تابع، صفحه‌های ۵۴۰ تا ۵۴۴)

(محمد پیغمبریان)

«۹۳-گزینه»

$$f(x) = 2x^2 + \frac{1}{3} \Rightarrow D_f = R$$

$$g(x) = \frac{4x+2}{x-1} \Rightarrow D_g = R - \{x \mid g(x) = 0\}$$

$$D_f \cap D_g = R \cap (R - \{1\}) = R - \{1\}$$

$$g(x) = 0 \Rightarrow \frac{4x+2}{x-1} = 0 \xrightarrow{\text{کسری مساوی صفر است}} 4x+2 = 0 \xrightarrow{\text{که صورتش صفر باشد}} x = -\frac{1}{2}$$

$$\Rightarrow x = -\frac{1}{2}$$

$$D_{\frac{f}{g}} = (R - \{1\}) - \left\{-\frac{1}{2}\right\} = R - \left\{1, -\frac{1}{2}\right\}$$

(ریاضی و آمار (۲)، تابع، صفحه‌های ۵۴۵ تا ۵۴۹)

(علیرضا عبدی)

«۹۴-گزینه»

$$f_\Delta(1) = \frac{f_\Delta(1)}{f_\Delta(1)} = \frac{f_1(1) \times f_7(1)}{f_1(1) + f_7(1)} = \frac{(2 \times 1 - 1)(2 \times 1 + 3)}{(2 \times 1 - 1) + (2 \times 1 + 3)}$$

(فاطمه فیضیان)

۱۰۸- گزینه «۴»

$$\frac{18}{3} = \frac{\text{سهم دهکدهم}}{\text{سهم دهکداول}} = \text{شاخص توزیع درآمد در سال گذشته}$$

می خواهیم در سال جاری وضعیت مناسبتری در توزیع درآمد داشته باشیم بنابراین شاخص توزیع درآمد در سال جاری باید کمتر از ۶ باشد. طبق فرض مسئله سهم دهکدهم در سال جاری $\frac{3}{6}$ واحد افزایش یافته است.

درصد $\frac{21}{6} = \frac{18+3}{6} = \text{سهم دهکدهم}$ شاخص توزیع درآمد در سال جاری پس شاخص توزیع درآمد در سال قبل و سال جاری را برابر قرار می دهیم تا بدانیم سهم دهک اول چند درصد باشد تا شاخص توزیع درآمد برابر با ۶ باشد.

$$\frac{21}{6} = \frac{\text{سهم دهکدهم}}{\text{سهم دهکداول}} = \text{شاخص توزیع درآمد در سال جاری}$$

$$\text{درصد } x = \frac{3}{6} = \frac{21}{6} \Rightarrow x = 21/6 = 3/6$$

اگر سهم دهک اول $\frac{3}{6}$ درصد شود شاخص توزیع درآمد برابر با ۶ می شود. بنابراین برای اینکه شاخص کمتر از ۶ باشد سهم دهک اول باید از $\frac{3}{6}$ درصد بیشتر شود و با توجه به اینکه در صورت سؤال حداقل ذکر شده گزینه «۴» پاسخ صحیح است.

(اقتصاد، فقر و توزیع درآمد، صفحه های ۸۷ و ۸۶)

(سara, شریفی)

۱۰۹- گزینه «۴»

(الف) نادرست است. اشتغال کامل نیروی کار به معنای صفر بودن نرخ بیکاری نیست.

(ب) نادرست است. بیکاری داوطلبانه: برخی افراد حاضر به کار نیستند. و در بیکاری اصطکاکی: برخی در حال جایه جایی از کاری به کار دیگر هستند.

(ج) نادرست است. درآمد، متغیری جاری و دارایی یا ثروت متغیری انباره است، به عنوان مثال سود یک شرکت یا حقوق یک کارمند، که ماهانه تحقق می یابد متغیری جاری است و اتومبیل یا ساختمان آنها، که دارایی و ثروت است متغیری انباره است و در طول زمان افزوده یا کاسته می شود. فرق دارایی و ثروت این است که دارایی در فرایند تولید و مولد بودن و کسب عایدی است؛ اما ثروت راکد است.

(د) نادرست است. با گذشت زمان و تکامل بشر بهویژه دستیابی به فناوری های نوین اجتماعی و کشف قوانین حاکم بر اجتماعات انسانی، محدوده اقتدار دولت نیز وسیع تر شد. بهطوری که در عصر ما، انسان ها وجود و حضور دولت را بسیار بیشتر از دوران های گذشته احساس می کنند.

(ه) درست است.

(مهسا عفتی)

۱۱۰- گزینه «۲»

(الف) سطح حداقل معیشت (خط فقر) از یک کشور یا یک زمان به کشور یا زمان دیگر متفاوت است، این امر منعکس کننده تفاوت در نیازها است.

افرادی که در زمانی یا کشوری فقیر به شمار نمی روند، ممکن است در کشور یا زمان دیگر فقیر باشند.

به عنوان مثال: فردی در آفریقای مرکزی بالای خط فقر است ولی در همان زمان ممکن است در آفریقای شمالی پایین خط فقر قرار گیرد.

(ب) معمولاً با در نظر گرفتن دو شاخص درآمد سرانه و میزان نابرابری در توزیع درآمد، می توان تصویری از وسعت و اندازه «فقر» در هر کشور به دست آورد.

(ج) رفاه اجتماعی به معنای ایجاد سلامت در جسم و روح افراد جامعه، ترویج دانش و کاهش نابهنجاری های اجتماعی است و این امر فقط در صورت از بین رفتن فقر و کاهش نابرابری ها حقق می یابد.

(اقتصاد، فقر و توزیع درآمد، صفحه های ۸۵ و ۸۶)

نکته دوم: نظر به این که مجموع سهم دهک ها باید برابر با ۱۰۰ شود، اگر سهم دهک های معلوم را جمع بزنیم و عدد حاصل را از ۱۰۰ کسر کنیم، مجموع سهم دهک های مجھول مشخص می گردد، یعنی:

مجموع سهم دهک های معلوم (به درصد)

$$= 2 + 3 + 5 + 8 + 13 + 16 + 21 = 68$$

مجموع سهم دهک های مجھول (به درصد)

بنابراین مجموع سهم دهک های گزینه «۲» برابر با ۳۰ و غلط است، ولی مجموع سهم دهک ها در گزینه های «۱» و «۴» برابر با ۳۲ است.

$$(ب) \frac{21}{2} = \frac{\text{سهم دهکدهم}}{\text{سهم دهکداول}} = \text{شاخص توزیع درآمد}$$

(ج) در توزیع درآمد به روش شاخص دهک ها مردم کشور به ده گروه جمعیتی مساوی تقسیم می شوند، در نتیجه اگر جمعیت کل کشور ۸۰ میلیون نفر باشد، خواهیم داشت:

$$\frac{80}{10} = \frac{\text{میلیون نفر}}{\text{میلیون نفر}} = \text{جمعیت هر دهک}$$

بنابراین جمعیت دهک های اول تا پنجم برابر است با:

$$\text{میلیون نفر} = 40 = 8 \times 5 = \text{جمعیت دهک های اول تا پنجم}$$

(د) سهم دهک چهارم از درآمد ملی ۵ درصد است بنابراین:

$$\frac{5}{100} = \frac{\text{هزار دلار}}{\text{هزار دلار}} = 60 \times 3$$

(اقتصاد، فقر و توزیع درآمد، صفحه های ۸۶ و ۸۷)

(سara, شریفی)

(الف) «سیاست بازار باز» که عبارت است از فروش اوراق مشارکت به مردم، از جمله سیاست هایی است که بانک مرکزی در زمانی که جامعه دچار تورم شده و حجم پول در گردش زیاد است، به آن متول می شود تا از حجم پول در گردش بکاهد (سیاست انقباضی پول).

(ب) بدیهی است برای حل اساسی مشکل در بلندمدت باید سیاست های جانب عرضه (مثل بهبود بهره وری، افزایش سرمایه گذاری و بهبود فضای کسب و کار) را در پیش گرفت.

(ج) سیاست مالی انقباضی (کاهش مخارج دولت و افزایش مالیات) در موقع تورم با کاهش تقاضای کل در اقتصاد موجب ثبات اقتصادی می شود.

(اقتصاد، دولت و اقتصاد، صفحه ۹۵)

(نسرين بعفرى)

(الف) انسان به مثابة مهم ترین عامل تولید به آموزش و تأمین اقتصادی - اجتماعی نیاز دارد و هرگونه سرمایه گذاری در این زمینه ها به افزایش بهره وری نیروی کار و در پی آن، افزایش درآمد ملی منجر می شود.

(ب) اصلاح ساختار توزیع درآمد و عادلانه تر کردن آن و مقابله با فقر، مستلزم توامندسازی افراد و بهویژه مولد کردن آن هاست.

(پ) برای مقابله با فقر و نابرابری باید سیاست های مناسب را به کار گرفت.

مسلمان برقراری یک سامانه و نظام مناسب و کارآمد مالیاتی از مهم ترین ابزارهای رویارویی با نابرابری توزیع درآمد است. با به کار گیری نظام صلح مالیاتی، می توان تفاوت میان درآمد و ثروت یک گروه محدود پر درآمد و

اکثریت مدرآمد را کاهش داد. در این صورت درآمد و ثروت به صورت عادلانه تر، مجدد توزیع می شود.

(اقتصاد، فقر و توزیع درآمد، صفحه ۸۸)

۱۰۷- گزینه «۳»

(الف) انسان به مثابة مهم ترین عامل تولید به آموزش و تأمین اقتصادی -

اجتماعی نیاز دارد و هرگونه سرمایه گذاری در این زمینه ها به افزایش بهره وری نیروی کار و در پی آن، افزایش درآمد ملی منجر می شود.

(ب) اصلاح ساختار توزیع درآمد و عادلانه تر کردن آن و مقابله با فقر، مستلزم توامندسازی افراد و بهویژه مولد کردن آن هاست.

(پ) برای مقابله با فقر و نابرابری باید سیاست های مناسب را به کار گرفت.

مسلمان برقراری یک سامانه و نظام مناسب و کارآمد مالیاتی از مهم ترین ابزارهای رویارویی با نابرابری توزیع درآمد است. با به کار گیری نظام صلح مالیاتی، می توان تفاوت میان درآمد و ثروت یک گروه محدود پر درآمد و

اکثریت مدرآمد را کاهش داد. در این صورت درآمد و ثروت به صورت عادلانه تر، مجدد توزیع می شود.

(اقتصاد، فقر و توزیع درآمد، صفحه ۸۸)

(سید علیرضا احمدی)

۱۱۶- گزینه «۳»

پارادوکس (بیت ۵): دولت فقر / تشبیه (بیت ج): «کعبه مقصود» و «مغیلان» به «گل و نسرین» تشبیه شده است. / لف و نشر (بیت ب): لفها: زیب فلک و زینت دهر، نشاه: هه روی تو و اشک چو پرورین من / جناس (بیت الف): «دین» و «این» (علوم و فنون ادبی (۳)، بیان و برع، ترکیبی)

(محمد مهرثی)

۱۱۷- گزینه «۲»

تشريح سایر گزینهها:

گزینه «۱»: کوتاه تلفظ کردن مصوت بلند در هجای چهارم در دو مصراجزینه «۳»: بلند تلفظ کردن مصوت کوتاه در هجای دوم مصراج دوم
گزینه «۴»: کوتاه تلفظ کردن مصوت بلند در هجای ششم مصراج اول و بلند تلفظ کردن مصوت کوتاه در هجای اول مصراج دوم
(علوم و فنون ادبی (۳)، موسیقی شعر، صفحه‌های ۵۰ و ۵۱)

(سید علیرضا احمدی)

۱۱۸- گزینه «۴»

بیت گزینه «۴» فاقد اختیار تغییر کمیت مصوت است.

تشريح سایر گزینهها:

گزینه «۱»: بلند تلفظ کردن مصوت کوتاه در هجای چهارم مصراج اول، حذف همزه در «باد آن»
گزینه «۲»: بلند تلفظ کردن مصوت کوتاه در هجای نهم مصراج اول و هجای سوم مصراج دوم، حذف همزه در «در این»
گزینه «۳»: بلند تلفظ کردن مصوت کوتاه در هجای چهارم مصراج دوم، حذف همزه در «کامم از»
(علوم و فنون ادبی (۳)، موسیقی شعر، صفحه‌های ۵۷ و ۵۸)

(سمیه قبان‌پیلی)

۱۱۹- گزینه «۴»

در این ایات شاعر معنای حیات و زندگی را زمانی درمی‌یابد که جایگاه مناسب خودش را آنچنان که هست در عالم فهم کند و از تن‌آسایی بپرهیزد، این مفهوم تنها در گزینه «۴» تکرار شده است.
(علوم و فنون ادبی (۳)، مفهوم، صفحه ۶۰)

(مسن اصغری)

۱۲۰- گزینه «۲»

مفهوم مشترک ایات مرتبط: ناممکن بودن چشم بستن عاشق به روی زیبایی‌های معشوق
مفهوم بیت گزینه «۲»: نکوهش گوشنه‌نشینی زاهدان
(علوم و فنون ادبی (۳)، مفهوم، صفحه ۵۷)

علوم و فنون ادبی (۲)

(سمیه قبان‌پیلی)

۱۲۱- گزینه «۴»

تاریخ جهان گشا: عطاملک جوینی - جامع التواریخ: خواجه رشیدالدین - تاریخ گزیده: حمدالله مستوفی - جمشید و خورشید: سلمان ساووجی - عشق‌نامه: فخرالدین عراقی
آثار عبید راکانی: موش و گربه - صد پند - رساله دلگشا - اخلاق‌الاشراف
آثار مولانا: مثنوی معنوی - دیوان شمس - مکاتیب - مجالس سبعه - فیه ما فیه
آثار جامی: تحفة‌الاحرار - نفحات‌الانس - بهارستان
(علوم و فنون ادبی (۳)، تاریخ ادبیات، صفحه‌های ۱۴، ۱۵، ۱۷ و ۱۸)

علوم و فنون ادبی (۳)

(سمیه قبان‌پیلی)

۱۱۱- گزینه «۲»

متن صورت سؤال از «چرند و پرند» دهخدا است و اگر بتوان آن را متنی داستانی در نظر گرفت، راوی آن، خود یکی از شخصیت‌های داستان است و در نتیجه نمی‌توان آن را راوی سوم‌شخص دانست.

تشريح سایر گزینهها:

گزینه «۱»: واژه بیگانه «زاندارم» از زبان فرانسوی

گزینه «۳»: کتابهای به کار رفته در متن عبارت‌اند از: ما را به این کار واداشت، آن روی کار بالاست، دست و پایش را گم کرده، دلش می‌تپد، رنگش می‌پرد.

گزینه «۴»: دهخدا در چرند و پرند، نثری قابل فهم و هماهنگ با طبیعت زبان به کار می‌برد که در متن مورد نظر نیز این ویژگی‌ها دیده می‌شود.
(علوم و فنون ادبی (۳)، سبک‌شناسی، صفحه ۶۵)

۱۱۲- گزینه «۲»

نوع لف و نثر در این بیت مشوش و در سایر ایات از نوع لف و نثر مرتب است. (زلف ← زره) (خط ← دیو سلیمان)

تشريح سایر گزینهها:

گزینه «۱»: خط سبز ← شام سیاه / بناگوش ← سحر

گزینه «۳»: گل ← عارض / سرو ← قامت

گزینه «۴»: لب ← شکر / چشم ← بادام

(علوم و فنون ادبی (۳)، برع معنوی، صفحه ۵۸)

۱۱۳- گزینه «۱»

«روشن کردن شمع با آب» تناقض است.

(علوم و فنون ادبی (۳)، برع معنوی، صفحه‌های ۶۰ و ۶۱)

۱۱۴- گزینه «۳»

بیت گزینه «۳» فاقد تضاد است و در سایر گزینه‌ها به ترتیب «حقیقت و مجاز»، «نگوییم و بگوییم» و «کوتاه و دراز» تضاد دارند.
(علوم و فنون ادبی (۳)، برع معنوی، صفحه‌های ۵۹ و ۶۰)

۱۱۵- گزینه «۱»

لف و نثر: لف ۱: فراق، لف ۲: وصل، نثر ۱: مرگ، نثر ۲: بقا / فاقد تناقض
تشريح سایر گزینهها:

گزینه «۲»: تصاد: «بقا» و «فنا» / واج‌آرایی در مصوت کوتاه «بـ»

گزینه «۳»: تناقض: یافتن راه نجات از بلاعشاچی که در مصراج اول ذکر شده است / تصاد: «بلا» و «نجات» در مصراج دوم تضاد دارند؛ زیرا در هر موقعیت و امر متفاوت ذکر شده‌اند نه توأمان. (مشوق می‌تواند به دلایلی هم بلا بشد و به دلایلی دیگر و در شرایطی دیگر، نجات.)

گزینه «۴»: مراعات نظری: «دل» و «ابرو» / تشبیه: خم ابروی معشوق به قبله‌نما نشیبه شده است.
(علوم و فنون ادبی (۳)، بیان و برع، ترکیبی)

(ممید مهرثی)

۱۲۸- گزینه «۲»

ای	د	دی	تن	ف	را	د	کر	گم	ک
-	U	-	-	U	-	U	-	-	U

(علوم و فنون ادبی (۲)، موسیقی شعر، صفحه‌های ۲۱ و ۲۲)

(ممید مهرثی)

۱۲۹- گزینه «۴»

وزن این مصراع «فعولن فعولن فعل» و دارای ۴ پایه آوایی است.
سایر مصراع‌ها از ۳ پایه آوایی تشکیل شده‌اند:

وزن هر مصراع:

گزینه «۱»: مفتولن مفتولن فاعلن فاعلن

گزینه «۲»: فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن

گزینه «۳»: مفاعilen مفاعilen فاعولن فاعولن

(علوم و فنون ادبی (۲)، موسیقی شعر، صفحه‌های ۲۱ و ۲۲)

(مهرثی)

۱۳۰- گزینه «۲»

شاعر در بیت صورت سوال از خداوند می‌خواهد تا به او یقین و ایمان و بصیرت بیخشد. این مفهوم در ابیات «الف، ج، ه» نیز بیان شده است.

مفهوم سایر ابیات:

ب) خدایا به یگانگی تو ایمان دارم.

د) خدایا می‌دانم با گناهانم به تن خود آسیب رساندم.

(علوم و فنون ادبی (۲)، مفهوم، صفحه ۱۰)

(کتاب آبی)

۱۳۱- گزینه «۳»

بیت صورت سوال از ابن‌یمین است. وی قدرت شاعری خود را در قطعات اخلاقی آشکار کرده است.

(علوم و فنون ادبی (۲)، تاریخ ادبیات، صفحه‌های ۱۶ و ۱۷)

(کتاب آبی)

۱۳۲- گزینه «۳»

جامعی در مثنوی «تحفۃالاحرار» و سلمان ساوجی در مثنوی «جمشید و خورشید» از نظامی پیروی کرده‌اند.

(علوم و فنون ادبی (۲)، تاریخ ادبیات، صفحه‌های ۱۷ و ۱۸)

(کتاب آبی)

۱۳۳- گزینه «۳»

تشريح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: با از بین رفتن درباره‌ای ادب‌دست، قصیده از رونق افتاد.

گزینه «۲»: مناطق عراق عجم و بهویژه شیراز مرکز ادبی در این دوره هستند.

گزینه «۴»: بی‌تعصی حاکمان این دوره فرصتی را برای ابراز عقاید فرام آورد.

(علوم و فنون ادبی (۲)، تاریخ ادبیات و سبک‌شناسی، صفحه ۱۶)

(کتاب آبی)

۱۳۴- گزینه «۴»

مفهوم جمله پایانی عارفانه است. در حالی که دیگر جملات اخلاقی - تعلیمی هستند. «مرصاد العابد من المبدأ إلى المعاد» اثری عرفانی از نجم‌الدین رازی است.

(علوم و فنون ادبی (۲)، سبک‌شناسی، صفحه ۱۵)

(کتاب آبی)

۱۳۵- گزینه «۳»

در تشبيه نخست بیت گزینه «۳»، «قد همه دلبران عالم» مشبه، «چو»

ادات تشبيه و «نون» مشبه به است. وجه شبه در این تشبيه خميده بودن است که حذف شده است. «الف قد» نيز اضافه تشبيه‌ی است و اادات تشبيه

و وجه شبه در آن حذف شده است.

(سمیه قارن‌بیانی)

۱۲۲- گزینه «۳»

از رونق افتادن زبان عربی و توجه به زبان فارسی در اثر برچیده شدن خلافت عباسی در اواخر دوره مغول اتفاق افتاد.

تشريح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: عظاملک جوینی خود در دستگاه مغلول خدمت می‌کرد. عطار نیشابوری و نجم‌الدین کبری از بزرگانی بودند که در حمله مغلول کشته شدند.

گزینه «۲»: «تاریخ و صاف» از نمونه‌های نثر پیچیده در این دوره است.

گزینه «۴»: بعد از حمله مغلول کانون‌های فرهنگی از خراسان به عراق عجم منتقل شد و شاعران و نویسنده‌گان بزرگ این دوره، غالباً از اهالی اصفهان، همدان، ری، اراک کنونی و ... بودند.

(علوم و فنون ادبی (۲)، تاریخ ادبیات و سبک‌شناسی، صفحه‌های ۱۲ تا ۱۵)

(عارفه‌سادات طباطبائی نژاد)

۱۲۳- گزینه «۳»

تاریخ گزیده به نثر نوشته شده است.

(علوم و فنون ادبی (۲)، تاریخ ادبیات و سبک‌شناسی، صفحه ۱۷)

(ممید مهرثی)

۱۲۴- گزینه «۲»

بیت دارای تشبيه «مرحّح» است؛ یعنی شاعر، معشوق را به «گل» تشبيه ساخته و از آن هم در رنگ و بو، برتر دانسته است.

(علوم و فنون ادبی (۲)، بیان، صفحه‌های ۲۶ تا ۳۰)

(سید علیرضا احمدی)

۱۲۵- گزینه «۱»

مشبه: انسان، مشبه به: قطره، ادات تشبيه: چو، فاقد وجه شبیه

تشريح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۲»: مشبه: من، مشبه به: غنچه، ادات تشبيه: صفت، وجه شبیه: سر به گربانی

گزینه «۳»: مشبه: دل، مشبه به: نهنگ، ادات تشبيه: آسا، وجه شبیه: زیر و بالا شدن

گزینه «۴»: مشبه: تو، مشبه به: برکه، ادات تشبيه: وار، وجه شبیه: زلال بودن

(علوم و فنون ادبی (۲)، بیان، صفحه‌های ۲۸ و ۲۹)

(سید علیرضا احمدی)

۱۲۶- گزینه «۴»

خسرو به فرهاد تشبيه شده، «وار» ادات تشبيه و «در هوای شکر شیرین سوختن» وجه شبیه این تشبيه است.

آرایه تشبيه در سایر ابیات:

گزینه «۱»: اختر بخت

گزینه «۲»: آتش مهر

گزینه «۳»: سیلاپ اشک

(علوم و فنون ادبی (۲)، بیان، صفحه‌های ۲۸ تا ۳۰)

(ممید مهرثی)

۱۲۷- گزینه «۳»

بیت از چهار پایه آوایی همسان «فعولن» در هر مصراع تشکیل شده، بنابراین دارای هشت پایه آوایی است.

ه	می	ثا	ر	گف	تی
-	U	-	-	U	-

(علوم و فنون ادبی (۲)، موسیقی شعر، صفحه‌های ۲۱ و ۲۲)

عربی زبان قرآن (۳) و (۲)

(سید محمدعلی مرتفعی)

۱۴۱- گزینه «۲»
 «ما أجمل»: چه زیباست (رد گزینه‌های ۱ و ۴) / «أن تُقدّم لأنبائِكَ»: به فرزندات تقديم کنی (رد گزینه ۴) / «مَواعِظْ قِيمَة»: پندهای ارزشمند (رد گزینه‌های ۳ و ۴) / «تُرْشِدُهُمْ إِلَى الْعِرْفَة»: آنان را به شناخت هدایت کند (رد سایر گزینه‌ها)

(عربی (۳)، ترجمه)

(ولی برهی - ابهر)

۱۴۲- گزینه «۳»

لِمَ تَأْكُلُ: برای چه می خوری (رد گزینه‌های ۱ و ۴) / **تَرَى:** می بینی (رد گزینه ۱) / **وْ أَنْتَ مِنْعَتْ** (جمله حالیه): در حالی که تو منع شدی (رد گزینه‌های ۱ و ۲)

تکثیر: دقت کنید که کلمه پرسشی «لِمَ» (مخفف «لِمَا») به معنای «برای چه» را با حرف «لِمَ» که بر سر فعل مضارع می آید و آن را مجزوم می کند و معنای مضارع را تبدیل به ماضی منفی ساده با ماضی منفی نقلی می کند، اشتباه نگیرید.

(عربی (۳)، ترجمه)

(ولی برهی - ابهر)

۱۴۳- گزینه «۲»

در گزینه «۲»، «تَقْوَمْ + بِ» به معنای «اقدام کردن و پرداختن» است که به اشتباه به صورت «برخاستن» ترجمه شده است.

(عربی (۳)، ترجمه)

(محمد بهان‌پیش - خاترات)

۱۴۴- گزینه «۳»

«پدر و مادرها»: الاء و الأمهات (رد گزینه‌های ۱ و ۲) / **بَا دَلْسُوزِيَّة:** مشفقین (رد گزینه‌های ۲ و ۴) / **بِهْتَرِين وَيْزَگَىْهَا:** أَفْصَلُ الخَصَالِ (رد سایر گزینه‌ها) / **يِيكُوتَرِين كَارَهَا:** أَحْسَنُ الْأَعْمَالِ (رد سایر گزینه‌ها) / **يَادِيْدَهَنْدَهُ:** يعلم (رد گزینه ۲)

(نوید امسکایی)

۱۴۵- گزینه «۳»

يَسْتَعْمِلُ: فعل مضارع معلوم است و بدین شکل صحیح است. هم چنین **النَّجَاهَ** بدین شکل درست است.

(سید محمدعلی مرتفعی)

۱۴۶- گزینه «۴»**تشريح سایر گزینه‌ها:**

گزینه «۱»: «مذَكَر» نادرست است. اسم تفضیل بر وزن «فُعلی» مؤنث است.

گزینه «۲»: «خَبَر» نادرست است.

گزینه «۳»: «جار و مجرور» نادرست است.
(عربی (۳)، تعلیل صرفی و اعراب)

(مهوری نیکزاد)

۱۴۷- گزینه «۱»

در سایر گزینه‌ها «متاصب ، مَمَرّ و مَصَانِع» اسم مکان هستند.
(عربی (۲)، قواعد اسم)

(ابراهیم احمدی - بوشهر)

۱۴۸- گزینه «۲»

ترجمه عبارت: بهترین دانش آموز نزد معلم کسی است که به انجام تکلیف‌های درسی خود می پردازد!؛ «أَحْسَنَ» اسم تفضیل است.

تشريح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: نسیم: مشبه / چون: ادات تشبيه / دم عیسی: مشبه به / جان آوردن: وجه شبه

گزینه «۲»: تشبيه نخست: لبت : مشبه / لطفت: وجه شبه / لاله سیراب: مشبه به / ماند: ادات تشبيه - تشبيه دوم: مشبه / بی قراری: وجه شبه /

چشمۀ سیماب: مشبه به / ماند: ادات تشبيه
گزینه «۴»: گوهرشناسان راز: مشبه / صدف: مشبه به / وار: ادات تشبيه / کل مصراع دوم: وجه شبه
(علوم و فنون ادبی (۲)، بیان، صفحه‌های ۲۸ و ۲۹)

(كتاب آبي)

۱۴۶- گزینه «۴»

«دجلة اشک» و «بهار شوق» تشبيه فشرده اضافی هستند و در مصراع دوم، رازهای سینه به خاشاک تشبيه شده است. (۳ تشبيه)

تشريح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: «جهان چون دوزخ» و «همه دنیا است بهشت» (۲ تشبيه)

گزینه «۲»: «تبخال‌ها چون جرس» (۱ تشبيه)

گزینه «۳»: «باد نخوت» و «چون حباب» (۲ تشبيه)

(علوم و فنون ادبی (۲)، بیان، صفحه‌های ۲۶ و ۲۷)

(كتاب آبي)

۱۴۷- گزینه «۳»**تشبيه‌های فشرده در سایر گزینه‌ها:**

گزینه «۱»: «لنگر حلم»، «كشتی توفیق» و «بحر کرم»

گزینه «۲»: «گنج مقصود» تشبيه فشرده به صورت ترکیب اضافی است و کل مصراع اول هم یک تشبيه فشرده غیراضافی است.

گزینه «۴»: «درخت قامت»

(علوم و فنون ادبی (۲)، بیان، صفحه‌های ۲۹ و ۳۰)

(كتاب آبي)

۱۴۸- گزینه «۱»

بیت صورت سؤال از هشت پایه آوابی تشکیل شده است که هر مصراع آن چهار پایه و چهارده هجا دارد.

(علوم و فنون ادبی (۲)، موسیقی شعر، صفحه‌های ۲۰ و ۲۱)

(كتاب آبي)

۱۴۹- گزینه «۴»

در بیت چهارم، ۴ پایه آوابی وجود دارد: فعلون فعلون فعل

تشريح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: مفتعلن مفتعلن فاعلن

گزینه «۲»: فاعلان فاعلان فاعلن

گزینه «۳»: فعلان فعلان فعل

(علوم و فنون ادبی (۲)، موسیقی شعر، صفحه‌های ۲۱ و ۲۲)

(كتاب آبي)

۱۴۰- گزینه «۲»

سَرَدِي	نِيَخَانَد	جِرَاءَمُطَرَب
دُرَوَدِي	نِيَغَوَيد	جِرَاسَاقِي

تشريح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: فراق و اشتیاق کلمات قافیه هستند که فراق در مصراع اول یک رکن عروضی را شکل نمی دهد.

گزینه «۳»: نشیند: ردیف / دل و محمل کلمات قافیه

گزینه «۴»: تسکینی و مسکینی کلمات قافیه هستند که یک رکن عروضی کامل از بیت را تشکیل نمی دهند.

(علوم و فنون ادبی (۲)، موسیقی شعر، صفحه‌های ۲۱ و ۲۲)

(ملیمه گریبی)

«۱۵۴- گزینه»

مهاجرت روحانیون و مردم به شهر ری و تحصن در حرم عبدالعظیم به مهاجرت صغیر مشهور است.
مهم‌ترین خواسته‌های تحصن کنندگان از حکومت قاجار در این مهاجرت به شرح ذیل بود:
- ایجاد عدالتخانه (دادگستری) در همه شهرها برای رسیدگی به شکایت‌های مردم و برقراری عدالت در جامعه؛
- عمل به قانون اسلامی، به طور دقیق و به دور از ملاحظات شخصی.

(تاریخ (۳)، تاریخ ایران در قرون پریرو و معاصر، صفحه ۶۷)

(علی محمد کریمی)

«۱۵۵- گزینه»

با تلاش‌های پیگیر و مجاهدت‌های فراوان آیت‌الله شیخ فضل‌الله نوری، اصل دوم متمم قانون اساسی تصویب شد که مورد تأیید علمای ایران و مراجع بزرگ نجف قرار گرفت.

(تاریخ (۳)، تاریخ ایران در قرون پریرو و معاصر، صفحه ۶۹)

(میلاد هوشیار)

«۱۵۶- گزینه»

یکی از دلایل انگلیس برای حمایت از مشروطه، محافظت از مرزهای هندوستان و سایر مستعمرات انگلستان در منطقه بود.

(تاریخ (۳)، تاریخ ایران در قرون پریرو و معاصر، صفحه ۷۰)

(میلاد هوشیار)

«۱۵۷- گزینه»

بر اساس قرارداد ۱۹۰۷، روس و انگلیس، با پادرمیانی فرانسه که از قدرت روزافزون آلمان بیمناک بود، ایران را به سه منطقه تقسیم کردند.

(تاریخ (۳)، تاریخ ایران در قرون پریرو و معاصر، صفحه ۷۱)

(میلاد باغ‌شیفی)

«۱۵۸- گزینه»

دمکرات‌ها به رهبری سید حسن تقی‌زاده بر جایی دین از سیاست تأکید می‌ورزیدند تا مشروطه را از جنبه‌های دینی تهی کنند و نهضت را از آرمان‌های اصیل آن دور سازند.

(تاریخ (۳)، تاریخ ایران در قرون پریرو و معاصر، صفحه ۷۶)

(میلاد هوشیار)

«۱۵۹- گزینه»

اقدامات مورگان شوستر آمریکایی که سبب منظم شدن دستگاه اقتصادی کشور می‌شد، روسیه و انگلستان را سخت عصبانی کرد.

(تاریخ (۳)، تاریخ ایران در قرون پریرو و معاصر، صفحه ۷۶)

(میلاد هوشیار)

«۱۶۰- گزینه»

آیت‌الله آخوند خراسانی، مرجع بزرگ شیعه مقیم عراق، تصمیم گرفت به سوی ایران حرکت کند، تا مردم را برای مقاومت در برابر زورگویی بیگانه به دنبال انحلال دوره دوم مجلس شورای ملی، بسیج کند. او همراه جمع انبوهی از عشیره‌های شیعه عراق، آماده عزیمت به ایران شد اما در همان شب قبل از حرکت، به طرزی مشکوک، از دنیا رفت.

(تاریخ (۳)، تاریخ ایران در قرون پریرو و معاصر، صفحه ۷۷)

تشریح سایر گزینه‌ها:

«احسن» در گزینه‌های «۱» و «۴» فعل ماضی باب «فعال» و در گزینه «۳» فعل امر باب «فعال» است.

ترجمه گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: هر کس در دنیا به فقیران نیکی کند، بی‌گمان خداوند آنچه را می‌خواهد، به او می‌دهد!

گزینه «۳»: دوستی به من گفت: «عزاداریت را در مصیبت حسین (ع) نیکو گردان!» گزینه «۴»: ثروتمندان به این فقیران نیکی (احسان) نکرند هنگامی که کمک خواستند!

«۱۴۹- گزینه»

در گزینه «۳»، «سعیداً» حال است و حالت «أب» را بیان می‌کند. ترجمه: «پدرم نیازمندان را پیرامون خود بیاری می‌کرد و با خوشبختی و سعادت میان آنان زندگی می‌کرد!»

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: «سعیداً» از ارکان جمله است و حالتی را بیان نمی‌کند، مفعول (مفهول دوم) واقع شده است.

گزینه «۲»: «سعیداً» صفت برای «عبدًا» است.

گزینه «۴»: «سعیداً» اسم علم (نام یک شخص) است.

(عربی (۳)، حال)

«۱۵۰- گزینه»

در گزینه «۴»، «و + ضمیر (مبتدا) + خبر» داریم که حالت را بیان می‌کند و بنابراین واحایی و جمله حالیه داریم. (ترجمه: دو دانش آموز نایاب شلوغ کاری کنند در حالی که آن دو می‌دانند که معلم رفتارشان را می‌بینند!) (عربی (۳)، حال)

تاریخ (۳)

«۱۵۱- گزینه»

(میلاد هوشیار)
ضعف حکومت قاجار در زمان گسترش استعمارگری‌های اروپاییان و همچنین طمع ورزی و فساد مالی درباریان، زمینه سلطه بیگانگان بر مملکت را فراهم کرده بود. بازترین نتیجه این وضعیت، امتیازهای متعددی بود که به خارجیان داده می‌شد. (تاریخ (۳)، تاریخ ایران در قرون پریرو و معاصر، صفحه ۶۱)

«۱۵۲- گزینه»

(میلاد باغ‌شیفی)
«عروة الوثقى»، «آخر»، «قانون»، «حبل المتین»، «حکمت» و «ثريا» از مشهورترین روزنامه‌های فارسی زبان بودند که در خارج از کشور چاپ و وارد ایران می‌شدند. (تاریخ (۳)، تاریخ ایران در قرون پریرو و معاصر، صفحه ۶۳)

«۱۵۳- گزینه»

(ملیمه گریبی)
در عصر قاجار، اروپاییانی که در تهران بودند در مراسم سال نو محفلی می‌آراستند و در آن، با پوشیدن لباس‌های مختلف و زدن صورتک (ماسک) بر چهره، جشن بالمسکه برپا می‌کردند. در مراسم سال ۱۲۸۳ ش. مُسیو نوژ بلژیکی (کارگزار روس‌ها در امور گمرکی ایران) با لباس روحانیان و در حالی که قلیان به دست داشت، عکس گرفت. این عکس در میان مردم عزادار پخش و موجب اعتراض مردم شد. رهبری این حرکت را آیت‌الله سید عبدالله بهبهانی بر عهده داشت. در واقع این اولین جرقه نهضت مشروطه بود.

(تاریخ (۳)، تاریخ ایران در قرون پریرو و معاصر، صفحه‌های ۶۵ و ۶۶)

(علیرضا رضایی)

مهمنترین پژوهه‌های در دست اجرای شرکت راه‌آهن جمهوری اسلامی ایران عبارت‌اند از:

احداث راه‌آهن سریع السیر تهران - قم - اصفهان؛
برقی کردن راه‌آهن تهران - مشهد.

(بفارغیا (۳)، پفراغیای مملو نقل، صفحه ۵۰)

«۱۶۸- گزینه ۴»

(فاطمه سقایی)

هزینه احداث بنادر و اسکله‌ها و تجهیزات بنادر و همچنین ساخت یا خرید کشتی‌ها بسیار زیاد است.

(بفارغیا (۳)، پفراغیای مملو نقل، صفحه‌های ۵۱ و ۵۳)

«۱۶۹- گزینه ۳»

(فاطمه سقایی)

با به کار گیری کشتی‌های رو-رو، تعداد زیادی وسیله نقلیه چرخ‌دار می‌توانند با بار به درون آن بروند و در مقصد خارج شوند.

(بفارغیا (۳)، پفراغیای مملو نقل، صفحه ۵۳)

«۱۷۰- گزینه ۱»

(علی محمد کریمی)

تحلیل و تفسیر رویدادهای تاریخی کار ساده‌ای نیست و مورخان برای انجام این کار، نیازمند روش‌ها و مهارت‌های خاصی هستند. در واقع کار مورخان شیاهت زیادی به کار کارآگاهان پلیس دارد.

(تاریخ (۱)، تاریخ‌شناسی، صفحه ۷)

«۱۷۱- گزینه ۴»

(میلاد هوشیار)

مطالعه تاریخ به ما کمک می‌کند تا بفهمیم فرهنگ‌ها و جوامع بشری چگونه و تحت تأثیر چه عوامل و شرایطی به وجود آمده، پیشرفت کرده و به وضعیت امروزی رسیده‌اند. بدین‌گونه، علم تاریخ می‌تواند ما را در ارزیابی و شناخت درست اوضاع و شرایط کنونی جامعه خوبش و سایر جوامع و نیز ترسیم افق آینده کمک کند.

(تاریخ (۱)، تاریخ‌شناسی، صفحه ۱۰)

«۱۷۲- گزینه ۲»

(مليمه گربه‌ي)

در میان بابلی‌ها، گاهشماری «خورشیدی- قمری» رایج بود. در این گاهشماری، سال به ۱۲ ماه قمری ۳۰ یا ۲۹ روزه تقسیم می‌شد. از آنجا که سال قمری ۳۵۴ شبانه‌روز و سال خورشیدی ۳۶۵ و یک چهارم شبانه‌روز است، برای رفع این اختلاف، هر سه سال، یک ماه به سال می‌افزودند.

(تاریخ (۱)، تاریخ‌شناسی، صفحه ۱۱)

«۱۷۳- گزینه ۲»

(علی محمد کریمی)

گام دوم فعلیت باستان‌شناسی، حفاری برای بیرون آوردن و نمایان کردن آثاری است که در دل خاک قرار گرفته‌اند. این مرحله یکی از مراحل حساس کار باستان‌شناسان و نیازمند دانش، تجربه و دقت فراوان است.

(تاریخ (۱)، تاریخ‌شناسی، صفحه ۲۵)

«۱۷۴- گزینه ۲»

جغایا (۳)

«۱۶۱- گزینه ۲»

(فاطمه سقایی)

با اختراع موتور بخار پس از انقلاب صنعتی، تحول بزرگی در حمل و نقل آبی و ریلی به وجود آمد.

(بفارغیا (۳)، پفراغیای مملو نقل، صفحه ۱۴۲)

«۱۶۲- گزینه ۳»

(علیرضا رضایی)

الف) اهمیت اقتصادی حمل و نقل

ب) اهمیت دفاعی حمل و نقل

ج) اهمیت اجتماعی حمل و نقل

(بفارغیا (۳)، پفراغیای مملو نقل، صفحه ۱۴۳)

«۱۶۳- گزینه ۳»

(فاطمه سقایی)

حمل و نقل آبی، ریلی و هوایی به جایه‌جایی بار و مسافر مربوط هستند اما حمل و نقل لوله‌ای فقط اختصاص به جایه‌جایی بار دارد.

حمل و نقل آبی، حمل و نقل هوایی و حمل و نقل لوله‌ای برای مسافت‌های دور مناسب هستند.

(بفارغیا (۳)، پفراغیای مملو نقل، صفحه ۱۴۵)

«۱۶۴- گزینه ۴»

(محمدعلی فطیین باکی)

حمل و نقل جاده‌ای برای مسافت‌های کوتاه مناسب‌تر است و از نظر دسترسی به نقاط مختلف در مسیر را، انعطاف‌بیشتری نسبت به سایر شیوه‌های حمل و نقل دارد، لذا برای رفتن به مناطق روستایی اغلب از این شیوه استفاده می‌شود.

حمل و نقل ریلی نیز برای مسافت‌های متوسط و نسبتاً دور مناسب است.

(بفارغیا (۳)، پفراغیای مملو نقل، صفحه‌های ۱۴۱ و ۱۴۵)

«۱۶۵- گزینه ۱»

(فاطمه سقایی)

احداث خطوط ریلی، برخلاف جاده‌ها، به زمین‌های هموار نیاز دارد و هزینه احداث خطوط آهن، به ویژه در نواحی دارای موانع و پستی و بلندی، و همچنین تولید یا خرید واگن‌ها و لوکوموتووها زیاد است.

(بفارغیا (۳)، پفراغیای مملو نقل، صفحه ۱۴۱)

«۱۶۶- گزینه ۴»

(علیرضا رضایی)

بیشترین میزان خطوط سریع السیر و طولانی‌ترین خط قطار تندروی جهان (از پکن تا گوانچو به طول ۲۲۹۸ کیلومتر) متعلق به کشور چین است.

(بفارغیا (۳)، پفراغیای مملو نقل، صفحه ۱۴۹)

«۱۶۷- گزینه ۱»

(علیرضا رضایی)

معمولًاً به قطارهایی که بیش از ۲۰۰ کیلومتر در ساعت سرعت داشته باشند قطار پرسرعت می‌گویند.

(بفارغیا (۳)، پفراغیای مملو نقل، صفحه ۱۴۹)

جغرافیای ایران

(فاطمه سقایی)

۱۸۱- گزینه «۳»

بسیاری از فعالیت‌های انسان در محل معینی انجام می‌شود که آن را مکانی نامند.

انسان در رابطه متقابل با محیط است و در دهه‌های اخیر، فناوری به کمک انسان آمده و سبب شده است که انسان در محیط، تأثیر بسیاری بگذارد. فناوری‌های جدید، انسان را قادر به بهره‌برداری از اعماق زمین کرده است.

(جغرافیای ایران، پهلوانی پیست، صفحه ۳)

(علیرضا رضایی)

۱۸۲- گزینه «۳»

(الف) نتیجه‌گیری و ارائه پیشنهادها

(ب) تدوین فرضیه

(ج) جمع‌آوری اطلاعات (روش میدانی)

(جغرافیای ایران، پهلوانی پیست، صفحه‌های ۱۰ تا ۱۲)

(فاطمه سقایی)

۱۸۳- گزینه «۱»

محل قرارگیری هر مکان نسبت به پدیده‌های طبیعی یا انسانی پیرامون خود، موقعیت نسبی آن مکان است. این که یک کشور شامل چه پدیده‌هایی است، میزان برخورداری آن را نشان می‌دهد.

(جغرافیای ایران، پهلوانی طبیعی ایران، صفحه‌های ۱۶ و ۱۷)

(علیرضا رضایی)

۱۸۴- گزینه «۴»

ناهمواری‌های ایران بیشتر طی دوران‌های اول تا سوم زمین‌شناسی پدید آمده است و پیدایش نهایی آن‌ها به اواخر دوران سوم زمین‌شناسی (سنوزوئیک)، مربوط است. پس از آخرین تحولات در این دوران، طی دوره کواترنر ناهمواری‌های کشور ما شکل نهایی یافته است.

(جغرافیای ایران، پهلوانی طبیعی ایران، صفحه ۲۲)

(فاطمه سقایی)

۱۸۵- گزینه «۳»

تشرییم گزینه‌های نادرست:

گزینه «۱»: کوه‌های شمال خراسان به شکل منظم و موازی در شمال شرقی ایران قرار دارند.

گزینه «۲»: یکی از زیباترین و فعال‌ترین پدیده‌های رشته‌کوه زاگرس، گنبدهای نمکی است.

گزینه «۴»: ناهمواری‌های مریخی یا کوه‌های مینیاتوری از اشکال حاصل فرسایش در کوه‌های شرق و جنوب شرقی کشور است.

(جغرافیای ایران، پهلوانی طبیعی ایران، صفحه‌های ۲۶ تا ۲۹ و ۳۹)

(فاطمه سقایی)

۱۸۶- گزینه «۱»

اگر سه نقطه کوه جفتای در خراسان رضوی، گردنه آوج در استان قزوین و قله کوه بزمان یا خضر زنده در سیستان و بلوچستان را به یکدیگر وصل کنیم، مثلثی تشکیل می‌شود که منطقه کوهستانی مرکزی نامیده می‌شود.

(جغرافیای ایران، پهلوانی طبیعی ایران، صفحه ۲۱)

(علی محمد کریمی)

قوم آگد که در مرکز بین‌النهرین می‌زیست، به فرماندهی سارگن سرتاسر بین‌النهرین را به فرمان خود درآورد و امپراتوری بزرگی تشکیل داد که از سواحل شرقی دریای مدیترانه تا کوه‌های زاگرس امتداد داشت. این امپراتوری، مردمان و اقوامی را که دارای اندیشه، آداب و رسوم، صنعت و هنر گوناگونی بودند، یکپارچه و متحد کرد و موجب تبادل بیشتر فرهنگ و تمدن در بین‌النهرین شد.

(تاریخ (۱)، پهلوان در عصر باستان، صفحه ۳۷)

۱۷۵- گزینه «۱»

در دومین مرحله انقلاب کشاورزی، به دلیل تولید اضافه بر نیاز، عده‌ای به فعالیت دیگری غیر از تولید خوراک مانند ابزارسازی، سفالگری و پارچه‌بافی روی آوردن و در تولید این محصولات مهارت و تخصص یافتند.

(تاریخ (۱)، پهلوان در عصر باستان، صفحه ۳۴)

۱۷۶- گزینه «۴»

(میلار باغ‌شیفی) در دومین مرحله انقلاب کشاورزی، به دلیل تولید اضافه بر نیاز، عده‌ای به فعالیت دیگری غیر از تولید خوراک مانند ابزارسازی، سفالگری و پارچه‌بافی روی آوردن و در تولید این محصولات مهارت و تخصص یافتند.

(تاریخ (۱)، پهلوان در عصر باستان، صفحه ۳۴)

۱۷۷- گزینه «۱»

با انتشار خبر مرگ اسکندر مقدونی که پس از برآندازی حکومت هخامنشیان، بخش‌های وسیعی از هند را فتح کرده بود، یکی از فرماندهان هندی به نام چندرابوپتا بر ضد یونانیان سر به شورش برداشت و با به اطاعت درآوردن شماری از حاکمان محلی شمال هند، سلسله موریا را بنیان گذاشت. حکومت موریا در دوران فرمانروایی آشوکا به اوج قدرت رسید و قلمرو خود را بر سرتاسر هند، بهجز قسمت‌های جنوبی آن، گسترش داد.

(تاریخ (۱)، پهلوان در عصر باستان، صفحه ۴۵)

۱۷۸- گزینه «۳»

(ملیمه گرہی) جاده‌ای که در قرون جدید به عنوان جاده ابریشم شهرت یافته و چین را از طریق ایران به اروپا متصل می‌کرد، در دوره هان گشایش یافت. سایر گزینه‌ها از جمله اقدامات شی‌هوانگ تی یکی از فرمانروایان سلسله چه‌این به شمار می‌رود.

(تاریخ (۱)، پهلوان در عصر باستان، صفحه ۴۸)

۱۷۹- گزینه «۴»

(میلار هوشیار) رقابت دولت‌شهرهای یونانی با حکومت هخامنشیان برای تسلط بر منطقه آسیای صغیر، موجب بروز کشمکش‌های طولانی و جنگ‌های بزرگی میان دو طرف در قرن ۵ ق.م. شد.

(تاریخ (۱)، پهلوان در عصر باستان، صفحه ۵۲)

۱۸۰- گزینه «۱»

دین مسیحیت در زمان امپراتور کنستانتین رونق بی‌سابقه‌ای یافت؛ زیرا این امپراتور خود به مسیحیت گروید و فرمانی صادر کرد که آزادی این دین را در محدوده امپراتوری روم تضمین می‌کرد.

(تاریخ (۱)، پهلوان در عصر باستان، صفحه ۶۰)

(مبیناسازات تایپیک)

۱۹۴- گزینه «۳»

عبارت اول: سقوط ارزش‌ها
عبارت دوم: افول معانی
عبارت سوم: رکود اراده‌ها
عبارت چهارم: سقوط ارزش‌ها

(جامعه‌شناسی (۳)، کنش اجتماعی، صفحه‌های ۳۷ تا ۳۹)

(مبیناسازات تایپیک)

۱۹۵- گزینه «۱»

همراهی همدلانه به معنای تأیید کنشگران نیست بلکه به معنای نگاه کردن به مسائل آن‌ها از منظر خودشان و تلاش برای فهم آن‌هاست.

(جامعه‌شناسی (۳)، کنش اجتماعی، صفحه ۳۹)

(آزیتا بیدقی)

۱۹۶- گزینه «۱»

دانش جهان‌شمول: تبیین
نادیده گرفتن پیچیدگی و عمق پدیده‌های اجتماعی: هویت‌زادایی
نوعی پژوهش کیفی بر اساس مشاهده مشارکتی: قوم‌نگاری
پدیده‌های نامحسوس: آرمان‌ها و ارزش‌ها

(جامعه‌شناسی (۳)، معنای زندگی، صفحه‌های ۴۶، ۴۸، ۴۹ و ۵۰)

(آزیتا بیدقی)

۱۹۷- گزینه «۲»
تشریم عبارات نادرست:

گاهی به ندرت می‌توان به نحو مفیدی از روش آزمایش استفاده کرد.
مسئله معنا درباره کل زندگی انسان و در مورد تمام پدیده‌های اجتماعی از جمله کنش‌ها مطرح است.

(جامعه‌شناسی (۳)، معنای زندگی، صفحه‌های ۴۳ تا ۴۷)

(آزیتا بیدقی)

۱۹۸- گزینه «۳»

مطالعه موردنی: ب
اثر هوثرن: الف

زمینه‌فرهنگی عمل کنشگر: د

کنش‌های اجتماعی و معنای آن‌ها: ج

(جامعه‌شناسی (۳)، معنای زندگی، صفحه ۴۹ تا ۵۰)

(آزیتا بیدقی)

۱۹۹- گزینه «۴»

از نظر ویر، جامعه‌شناس نمی‌تواند درباره درست یا غلط بودن عقاید و ارزش‌ها داوری کند؛ زیرا با این کار از دایرة علم خارج می‌شود یا با نام علم، کار غیرعلمی می‌کند.

(جامعه‌شناسی (۳)، معنای زندگی، صفحه ۴۸)

(آزیتا بیدقی)

۲۰۰- گزینه «۱»

رویکرد تفسیری در مقابل با رویکرد تبیینی بر این باور است که کنشگران بر اساس معانی ذهنی خود دست به عمل می‌زنند، بنابراین برای فهم زندگی اجتماعی باید از ظاهر پدیده‌های اجتماعی عبور کرد و به معانی نهفته در کنش‌ها راه یافت.

(جامعه‌شناسی (۳)، معنای زندگی، صفحه ۴۹)

(علیرضا رضایی)

برخی دشت‌ها حاصل انجال مواد آهکی و هموارشدن زمین‌ها هستند؛ مثل ماهی دشت در کرمانشاه و دشت ارژن در فارس.

(بغرافیای ایران، بغرافیای طبیعی ایران، صفحه ۳۰)

۱۸۷- گزینه «۲»

قرارگرفتن در عرض‌های جغرافیایی پایین‌تر یا بالاتر از عوامل مؤثر بر آبوهای کشور ما است؛ چراکه زاویه تابش خورشید در عرض‌های جغرافیایی مختلف، متفاوت است.

(بغرافیای ایران، بغرافیای طبیعی ایران، صفحه‌های ۳۶ و ۳۷)

۱۸۸- گزینه «۲»

قرارگرفتن در عرض‌های جغرافیایی پایین‌تر یا بالاتر از عوامل مؤثر بر آبوهای کشور ما است؛ چراکه زاویه تابش خورشید در عرض‌های جغرافیایی مختلف، متفاوت است.

(بغرافیای ایران، بغرافیای طبیعی ایران، صفحه ۳۶ و ۳۷)

۱۸۹- گزینه «۳»

(الف) توده هوای گرم و خشک؛ زمان ورود: تابستان؛ منشأ: عربستان
ب) توده هوای مرطوب موسمنی؛ زمان ورود: دوره گرم سال؛ منشأ: اقیانوس هند

(بغرافیای ایران، بغرافیای طبیعی ایران، صفحه ۳۹)

۱۹۰- گزینه «۴»

دریاچه پریشان از نوع دریاچه‌های دائمی است و در استان فارس قرار دارد.
دریاچه نیریز از نوع دریاچه‌های فصلی است و در استان فارس قرار دارد.
دریاچه زربیار از نوع دریاچه‌های دائمی است و در استان کردستان قرار دارد.

(بغرافیای ایران، بغرافیای طبیعی ایران، صفحه ۵۶)

جامعه‌شناسی (۳)

۱۹۱- گزینه «۳»

در جنگ‌های نامنظم، افراد از نظام موجود پیروی نمی‌کنند بلکه از آن فراتر می‌روند و با ارزش‌ها و معانی پیوند می‌خورند.

(جامعه‌شناسی (۳)، کنش اجتماعی، صفحه‌های ۳۲، ۳۳ و ۳۴)

۱۹۲- گزینه «۴»

تشریم عبارات نادرست:

زندگی اجتماعی انسان و نظم همزاد یکدیگرند اما انسان‌ها صرفاً مجریان نظم نیستند.

(جامعه‌شناسی (۳)، کنش اجتماعی، صفحه‌های ۳۳ و ۳۵)

۱۹۳- گزینه «۲»

- تأکید بیش از اندازه رویکرد تبیینی بر نظم و ساختارهای اجتماعی به حذف اراده و خلاقیت، ارزش و اخلاق و آگاهی و معنا از زندگی اجتماعی می‌انجامد و شور زندگی را از انسان می‌گیرد.

- انکار ارزش‌های عاطفی و ... استفاده از روش‌های صرفاً تجربی به اخلاق‌گریزی منجر می‌شود.

- نادیده گرفتن معنای کنش موجب می‌شود بیشتر مطالعات تبیینی به خصوصیات و رفتارهای قبل مشاهده انسان محدود شود.

(جامعه‌شناسی (۳)، کنش اجتماعی، صفحه‌های ۳۸ و ۴۰)

(محمدابراهیم سلیمانی)

«۲۰۷- گزینه ۱»

- در استعمار نو، کشورهای استعمارگر با انکا به قدرت اقتصادی خود، با استفاده از نهادها و سازمان‌های اقتصادی بین‌المللی سیاست و اقتصاد کشورهای دیگر را در دست می‌گیرند.
  - در استعمار فرانو، مردمی که برتری فرهنگ غرب را پذیرفته باشند هویت خود را در حاشیه جهان غرب جستجو می‌کنند و به مسیری می‌روند که جهان غرب برای آن‌ها ترسیم کرده باشد.
  - اروپاییان در هجوم به قاره آمریکا برای تأمین سلطه خود دست به نسل‌کشی و از بین بردن بومیان آن منطقه در دوران استعمار قدیم زدنند.
- (جامعه‌شناسی (۲)، فرهنگ بیانی، صفحه‌های ۳۵ و ۲۳)

(محمدابراهیم سلیمانی)

«۲۰۸- گزینه ۱»

- امپراتوری و شاهنشاهی از طریق کشورگشایی و قدرت نظامی و با حضور مستقیم سربازان پیروز شکل می‌گیرد.
  - در امپریالیسم اقتصادی قدرت اقتصادی یک کشور، بازارها و مواد خام کشور دیگر را تصرف می‌کند.
  - در استعمار قدیم استعمارگران حضور آشکار داشتند اما در استعمار نو استعمارگران پنهان و مجریان آشکارند. در استعمار فرانو استعمارگران و مجریان هر دو پنهانند.
- (جامعه‌شناسی (۲)، فرهنگ بیانی، صفحه‌های ۲۳ و ۲۵)

(محمدابراهیم سلیمانی)

«۲۰۹- گزینه ۳»

تشريع عبارت نادرست:

- برخی از جوامع، سلطه بر دیگر فرهنگ‌ها را ارزش اجتماعی برتر می‌دانند.
- (جامعه‌شناسی (۲)، فرهنگ بیانی، صفحه‌های ۲۰، ۲۳ و ۲۴)

(ارغوان عبدالملکی)

«۲۱۰- گزینه ۱»

- گروهی جهان فرهنگی را مهم‌تر از جهان ذهنی و تکوینی می‌دانند. در این دیدگاه، جهان ذهنی و فردی افراد،تابع فرهنگ آن‌هاست و جهان تکوینی ماده‌خامی است که فرهنگها و جوامع مختلف در آن دخل و تصرف می‌کنند. در این دیدگاه، جهان ذهنی و جهان تکوینی اهمیتی ندارند و استقلال خود را در برابر جهان فرهنگی از دست می‌دهند.
- فرهنگ سرمایه‌داری، کانون ثروت و قدرت را مورد توجه قرار می‌دهد و کشورهای دیگر را در پیرامون آن به خدمت می‌گیرد.

- استعمار نو پس از شکل‌گیری جنبش‌های استقلال طلبانه کشورهای مستعمره، طی قرن بیستم به وجود آمد. در استعمار نو، کشورهای استعمارگر با استفاده از شرایط مساعدی که در دوره استعمار ایجاد کرده‌اند، از مجریان بومی و داخلی کشورهای مستعمره، برای رسیدن به اهداف استعماری خود استفاده می‌کنند.
- (جامعه‌شناسی (۲)، فرهنگ بیانی، صفحه‌های ۸، ۱۳ و ۱۴)

فلسفه دوازدهم

(کیمیا طهماسبی)

«۲۱۱- گزینه ۳»

- اینکه می‌دانیم در اطراف ما چیزهایی واقعی هست که بر حسب نیاز از آن‌ها استفاده می‌کنیم، مربوط به اصل واقعیت و قدم اول در شناخت هستی و چیستی و تبیین نسبت میان آن دو است.

(فاسخه (۲)، هستی و پیش‌تی، صفحه‌های ۲ تا ۴)

جامعه‌شناسی (۲)

«۲۰۱- گزینه ۲»

(آریتا بیدرقی)

- وروود به جهان فرهنگی: پیامد بیان اندیشه به صورت گفتار یا نوشتر آنچه با اندیشه و عمل فرد پدید می‌آید: معنای جهان انسانی پاسخ‌های متفاوت به پرسش‌های بنیادین بشر: علت پدید آمدن جهان‌های فرهنگی مختلف
- (جامعه‌شناسی (۲)، فرهنگ بیانی، صفحه‌های ۳ تا ۵)

«۲۰۲- گزینه ۲»

(آریتا بیدرقی)

- جهان تکوینی به جهان طبیعت محدود می‌شود ← نادیده گرفتن تفاوت علوم انسانی با علوم طبیعی سه فرد در یک مسابقه موضوعی واحد را به سه شکل مختلف خلق می‌کنند ← جهان فردی

جهان اجتماعی ← هویت فرهنگی دارد.
باورها و اعمال انسان مثل زنجیرهایی هستند که انسان را در دنیا و آخرت به بند می‌کشند ← اغلال و سلاسل

(جامعه‌شناسی (۲)، فرهنگ بیانی، صفحه‌های ۳، ۵، ۷ و ۱)

«۲۰۳- گزینه ۴»

(آریتا بیدرقی)

- قرآن کریم برای جامعه و فرهنگ جایگاه ویژه‌ای قائل است، یعنی از زندگی و مرگ امتهای سخن می‌گوید.
جهان فردی اشخاص را نادیده نمی‌گیرد، به این معنایست که بر مسئولیت فرد در قبال فرهنگ و جامعه تأکید می‌کند.

(جامعه‌شناسی (۲)، فرهنگ بیانی، صفحه ۱)

«۲۰۴- گزینه ۴»

(مبینا‌سازات تایپیک)

- گزینه «۱»: نادرست - نادرست
گزینه «۲»: درست - نادرست
گزینه «۳»: درست - نادرست
گزینه «۴»: نادرست - درست

(جامعه‌شناسی (۲)، فرهنگ بیانی، صفحه‌های ۱۲ و ۱۳)

«۲۰۵- گزینه ۳»

(مبینا‌سازات تایپیک)

- در صورت وجود عدالت، از بهره‌کشی ظالمانه برخی انسان‌ها و جوامع از برخی دیگر جلوگیری خواهد شد.
فقدان ویژگی معنویت، بشر را به بحران‌های روحی و روانی گرفتار خواهد کرد.
در صورت نبود ویژگی تعهد و مسئولیت، قدرت مقاومت از آدمیان سلب می‌شود.
- (جامعه‌شناسی (۲)، فرهنگ بیانی، صفحه‌های ۱۵ و ۱۶)

«۲۰۶- گزینه ۳»

(مبینا‌سازات تایپیک)

- گزینه «۱»: سطح اول - سطح دوم
گزینه «۲»: مسئولیت - سطح دوم
گزینه «۳»: سطح دوم - سطح اول
گزینه «۴»: سطح اول - نادرست است (مربوط به معنویت)
- (جامعه‌شناسی (۲)، فرهنگ بیانی، صفحه ۱۶)

(نیما پواهری)

۲۱۸- گزینه «۳»

گزینه «۳» مربوط به سخنان کانت در اثبات ضرورت وجود خداوند است.
(فلسفه (۲)، فرا در فلسفه (۱)، صفحه‌های ۳۵ و ۳۶)

(میربد پیرهسینلو)

۲۱۹- گزینه «۲»

آنچه در برهان فارابی مردود است، تسلسل علل نامتناهی است، نه تسلسل علل متناهی.
تشریف سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: در جهان پیرامون ما اشیایی هستند که وجودشان از خودشان نیست و معلول چیزی‌های دیگرند.

گزینه «۳»: هر چیزی که وجودش از خودش نباشد، علتی مقدم بر خود دارد که به او وجود می‌دهد.

گزینه «۴»: چون سلسله علت و معلول نمی‌تواند تا بی‌نهایت به عقب برگردد، پس در ابتدای سلسله علتها و معلولها علتی وجود دارد که وجودش وابسته به دیگری نیست و وجود، برایش ضروری است، یعنی خودش واجب وجود و «علة العلل» موجودات دیگر است. پس فهم معنای ضرورت وجود برای رسیدن به این نتیجه لازم است.

(فلسفه (۲)، فرا در فلسفه (۱)، صفحه‌های ۴۳ و ۴۴)

(فرهاد قاسمی‌نژاد)

۲۲۰- گزینه «۴»

از نظر ابن سینا واجب‌الوجود بالذات همان ذاتی است که وجود برایش ضرورت دارد و این ضرورت، از ناحیه خود آن ذات است نه از ناحیه یک امر بیرونی.
(فلسفه (۲)، فرا در فلسفه (۱)، صفحه ۴۴)

منطق

(نیما پواهری)

۲۲۱- گزینه «۲»

صورت سؤال به رابطه «تناقض» اشاره می‌کند، که در گزینه «۲» دیده می‌شود.

(منطق، اکلام قضايا، صفحه ۶۳)

(کیمیا طوماسبی)

۲۲۲- گزینه «۲»

عبارت صورت سؤال نشان‌دهنده دو قضیه متضاد است که جمع این دو قضیه محال اما رفع آن دو ممکن است. در رابطه تضاد اگر قضیه کلی کاذب باشد، نمی‌توانیم به صورت قطعی بگوییم که قضیه متضاد آن صادق است یا کاذب.
تکتیک: رابطه تضاد تنهای میان قضیه‌های موجود کلیه و سالبه کلیه برقرار است.
(منطق، اکلام قضايا، صفحه ۶۴)

(میربد پیرهسینلو)

۲۲۳- گزینه «۴»

در داخل، اگر قضیه جزئیه کاذب باشد، قضیه کلیه نیز کاذب است (و نه بر عکس). اگر قضیه کلیه صادق باشد، قضیه جزئیه نیز صادق است (و نه بر عکس). با کذب قضیه جزئیه «بعضی شکست‌ها بی عبرت نیستند»، قضیه کلیه «هیچ شکستی بی عبرت نیست» که متداخل آن است، کاذب خواهد بود. با صدق قضیه کلیه «هر اختلاس‌گری بی اخلاق است»، قضیه جزئیه برخی اختلاس‌گرها بی اخلاق‌اند» که متداخل آن است، صادق خواهد بود.
(منطق، اکلام قضايا، صفحه‌های ۶۵ و ۶۶)

(نیما پواهری)

۲۲۴- گزینه «۴»

اگر یک قضیه کلی صادق داشته باشیم، تداخل جزئی آن نیز صادق است.
(منطق، اکلام قضايا، صفحه‌های ۶۷ تا ۶۸)

(فرهاد قاسمی‌نژاد)

۲۱۲- گزینه «۱»

فقط حمل جسم (که از مفاهیم ذاتی انسان است) بر انسان ضروری و بی‌نیاز از دلیل است.
(فلسفه (۲)، هستی و پیش‌تی، صفحه ۵)

(نیما پواهری)

۲۱۳- گزینه «۴»

در رابطه امکانی به صورت بالقوه قضیه هم به نحو ایجابی می‌تواند صادق باشد و هم به نحو سلبی. اما این طور نیست که بالفعل هر دو حالت همزمان صادق باشند. (به قید «می‌تواند» در جمله قبلی دقت کنید. از آنجایی که این قید در گزینه «۴» ذکر نشده است، این گزینه پاسخ سؤال است)
(فلسفه (۲)، بیوان مکاتبات، صفحه ۱۰ و ۱۱)

(نیما پواهری)

۲۱۴- گزینه «۴»

از نظر فلاسفه مسلمان اصل علیت یک قاعدة عقلی است و از تجربه به دست نمی‌آید؛ زیرا دانشمندان علوم طبیعی به دلیل پذیرفتن اصل علیت دست به تجربه می‌زنند تا علل حوادث را پیدا کنند. پس هر تلاش تجربی خود مبتنی بر این قاعدة است.

تشریف سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: در متن توضیحی با این محتوا یافت نمی‌شود.

گزینه «۲»: از نظر این فیلسوفان این گونه نیست که انسان به طور مادرزادی در همان بدو تولد با این قاعده آشنا بوده و آن را درک می‌کرده است.

گزینه «۳»: درک اصل (قاعده) علیت را با درک (با یافتن) مصادیق آن اشتباه نگیرید. برای اینکه علت هر حادثه‌ای را بدانیم، باید در بیشتر موارد از حس و تجربه خود استفاده کنیم.

(فلسفه (۲)، بیوان علی و معلولی، صفحه‌های ۱۷ و ۱۸)

(کیمیا طوماسبی)

۲۱۵- گزینه «۴»

عبارت «الف»، یک گزاره نادرست درباره اصل سنخت است. زیرا همه انسان‌ها به طور طبیعی طبق همین اصل رفتار می‌کنند و اگر کسی هم آن را انکار کند تنها در مقام حرف است.

عبارت «ب»: نشان‌دهنده اصل وجود علی و معلولی است یعنی با آمدن علت، وجود معلول ضرورت می‌یابد و موجود می‌شود.

عبارت «پ»: امکان پیشگیری از حادثه‌ها نیز با قبول اصل سنخت اتفاق می‌افتد.

عبارت «ت»: اگر کسی اصل وجود بخشی علت به معلول را انکار کند، مانند این است که خود اصل علیت را انکار کرده است و تأثیری برای علت قائل نشده است و بودن و نبودن علت برای او یکسان است

(فلسفه (۲)، بیوان علی و معلولی، صفحه‌های ۱۸ تا ۲۰)

(فرهاد قاسمی‌نژاد)

۲۱۶- گزینه «۱»

این فرض به این معنی است که معلول بدون وجود علت وجود پیدا کند. به عبارت دیگر معلول از ناحیه خودش ضرورت وجود پیدا کند. این فرض با اصل وجود علی و معلولی منافات دارد. البته معنای اول اتفاق به انکار خود اصل علیت هم دلالت دارد.

(فلسفه (۲)، کلدام تصویر از بیوان ۵، صفحه‌های ۲۴ و ۲۵)

(کیمیا طوماسبی)

۲۱۷- گزینه «۴»

فقط ارسوطه در توصیفاتی که از خدا و مبدأ نخستین جهان می‌کند، عبارت ضرورتاً موجود (واجب‌الوجود) را بیان می‌کند.

(فلسفه (۲)، فرا در فلسفه (۱)، صفحه‌های ۳۲ تا ۳۴)

فلسفه یازدهم

(فرهار قاسمی نژاد)

گزینه «۲»

وقتی می‌گوییم انسان می‌تواند خطای بکند، معناش این است که می‌تواند اشیا را بشناسد در عین حال امکان خطای هم وجود دارد. اما سایر گزینه‌ها هر کدام به نحوی هرگونه شناخت انسان را انکار می‌کنند.

(فلسفه (ا)، امکان شناخت، صفحه ۴۵)

(کیمیا طهماسبی)

گزینه «۱»

هنگامی که فیلسوفی درباره موضوعاتی مانند هستی، جهان و انسان می‌اندیشد، ناگزیر درباره خود اندیشیدن و شناخت نیز دیدگاهی دارد.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۲»: معرفت شناسی همیشه جزئی از فلسفه بوده است. توجه ویژه کانت سبب شد که این شاخه فلسفه رشد بیشتری کند.

گزینه «۳»: دکارت، هیوم و کانت بسیاری از فیلسوفان دیگر نیز درباره معرفت و شناخت بشر نظر داده‌اند.

گزینه «۴»: پرسش‌هایی از این قبیل که: شناخت چیست؟ منجر به شکل‌گیری دانشی به نام معرفت‌شناسی شده است.

(فلسفه (ا)، امکان شناخت، صفحه ۴۶)

(مهدی پیرمسینلو)

گزینه «۳»

معرفت‌شناسی همیشه جزئی از فلسفه بوده است. هنگامی که فیلسوفی درباره موضوعاتی مانند هستی، جهان و انسان (موضوعات مرتبط با مابعدالطبعه) می‌اندیشد، ناگزیر درباره خود اندیشیدن و شناخت (معرفت‌شناسی) نیز دیدگاهی دارد.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: فیلسوفان بیش از کانت مانند افلاطون و ارسطو و ... نیز درباره معرفت و شناخت بشر نظر داده‌اند. توجه ویژه کانت به شناخت باعث رشد بیشتر شاخه معرفت‌شناسی و توجه تعداد بیشتری از فیلسوفان به این شاخه شد.

گزینه «۲»: معرفت‌شناسی همیشه جزئی از فلسفه بوده است. در گذشته برخی از مباحث معرفت‌شناسی در ضمن مباحث فلسفی طرح می‌شد، اما امروزه به علت طرح پرسش‌های جدی و جدید درباره معرفت و ظهور دیدگاه‌های گوناگون، این بخش از فلسفه به صورت شاخه مستقلی درآمده است.

گزینه «۴»: سوال‌هایی مانند «راه‌های شناخت چیست؟» منجر به شکل‌گیری دانش معرفت‌شناسی شده‌اند.

(فلسفه (ا)، امکان شناخت، صفحه ۴۶)

(کیمیا طهماسبی)

گزینه «۲»

معنا و مفهوم معرفت و شناخت، روشن است و نیازی به تعریف ندارد؛ اگر ابهامی هم از جهت کلمه و لغت باشد حداکثر با بیان معادلی ابهام رفع می‌شود؛ مثلاً می‌گوییم معرفت، همان دانستن و آگاهی نسبت به چیزی است.

(فلسفه (ا)، امکان شناخت، صفحه ۴۶)

(نیما بواهری)

گزینه «۲»

کسی که می‌گوید «یک توب آنجاست» بدین معناست که او به وجود توب در آنجا آگاه و عالم است و مابهای آگاهی او، یک توب واقعی (خارج از ذهن) است که در آنجاست.

(فلسفه (ا)، امکان شناخت، صفحه ۴۶)

(نیما بواهری)

«۲۲۵- گزینه «۳»

ابندا فضایا را با معانی مشترک و سور بازنویسی می‌کنیم. «هر غیر فلزی غیررسانا (عایق) است» و «هر عایق (غیررسانا) غیرفلز است». در اینجا عکس مستوی موجبه کلیه، موجبه کلیه آورده شده است و به دلیل رعایت‌نشدن شرایط عکس مستوی مغالطة ایهام انکاس وجود دارد.

(منطق، احکام قضایا، صفحه ۶۹)

(کیمیا طهماسبی)

«۲۲۶- گزینه «۳»

اصل قضیه «هر ج الف است» می‌باشد که متناقض آن «بعضی ج الف نیست» و متداخل متناقض آن «هیچ ج الف نیست» می‌شود.

بنابراین اصل قضیه و متداخل متناقض آن هر دو دارای سور یکسان هستند.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: تنها قضیه سالبه جزئی عکس لازم‌الصدق ندارد.

گزینه «۲»: قضایای مقابل دارای موضوع و محمول یکسان هستند، بنابراین اصل قضیه هم دارای موضوع (ج) و محمول (الف) است.

گزینه «۴»: چون اصل قضیه دارای سور کلی است پس می‌تواند با قضیه دیگری رابطه تضاد داشته باشد.

(منطق، احکام قضایا، صفحه‌های ۶۸ تا ۶۹)

(کیمیا طهماسبی)

«۲۲۷- گزینه «۳»

قضیه سالبه جزئی عکس مستوی لازم‌الصدق ندارد و این‌گونه نیست که بتوانیم عکس مستوی اش را همچون خودش کاذب بدانیم و متناقضش را صادق.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: متناقض عبارت صورت سؤال، قضیه «هر ب الف است» می‌باشد که قطعاً صادق است و عکس مستوی آن نیز یعنی قضیه «بعضی الف ب است» نیز صادق است.

گزینه «۲»: متناخل قضیه صورت سؤال است و کاذب می‌باشد.

گزینه «۴»: متناخل عبارت صورت سؤال، قضیه «هر ب الف است» می‌باشد که قطعاً صادق است و متداخل آن یعنی قضیه «بعضی الف ب است» نیز صادق است.

(منطق، احکام قضایا، صفحه‌های ۶۸ تا ۶۹)

(فرهار قاسمی نژاد)

«۲۲۸- گزینه «۴»

فقط در صورتی که رابطه میان موضوع و محمول تباین و یا تساوی باشد لزوماً هر دو قضیه صادق خواهد بود. در حالت‌های دیگر امکان نقض این قاعده وجود دارد. برای مثال زمانی هر دو قضیه «هر الف ب است» و «بعضی الف ب است» صادق هستند که بین الف و ب تساوی برقرار باشد و زمانی هر دو قضیه «هیچ الف ب نیست» و «بعضی الف ب نیست» صادق هستند که بین الف و ب تساوی برقرار باشد.

(منطق، احکام قضایا، صفحه‌های ۶۴ و ۶۵)

(نیما بواهری)

«۲۲۹- گزینه «۴»

قضیه «هر الف ب نیست» از نظر معنی معادل قضیه «بعضی الف ب نیست» است و در گزینه «۴» رابطه تداخل برقرار است.

(منطق، احکام قضایا، صفحه‌های ۶۸ تا ۶۹)

(نیما بواهری)

«۲۳۰- گزینه «۳»

قضیه «سالبه جزئی» عکس مستوی لازم‌الصدق ندارد. متناقض این قضیه می‌شود «موجبه کلی»، و متضاد «موجبه کلی» می‌شود «سالبه کلی».

(منطق، احکام قضایا، صفحه‌های ۶۸ تا ۶۹)

(موسی عفتی)

در روش مهندسی معکوس که نمونه‌ای از روش‌های شروع از آخر است، گام به گام فرایند حل مسئله را از آخر به اول طی می‌کنیم. به عبارت دیگر پاسخ مسئله و خود مسئله برای ما روشن است، اما فرایند رسیدن به پاسخ آن مسئله را نمی‌دانیم.

(روان‌شناسی، تکلیر (۱) حل مسئله، صفحه ۱۲۹)

«۲۴۳- گزینه ۳»

(کوثر (ستورانی))

ناکامی یک وضعیت (نه رفتار) عاطفی (نه شناختی) ناخواهای است که در نتیجه ناتوانی در حل مسئله (نه یادگیری و تصمیم‌گیری) ایجاد می‌شود.

(روان‌شناسی، تکلیر (۱) حل مسئله، صفحه‌های ۱۳۰ و ۱۳۱)

(مبینا سادات تابیک)

اصولاً زمانی با مسئله مواجه می‌شویم که امکانات ما محدود باشد. بسیاری از افراد توانایی‌های خود را نمی‌شناسند. عدم شناسایی دقیق توانمندی‌ها باعث استفاده از راه‌حل‌های غیرمنطقی می‌شود.

(روان‌شناسی، تکلیر (۱) حل مسئله، صفحه ۱۲۶)

«۲۴۵- گزینه ۳»

(موسی عفتی)

کسی که با به کارگیری روش مطالعه جدید نتوانست در درس خود پیشرفت کند، باید به راه‌حل‌های جایگزین فکر کند.

(روان‌شناسی، تکلیر (۱) حل مسئله، صفحه ۱۲۰)

«۲۴۶- گزینه ۴»

(کوثر (ستورانی))

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: روش تحلیلی مورد قبول همه است.

گزینه «۲»: روش تحلیلی زمان بر است.

گزینه «۴»: این روش با خطأ همراه است.

(روان‌شناسی، تکلیر (۱) حل مسئله، صفحه‌های ۱۲۵ و ۱۲۶)

(کتاب آبی)

تأثیر یادگیری‌های گذشته بر حل مسئله را «انتقال» می‌گویند. انتقال به دو صورت مثبت و منفی می‌تواند بروز باید. عدم موقفيت در حل مسائل ناشی از انتقال منفی، با «بازبینی» تجربه گذشته جبران می‌شود.

(روان‌شناسی، تکلیر (۱) حل مسئله، صفحه ۱۲۱)

«۲۴۸- گزینه ۱»

(فرهاد علی‌نژاد)

پاسخ سوال گزینه «۳» را نمی‌توان به راحتی با بررسی تاریخی داد. زیرا علاوه بر شرایط اقتصادی و اجتماعی، پاسخ این سوال موقوف بر روش شدن درونیات انسان‌هایی است که در گذشته تحت حکومت‌های دیکتاتوری زندگی می‌کردند و البته کندوکاو در ضمیر افرادی که در گذشته زندگی می‌کرده‌اند و نمی‌تواند با قطعیت چندانی همراه باشد. سؤالات دیگر گزینه‌ها هر چند دشوار باشند پاسخی قطعی تر و روشنی ساده‌تر دارند و می‌توان با داشتن یک سری اطلاعات، پاسخ نهایی آن‌ها را به دست آورد.

(روان‌شناسی، تکلیر (۱) حل مسئله، صفحه‌های ۱۱۸ و ۱۱۹)

(مبینا سادات تابیک)

علت ناتوانی بسیاری از افراد در حل مسئله، نداشتن تجربه گذشته یا نگاه جدید است.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: برخورداری از حافظه قوی لزوماً به معنای داشتن تفکر قوی نیست.

گزینه «۳»: یادگیری حاصل از حل مسئله، در مقایسه با سایر یادگیری‌ها، قابل تعیین است.

گزینه «۴»: ناکامی باعث پرخاشگری می‌شود.

(روان‌شناسی، تکلیر (۱) حل مسئله، صفحه‌های ۱۱۴، ۱۱۷، ۱۱۸ و ۱۱۹)

(نیما بواهری)

البته ما می‌دانیم که حقایق بسیاری وجود دارد که هنوز انسان نتوانسته آن‌ها را بشناسد. همچنین ممکن است ما در توانایی خود برای شناخت برخی امور شک کنیم؛ مثلًا با خود بگوییم که «آیا ما می‌توانیم به همه اسرار مغز پی ببریم؟» اما این شک، غیر از شک در امکان اصل شناخت است.

(فلسفه (۱)، امکان شناخت، صفحه‌های ۱۴۱ و ۱۴۷)

«۲۴۶- گزینه ۳»

(کیمیا طهماسبی)

گزینه‌های «۱» تا «۳» مربوط به حیطه امکان معرفت هستند؛ اما گزینه «۴» مربوط به حیطه چیستی و ماهیت معرفت است.

(فلسفه (۱)، امکان شناخت، صفحه‌های ۱۴۷ و ۱۴۸)

«۲۴۷- گزینه ۴»

(مبیر پیرهسینلو)

گرگیاس می‌گوید: «اولاً چیزی وجود ندارد. ثانیاً اگر هم چیزی وجود داشته باشد، برای انسان قابل شناخت نیست و انسان ابزار شناخت آن را ندارد. ثالثاً اگر برای انسان قابل شناخت باشد، نمی‌تواند آن را به دیگری بیاموزد و منتقل نماید.» بنابراین عدم شناخت بر عدم امکان انتقال شناخت تقدم دارد. سایر گزینه‌ها با نظر گرگیاس مطابقت دارند.

(فلسفه (۱)، امکان شناخت، صفحه ۱۴۷)

«۲۴۸- گزینه ۱»

(فرهاد قاسمی نژاد)

تصحیح و تکمیل دانش که منجر به پیشرفت دانش شده است دلیلی بر توانایی بشر برای رسیدن به معرفت است. (امکان شناخت)

(فلسفه (۱)، امکان شناخت، صفحه ۱۴۸)

«۲۴۹- گزینه ۴»

(کیمیا طهماسبی)

پیشرفت دانش بشری، خود دلیلی بر توانایی بشر برای رسیدن به معرفت است. یکی از راه‌های این پیشرفت پی بردن به اشتباهات گذشتگان و تصحیح آن‌ها است؛ مثلًا منجمان قدیم، عموماً فکر می‌کردند که خورشید به دور زمین می‌گردد و زمین مرکز جهان است. اما منجمان جدید پی بردن که این نظر اشتباه بوده و زمین به دور خورشید در حرکت است.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه‌های «۲» و «۴»: بشر وجود اشتباه و حقایقی را که هنوز نتوانسته آن‌ها را بشناسد، به معنای ناتوانی در کسب معرفت تلقی نمی‌کند.

گزینه «۳»: دستیابی انسان به دانش‌های مختلف در شاخه‌های گوناگون علم، نتیجه تلاش او برای درک خود و جهان بپرامون خوبیش است.

(فلسفه (۱)، امکان شناخت، صفحه ۱۴۸)

«۲۴۰- گزینه ۱»

(کتاب آبی)

مشخص بودن موقعیت فعلی در جریان حل مسئله به عنوان یکی از ویژگی‌های آن شمرده می‌شود که ذیل شاخص‌های تقسیم‌بندی مسائل به دو گروه خوب‌تعریف شده و خوب‌تعریف نشده نیز قرار می‌گیرد.

(روان‌شناسی، تکلیر (۱) حل مسئله، صفحه‌های ۱۱۸ و ۱۱۹)

«۲۴۱- گزینه ۲»

(فرهاد علی‌نژاد)

وقتی فردی در حال حل مسئله است، کاملاً در گیر موضوع است و به آنچه انجام می‌دهد آگاهی کامل دارد. بنابراین مسئله یک فرایند و جریان تحت کنترل است.

زنای احساس مسئله می‌کنیم که بدانیم هدف چیست.

(روان‌شناسی، تکلیر (۱) حل مسئله، صفحه ۱۱۶)

«۲۴۲- گزینه ۲»